

Kanun Numarası : 4458
Kabul Tarihi : 27/10/1999
Yayımlandığı Resmi Gazete : 4/11/1999 tarihli ve 23866 sayılı

GÜMRÜK KANUNU

B R NC KISIM Genel Hükümler

B R NC BÖLÜM Amaç, Kapsam ve Temel Tanımlar

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesine giren ve çıkan e veya ta it araçlarına uygulanacak gümrük kurallarını belirlemektir.

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi, Türkiye Cumhuriyeti topraklarını kapsar. Türkiye kara suları, iç suları ve hava sahası gümrük bölgesine dahildir.

Bu Kanunda geçen Türkiye Gümrük Bölgesi ve Gümrük Bölgesi kavramları Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini ifade eder.

MADDE 3- Bu Kanunda geçen;

1. “Müste arlık” deyimi, Gümrük Müste arlı nını;

2.¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci bent de i tirilmi tir.) a) “Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen i lemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildi i merkez veya ta ra te kilatındaki hiyerar ik yönetim birimlerinin tamamını;

b) “Giri gümrük idaresi” deyimi, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirildi i ve risk analizine dayalı giri kontrolüne tabi tutularak geciktirilmeksizin sevk i lemlerinin yapıldı ı gümrük idaresini;

c) “thalat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmı bir i lem ve kullanıma tabi tutulmasına ili kin i lemlerinin yerine getirildi i gümrük idaresini;

d) “hracat gümrük idaresi” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek e yanın risk analizine dayalı kontrolleri de dâhil olmak üzere gümrükçe onaylanmı bir i lem ve kullanıma tabi tutulmasına ili kin i lemlerinin yerine getirildi i gümrük idaresini;

e) “Çıkı gümrük idaresi” deyimi, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce sunulmasının gerekli oldu u ve çıkı i lemlerinin tamamlanması ile ilgili gümrük kontrolleri ve risk analizine dayalı kontrollere tabi tutuldu u gümrük idaresini;

3. “Ki i” deyimi, gerçek ve tüzel ki iler ile hukuken tüzel ki ilik statüsüne sahip olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat uyarınca hukuki tasarruflar yapma yetkisi tanınan ki iler ortaklı nını;

4. “Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesinde yerle ik ki i” deyimi,

a) Bu bölgede ²yerle im yeri olan bütün gerçek ki ileri;

b) Bu bölgede kayıtlı i yeri, kanuni i merkezi veya ubesi bulunan bütün tüzel ki i veya ki iler ortaklı nını;

¹ **Bendin de i iklikten önceki hali:** ““Gümrük idaresi veya idareleri” deyimi, gümrük mevzuatında belirtilen i lemlerin kısmen veya tamamen yerine getirildi i merkez veya ta ra te kilatındaki hiyerar ik yönetim birimlerinin tamamını;”

² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “kanuni ikametgâhı” ibaresi “yerle im yeri” olarak de i tirilmi tir.

5. “Karar” deyimi, ba layıcı tarife ve men e bilgileri de dahil olmak üzere, gümrük idaresinin, gümrük mevzuatı ile ilgili olarak belirli bir konuda bir veya daha fazla ki i üzerinde hukuki sonuç do uracak idari tasarrufunu;

6.³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile altıncı bent de i tirilmi tir.) a) “Serbest dola ımda bulunan e ya” deyimi, 18 inci madde hükümlerine göre tümüyle Türkiye Gümrük Bölgesinde elde edilen ve bünyesinde Türkiye Gümrük Bölgesi dı ndaki ülke veya topraklardan ithal edilen girdileri bulundurmuyan veya artlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan e yadan elde edilen ve tabi oldu u rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik de er ta ımadı ı tespit edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesi dı ndaki ülke veya topraklardan serbest dola ıma giri rejimine tabi tutularak ithal edilen veya Türkiye Gümrük Bölgesinde, yukarıda belirtilen e yadan ayrı ayrı veya birlikte elde edilen veya üretilen e yayı;

b) “Serbest dola ımda bulunmayan e ya” deyimi, serbest dola ımda bulunan e ya dı nda kalan e ya ile transit hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk eden e yayı;

7. “Gümrük statüsü” deyimi, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dola ıma giri mi olup olmadı ı yönünden durumunu;

8.⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile sekizinci bent de i tirilmi tir.) a) “Gümrük vergileri” deyimi, ilgili mevzuat uyarınca e yaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;

b) “Gümrük yükümlülü ü” deyimi, yükümlünün gümrük vergilerini ödemesi zorunlulu unu;

9.⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dokuzuncu bent de i tirilmi tir.) “ thalat vergileri” deyimi,

a) E yanın ithalinde ödenecek gümrük vergisi ile di er e etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin i lenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ithalatta alınacak vergileri ve di er mali yükleri;

10.⁶(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile onuncu bent de i tirilmi tir.) “ hracat vergileri” deyimi,

a) E yanın ihracatında ödenecek gümrük vergisi ile di er e etkili vergiler ve mali yükleri,

b) Tarım politikası veya tarım ürünlerinin i lenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde ihracatta alınacak vergileri ve di er mali yükleri;

11. “Yükümlü” deyimi, gümrük ⁷yükümlülü ünü yerine getirmekle sorumlu bütün ki ileri;

12. “Gümrük gözetimi” deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki e yaya uygulanacak di er hükümlere uyulmasını sa lamak üzere gümrük idareleri tarafından genel olarak uygulanan i lemleri;

³ **Bendin de i iklikten önceki hali:** ““Serbest dola ımda bulunan e ya” deyimi, Türkiye'nin taraf oldu u uluslararası anla malara ait hükümler saklı kalmak kaydıyla, serbest dola ıma giri rejimine tabi tutularak Türkiye Gümrük Bölgesine giren e ya ile üretiminde kullanılan girdilerin yerli olup olmadı ına bakılmaksızın,18 ve 19 uncu madde hükümlerine göre Türk men eli sayılan e yayı;”

⁴ **Bendin de i iklikten önceki hali:** ““Gümrük vergileri” deyimi, yürürlükteki hükümler uyarınca e yaya uygulanan ithalat vergilerinin ya da ihracat vergilerinin tümünü;”

⁵ **Bendin de i iklikten önceki hali:** ““ thalat vergileri” deyimi,

- E yanın ithalinde öngörülen gümrük vergileri ve e etkili vergileri,

- Tarım politikası veya i lenmi tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini;”

⁶ **Bendin de i iklikten önceki hali:** ““ hracat vergileri” deyimi,

- E yanın ihracatında öngörülen gümrük vergileri ve e etkili mali yükleri,

- Tarım politikası veya i lenmi tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ihracat vergilerini;”

⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “yükümlülüklerini” ibaresi “yükümlülü ünü” olarak de i tirilmi tir.

13.⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile on üçüncü bent de i tirilmi tir.) “Gümrük kontrolü” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taahhüt edilen e yanın giri , çıkı , transit, nakil ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan e yanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak için gümrük idareleri tarafından yürütülen; e yanın muayenesi, beyanname verileri ile elektronik veya yazılı belgelerin varlığının ve gerçekliğinin doğrulanması, işletmelerin hesap ve diğer kayıtlarının incelenmesi, taahhüt araçlarının kontrolü, bagajların ve konteynerlerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları diğer e yanın kontrolü ile resmi ara tırmalar ve diğer benzeri uygulamaları;

14. “E yanın gümrükçe onaylanmı bir işlem veya kullanıma tabi tutulması” deyimi, e yanın,

- a) Bir gümrük rejimine tabi tutulmasını,
- b) Bir serbest bölgeye girmesini,
- c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına yeniden ihracını,
- d) mhasını,
- e) Gümrük e terk edilmesini;

15. “Gümrük rejimi” deyimi,

- a) Serbest dolaşıma giri rejimini,
- b) Transit rejimini,
- c) Gümrük antrepo rejimini,
- d) Dahilde işleme rejimini,
- e) Gümrük kontrolü altında işleme rejimini,
- f) Geçici ithalat rejimini,
- g) Hariçte işleme rejimini,
- h) hracat rejimini;

16. “Gümrük beyanı” deyimi, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde e yanın bir gümrük rejimine tabi tutulması talebinde bulunulmasını;

17. “Beyan sahibi” deyimi, kendi adına beyanda bulunan kişi veya adına beyanda bulunulan kişi;

18. “E yanın gümrük e sunulması” deyimi, e yanın gümrük idaresine ya da gümrükçe tayin edilen veya uygun görülen herhangi bir yere getirilmesi üzerine, belirlenen usul ve esaslara uygun olarak, gümrük idarelerine yapılan bildirim;

19. “E yanın teslimi” deyimi, e yanın tabi tutulduğu gümrük rejimi ile öngörülen amaçlar doğrultusunda gümrük idareleri tarafından ilgisine teslimini;

20.⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yirminci bent de i tirilmi tir.) . a) “Rejim hak sahibi” deyimi, kendi adına ve hesabına gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişi ile ilgili bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişi;

b) “Asıl sorumlu” deyimi, transit rejiminde rejim hak sahibini;

21. “Zin hak sahibi” deyimi, kendisine bir izin verilen kişi;

22. “Elleçleme” deyimi, gümrük gözetimi altındaki e yanın asli niteliklerini de i tirmeden istiflenmesi, yerinin de i tirilmesi, büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, kırılması ve benzeri işlemleri;

⁸ **Bendinde i iklikten önceki hali:** ““Gümrük denetimi” deyimi, gümrük mevzuatına ve gereken hallerde gümrük gözetimi altındaki e yaya uygulanacak diğer hükümlere uyulmasını sağlamak üzere e yanın muayenesini, belgelerin varlığının ve gerçekliğinin kanıtlanmasını, işletme hesaplarının, defterlerinin ve diğer yazılı belgelerin tetkikini, nakil araçlarının kontrolünü, bagajların ve konteynerlerin yanlarında ya da üstlerinde taşıdıkları e yanın kontrolünü, idari ara tırmalar ve benzeri diğer işlemlerin yapılması gibi özel işlemlerin yerine getirilmesini;”

⁹ **Bendinde i iklikten önceki hali:** ““Rejim hak sahibi” deyimi, gümrük beyanını yapan veya hesabına gümrük beyanı yapılan kişi veya bu kişi ile ilgili bir gümrük rejimi ile ilgili hakların ve yükümlülüklerin devredildiği kişi;”

23. “E ya” deyimi, her türlü madde, ürün ve de eri;

24. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yirmi dördüncü bent eklenmi tir.) “Risk” deyimi, Türkiye Gümrük Bölgesi ve di er ülkeler arasında ta iman e yanın giri , çıkı , transit, nakil ve nihai kullanımına ve serbest dola ımda bulunmayan e yaya ili kin olarak,

a)Ulusal ya da uluslararası düzeyde alınmı önlemlerin do ru bir ekilde uygulanmasını engelleyen,

b)Ülkenin mali çıkarlarını tehlikeye dü üren,

c)Ülkenin güvenlik ve emniyetine, kamu güvenli i ve kamu sa lı ına, çevreye veya tüketicilere yönelik tehdit olu turan,

bir olayın ortaya çıkma ihtimalini;

25. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yirmi be inci bent eklenmi tir.) “Risk yönetimi” deyimi, riskin sistematik olarak tanımlanması ve riskin en aza indirilmesi için gerekli olan tüm önlemlerin uygulanması amacıyla ulusal ve uluslararası kaynak ve stratejilere dayanılarak veri ve bilgi toplanmasını, risk analizi ve de erlendirilmesini, alınacak önlemlerin belirlenmesini ve uygulanmasını, bu sürecin i leyi ve sonuçlarının düzenli olarak izlenmesi ve gözden geçirilmesini;” fade eder.

MADDE 4- Gümrük idareleriyle muhatap olan ki iler bu Kanun ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan tüzük, kararname ve yönetmelik hükümlerine uymak; gümrük idarelerinin gerek bu Kanunda gerek di er kanun, tüzük ve kararnamelerde yazılı hükümlere göre yapaca ı gözetim ve ¹⁰kontrollere tabi olmak; bu idarelerin kendi adına veya ba ka idareler nam veya hesabına tahsil edece i her tür vergi, resim, harç ve ücretleri ödemek veya bunları teminata ba lamak; kanun, tüzük, kararname ve yönetmelik hükümlerinin uymayı zorunlu kıldı ı her tür i lemleri yerine getirmekle ¹¹sorumludurlar.

K NC BÖLÜM

Gümrük Mevzuatı Çerçevesinde Ki ilerın Hak ve Yükümlülüklerine li kin Çe itli Hükümler

B R NC AYIRIM

Temsil Hakkı ve Yetkilendirilmi Yükümlü ¹²(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.)

MADDE 5- Bütün ki iler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve i lemleri gerçekte tirmek üzere gümrük idarelerindeki i leri için bir temsilci tayin edebilirler.

Transit ta ımacılık yapan veya arızı olarak beyanda bulunan ki iler hariç olmak üzere, temsilci Türkiye Gümrük Bölgesinde yerle ik bulunan ki ilerdir.

Temsil, do rudan veya dolaylı olabilir. Temsilci, do rudan temsil durumunda ba kasının adına ¹³ve hesabına hareket eder. Dolaylı temsil durumunda ise kendi adına, ancak ba kasının hesabına hareket eder. Temsilci, temsil edilen ki i namına hareket etti ini beyan etmek, temsilin do rudan veya dolaylı oldu unu belirtmek ve sahip oldu u temsil yetki belgesini gümrük idarelerine ibraz etmek zorundadır.

¹⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimlere” ibaresi “kontrollere” olarak de i tirilmi tir.

¹¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “yükümlüdürler” ibaresi “sorumludurlar” olarak de i tirilmi tir.

¹² **Ba lı m de i iklikten önceki hali:** “Temsil Hakkı”

¹³18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “ba kasının adına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve hesabına” ibaresi eklenmi tir.

Bir ba ka ki i adına veya hesabına hareket etti ini beyan etmeyen ya da bir temsil yetkisine sahip olmadı ı halde, ba ka bir ki i adına ya da hesabına hareket etti ini beyan eden ki i, kendi adına ve kendi hesabına hareket ediyor sayılır.

225 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ki iler gümrük idarelerinde dolaylı temsilci olarak i takip edebilirler.

MADDE 5/A- (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile 5/A maddesi eklenmi tir.)1. Müste arlık, gerekti inde ilgili kurum ve kurulu ların görü lerini de almak suretiyle Türkiye Gümrük Bölgesinde ekonomik faaliyette bulunan yerle ik ki ilere ikinci fıkrada yer alan artları ta imaları halinde yetkilendirilmi yükümlü statüsü tanır. Yetkilendirilmi yükümlüler, kolayla tırılmı emniyet ve güvenlikle ilgili gümrük kontrollerinden veya gümrük mevzuatının öngördü ü basitle tirilmi uygulamalardan faydalanır.

2. Yetkilendirilmi yükümlü statüsünün tanınması için gereken artlar a a ıda belirtilmi tir.

a) 4 üncü maddede belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinde ciddi ihlallerde bulunmamak,

b) Gümrük kontrollerinin do ru biçimde yapılabilmesine imkân veren ticari kayıtları düzenli bir ekilde tutma yeterlili ine sahip bulunmak,

c) Müste arlıkça gerek görülen hallerde, mali yeterlili e sahip oldu unu kanıtlamak,

d) Uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunmak.

3. kinci fıkrada belirtilen artlar ile a a ıdaki hususlara ili kin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir:

a) Yetkilendirilmi yükümlü statüsünün verilmesi,

b) Basitle tirmelerden faydalanma izninin verilmesi,

c) Bu statü ve izinlerin hangi gümrük idarelerince verilece inin belirlenmesi,

d) Risk yönetimi düzenlemeleri dikkate alınarak, emniyet ve güvenli e ili kin gümrük kontrollerinde tanınacak kolaylıkların türü ve kapsamının belirlenmesi,

e) İgili kurum ve kurulu lardan gerekti inde görü alınması ve bilgi talebinde bulunulması,

f) Yetkilendirilmi yükümlü statüsünün geçici olarak geri alınması veya iptali.

K NC AYIRIM

Gümrük Mevzuatının Uygulanmasına li kin Kararlar

MADDE 6- 1. Gümrük idarelerinin gümrük mevzuatının uygulanmasına ili kin bir karar vermesini talep eden her ki i, kararın verilebilmesi için gerekli bütün bilgi ve belgeleri söz konusu idarelere ibraz etmek zorundadır.

2. Karar alınması talebinin yazılı olarak yapılması gerekir. Gümrük idareleri, söz konusu talebe ili kin ba vurunun kendilerine ula tı ı tarihten itibaren otuz gün içinde karar alırlar. Verilen kararlar ba vuru sahibine yazılı olarak tebli edilir.

Ancak, gümrük idareleri tarafından bu süreye uyulması mümkün de ilse, belirtilen süre a ılabilir. Bu durumda, söz konusu idareler, yukarıda belirlenen sürenin dolmasından önce ba vuru sahibine süre a ımını haklı kılan gerekçeler ile talep hakkında karar vermek için gerekli gördükleri ek süreyi de belirterek bilgi verirler.

3. Gümrük idareleri tarafından gerek ba vuruların reddine ve gerekse muhatabı ki inin aleyhine olarak verilen yazılı kararlar, On ikinci Kısımda belirtilen ekilde itiraz yolu açık olmak üzere gerekçeli olarak alınır ve bu hususlar kararda belirtilir.

4. ¹⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “245 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere” ibaresi yürürlükten kaldırılmı tir.) Alınan kararlar gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.

¹⁴ Fıkranın, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali: “Alınan kararlar 245 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere gümrük idareleri tarafından derhal uygulanır.”

MADDE 7- 1. Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları a a ıdaki ¹⁵hallerin bir arada bulunması durumunda iptal edilir.

a) Kararın yanlış veya eksik bilgilere dayanılarak verilmesi halinde,
b) Ba vuru sahibinin bu yanlışlık veya eksikliği bilmesi veya bilmesi gerektiği hallerde,
c) Kararın doğru veya tam bilgilere dayanılarak verilmesinin mümkün olmamasının tespiti halinde.

2. A a ıdaki hallerde ise ilgilinin lehine olan karar de i tirilir veya iptal edilebilir.

a) ¹⁶Karara esas tekil eden bir veya birden fazla ko ulun gerçekleşme tarihi veya gerçekleşme tarihiyle ilgili bilgilerin doğru ve tam olmaması,

b) Lehine olan bir kararda öngörülen bir yükümlülü e ilgilinin uymaması halinde.

3. Kararın iptali, muhatabına tebli edilir.

4. 1 inci fıkra hükümlerine göre kararın iptal i lemi iptal kararının verildi i tarihten, 2 nci fıkra hükümlerine göre verilen iptal veya de i tirme kararı tebli tarihinden itibaren yürürlü e girer. Bununla birlikte, karar muhatabının yasal çıkarlarının gerektirdi i istisnai hallerde, kararın iptalinin veya de i tirilmesinin yürürlük tarihi yönetmelikle belirlenen ko ullar altında ertelenebilir.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

Bilgi

MADDE 8- 1. Ki iler gümrük idarelerinden gümrük mevzuatının uygulanması hakkında bilgi talep edebilirler.

¹⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.)

2. Bilgiler, talep edene ücretsiz olarak verilir. Bununla birlikte, özellikle e yanın kimyevi tahlili veya ekspertizi ya da talep edene geri gönderilmesi nedeniyle gümrük idarelerince yapılan masraflar, talepte bulunan tarafından karşılanır.

MADDE 9- 1. Yazılı talep üzerine Müste arlık veya yetkilendirdi i gümrük idaresi tarafından ba layıcı tarife veya ba layıcı men e bilgileri verilir.

2. Ba layıcı tarife veya ba layıcı men e bilgisi, gümrük idarelerini, hak sahibine karşı sadece e yanın tarife pozisyonu konusunda veya e yanın men einin tespiti konusunda ve yalnızca bilginin verildi i tarihten sonra tamamlanacak gümrük i lemlerine konu olan e ya için ba lar.

Ba layıcı men e bilgisinin verilmesinde, 17 ila 22 nci maddelerde yer alan e yanın men einin belirlenmesine ili kin hükümler esas alınır.

3. Bilgi alan ki i;

a) Ba layıcı tarife bilgisi için, beyan edilecek e ya ile verilen bilgide tanımlanan e ya arasında her bakımdan uygunluk bulundu unu,

b) Ba layıcı men e bilgisi için, beyan edilecek e ya ve men e kazanımı gerektiren durumu ile verilen bilgide tanımlanan e ya ve men e kazanımı gerektiren durumunun her bakımdan uygun bulundu unu,

Kanıtlamak zorundadır.

4. Ba layıcı tarife bilgisi verili tarihinden itibaren altı yıl; ba layıcı men e bilgisi verili tarihinden itibaren üç yıl geçerlidir. Talep edenin verdiği yanlış veya eksik bilgiye dayanan ba layıcı bilgi iptal edilir.

¹⁵ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "hallerde" ibaresi "hallerin bir arada bulunması durumunda" olarak de i tirilmiştir.

¹⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "Kararda öngörülen" ibaresi "Karara esas tekil eden" olarak de i tirilmiştir.

¹⁷ **Yürürlükten kaldırılan paragraf:** "Ancak bu tür bir talep, fiilen tasarlanan bir ithalat ya da ihracat i lemine dayanmıyorsa reddedilebilir."

5. Ba layıcı tarife bilgisi a a ıdaki durumlarda geçerlili ini kaybeder:

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde de i iklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu de i iklikle getirilen hükümlere uymaması,

b) Dünya Gümrük Örgütünün uymakla yükümlü bulundu umuz nomanklatür, izahname, tarife pozisyonlarına ili kin kararlarındaki bir de i ikli e uymaması,

c) Ba layıcı tarife bilgisinin iptal edildi inin veya de i tirildi inin bilgi verilen ki iye tebli edilmesi.

Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde ba layıcı tarife bilgisinin geçerlili ini kaybetme tarihi, söz konusu de i ikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

6. Ba layıcı men e bilgisi a a ıdaki durumlarda geçerlili ini kaybeder:

a) Men e kurallarında bir mevzuat düzenlemesi veya bir uluslararası anla ma gere ince de i iklik yapılması ve verilen bilginin söz konusu de i iklikle getirilen hükümlere uymaması,

b) Dünya Ticaret Örgütünün uymakla yükümlü bulundu umuz Men e Kuralları Anla masına ve bu anla maya ili kin izahname ve kararlardaki bir de i ikli e uymaması,

c) Ba layıcı men e bilgisinin iptal edildi inin veya de i tirildi inin bilgi verilen ki iye tebli edilmesi.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile paragraf eklenmi tir.) Bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen hallerde ba layıcı men e bilgisinin geçerlili ini kaybetme tarihi, söz konusu de i ikliklerin Resmi Gazetede yayımı tarihidir.

7. 5 ve 6 ncı fıkra hükümleri uyarınca geçerlili ini kaybeden ba layıcı tarife veya men e bilgisinin hak sahibi, söz konusu ba layıcı bilgiye dayanarak ve bu bilginin geçerlili ini kaybetmesinden önce, ilgili e yanın alımı veya satımı üstüne ba layıcı sözleşmeler yaptı ı takdirde, geçerlili ini kaybeden tarife veya men e bilgisini, söz konusu yayımın ya da tebligatın yapıldı ı tarihten itibaren altı aylık bir süre boyunca kullanabilir. Ancak, gümrük i lemleri sırasında söz konusu ürünler için bir ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin gümrü e verilmesi halinde, bu belgenin geçerlilik süresi esas alınır. Bu fıkra hükümlerine istisna getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

8. Ba layıcı tarife veya men e bilgisine ili kin 7 nci fıkra hükümleri ancak a a ıdaki amaçlarla kullanılabilir.

a) thalat ya da ihracat vergilerinin belirlenmesi,

b) Tarım politikası kapsamında ihracat vergi iadeleri ile ithalata ya da ihracata verilen di er bütün ödemelerin hesaplanması,

c) Belgelerin, söz konusu tarife veya men e bilgisine istinaden verilmi olması ko uluyla, e yaya ait gümrük beyannamesinin tescili için gümrük i lemlerinin yürütülmesi sırasında verilen ithalat, ihracat ya da ön izin belgesinin kullanımı.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM

Di er Hükümler

MADDE 10-¹⁸*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.)* 1. a) Bu Kanunda ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatta yer alan; izin süreleri, teminat uygulamaları, gümrük vergilerinden muafiyet ve istisna uygulamaları ile beyanın düzeltilmesine ili kin ortaya çıkan sorunları ve tereddütleri incelemek suretiyle gidermeye Müste arlı n önerisi ile ba lı bulundu u Bakan yetkilidir.

¹⁸ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 10- 1. Gümrük Müste arlı 1, gümrük mevzuatının do ru olarak uygulanması için gerekli gördü ü bütün önlemleri alır.

2. Gümrük mevzuatının öngördü ü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi ko ullar altında basitle tirilece ine ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

b) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinde kriz bölgelerinde kullanılmak üzere yurt dışından gelecek araç, gereç, makine, teçhizat ve benzeri malzemelerin, giriş kayıtları tutulmak ve gümrük ile ilgili mevzuat gereince yerine getirilmesi gereken işlemler sonradan yapılmak üzere, yurda girişine izin vermeye; bu şekilde yurda giren her türlü araç, gereç, makine ve teçhizatın tekrar yurda dışına çıkarılmalarına veya ihtiyaçlara ve günün şartlarına uygun olarak serbest dolaşıma girişine karar vermeye Müstearrıfın başlı oldu u Bakan yetkilidir.

c) Müstearrık, gümrük mevzuatının do ru olarak uygulanması için gerekli gördü ü bütün önlemleri alır. Bu çerçevede, e yanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gerekli gördü ü bir kısım tespit işlemlerinin, belirleyecek niteliklere sahip gümrük mü avirleri eliyle yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemeye yetkilidir.

2. Gümrük mevzuatının öngördü ü uygulamaların, hangi hallerde ve hangi koşullar altında basitletirileceğine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 10/A- (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile 10/A maddesi eklenmiştir.) 1. Gümrük idareleri, mevzuatın belirlediği artlar çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taahhüt edilen giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımını ve serbest dolaşımda bulunmayan e yanın durumunu düzenleyen gümrük mevzuatı ve diğer mevzuatın do ru uygulanmasını sağlamak için gerekli görülen gümrük kontrollerini yerine getirir. Uluslararası bir anlaşmanın öngörmesi halinde, mevzuatın do ru bir şekilde uygulanmasına yönelik gümrük kontrolleri başka bir ülkede de yürütülebilir.

2. Ani ve rastgele yapılanlarındaki gümrük kontrolleri; risklerin tespiti ve risk derecesinin ölçülmesi ile ulusal ve gerekli görüldü ü takdirde uluslararası düzeyde riskleri değerlendirerek gerekli önlemleri oluşturmamak amacıyla bilgisayarlı veri işleme tekniklerini kullanan risk analizi esas alınarak yapılır.

3. Müstearrık, risk yönetimi çerçevesini oluşturur ve risk kriterleri ile öncelikli kontrol alanlarını belirler. Bu amaçla, risk kriterlerinin tespitine yönelik olarak gümrük işlemleri, gümrük kabahatleri ve kaçakçılık fiillerine ilişkin verileri toplamaya, saklamaya ve işlemeye yetkilidir. Verilerin toplanması, saklanması ve işlenmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Gümrük idarelerindeki yetkili kurumlar tarafından gerçekleştirilecek kontroller, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 19 uncu maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idarelerinin koordinasyonunda ve mümkün oldu u ölçüde aynı yer ve zamanda yapılır.

5. Bu maddede öngörülen kontroller kapsamında, gümrük idareleri ile diğer yetkili kurumlar, Türkiye Gümrük Bölgesi ile diğer ülkeler arasında taahhüt edilen giriş, çıkış, transit, aktarma ve nihai kullanımı ile serbest dolaşımda bulunmayan e yanın durumu ile ilgili alınan bilgileri riskin en az düzeye indirilebilmesi için kendi aralarında paylaşabilirler.

6. 12 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gizli bilgilerin diğer ülkelerin gümrük idarelerine ve güvenlik güçleri gibi diğer kurumlarına iletilmesine sadece uluslararası bir anlaşma çerçevesinde izin verilebilir.

MADDE 11- Gümrük işlemleriyle doğrudan veya dolaylı olarak ilgili bulunan kişiler, Gümrük Müstearrıkının veya gümrük idarelerinin talebi üzerine gümrük işlemleri ile sınırlı olmak kaydıyla belirlenen süreler içinde gerekli bütün belge ve bilgileri vermek ve her türlü yardımcı sağlamakla yükümlüdür.

Kendilerinden bu konularda bilgi istenilen kişiler, özel kanunlarda yazılı gizlilik hükümlerini ileri sürerek bilgi vermekten kaçınmazlar.

MADDE 12- 1. Gümrük idareleri ¹⁹ve di er yetkili kurumlar gizli nitelikteki veya gizlilik esasına göre elde edilen bütün bilgileri saklamak zorundadır. Bu bilgileri veren ki inin veya makamın açık izni olmaksızın söz konusu bilgiler açıklanamaz. u kadar ki, gümrük idareleri ve di er yetkili kurumlar verilerin korunmasına ili kin yasal hükümler veya yargı kararlarının gere i olarak söz konusu bilgileri ilgili mercilere verirler.

2. Gümrük i lemleri nedeniyle elde edilen gizli nitelikteki bilgilerin toplanması, kullanılması, saklanması, saklanma süresi ve üçüncü ki ilere verilmesine ili kin hükümler yönetmelikle belirlenir.

MADDE 13- İlgili ki iler, 11 inci maddede belirtilen belge ve bilgileri gümrük kontrolü amacıyla be yıl süre ile saklamak zorundadırlar.

Belge saklama süresi;

a) (b) ²⁰bendinde öngörülen haller dı nda, serbest dola ıma girmek veya ihraç edilmek üzere beyan edilen e ya ile ilgili olarak, serbest dola ıma giri veya ihracat beyanlarına ili kin belgelerin tescil edildi i yılın;

b) Nihai kullanımları nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergisi ile Türkiye’de serbest dola ıma giren e ya için, gümrük gözetimine tabi olmalarının sona erdi i yılın;

c) Ba ka bir gümrük rejimine tabi tutulan e ya için, söz konusu gümrük rejiminin sona erdi i yılın;

d) Serbest bölgeye konulan e ya için, buralardan çıktıkları yılın;

Sonundan itibaren i lemeye ba lar.

MADDE 14- 1. Bu Kanunda belirtilen süreler, tarih veya vadeler, aksine özel bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez. Süre, tarih veya vadelerin bitim tarihinin resmi tatil gününe rastlaması halinde, bu süreler ilk i gününün resmi çalı ma saatleri sonunda biter.

2. Süre hafta veya ay olarak belli edilmi ise; ba ladı ı güne son hafta veya ayda tekabül eden günün mesai saati bitiminde sona erer. Sürenin bitti i ayda tekabül eden bir gün yoksa süre o ayın son gününün mesai saati bitiminde sona erer.

3. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkraya eklenmi tir.) Bu Kanuna göre gümrük idaresine yapılacak yazılı ba vurular posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde ba vurunun postaya verildi i tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer.

K NC KISIM

Gümrük Vergileri ile E ya Ticareti Konusunda Öngörülen Di er Önlemlerin Uygulanmasına İli kin Unsurlar

B R NC BÖLÜM

Gümrük Tarifesi ve E yanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

MADDE 15- 1. Gümrük vergileri, gümrük yükümlülü ünün ²¹ba ladı ı tarihte yürürlükte olan gümrük tarifesine göre hesaplanır.

2. E ya ticaretine ili kin özel hükümlerle belirlenmi di er önlemler, gerekti i takdirde, söz konusu e yanın tarife pozisyonuna göre uygulanır.

3. Gümrük Tarifesi:

¹⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkrada geçen “gümrük idareleri” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ve di er yetkili kurumlar” ibaresi eklenmi tir.

²⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “fıkrasında” ibaresi “bendinde” olarak de i tirilmi tir.

²¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “do du u” ibaresi “ba ladı ı” olarak de i tirilmi tir.

- a) Bakanlar Kurulunca kabul edilen Türk Gümrük Tarife Cetvelini,
b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarife Cetveline dayanan veya bu cetvele alt açılımlar ekleyen ve e ya ticaretine ili kin tarife önlemlerinin uygulanması için tespit edilen di er cetvelleri,
c) Türk Gümrük Tarifesinin kapsadı ı e yaya uygulanacak;
- Gümrük vergi oranlarını,
- Tarım politikası veya ²²tarım ürünlerinin i lenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini,
d) Türkiye'nin bazı ülkeler veya ülke grupları ile yaptı ı tercihli bir tarife uygulaması gerektiren anla malarda yer alan tercihli tarife uygulamalarını,
e) Türkiye tarafından tek taraflı olarak bazı ülkeler, ülke grupları veya toprak parçaları için tanınan tercihli tarife uygulamalarını,
f) thalat vergilerinde, bazı e yaya artlı olarak uygulanacak muafiyet veya indirim uygulamalarını,
g) Yukarıdakilerin dı ında kalan di er tarife uygulamalarını,
Kapsar.

4. Sabit oranlı vergilendirmeye ili kin hükümler saklı kalmak üzere, 3 üncü fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen ko ulları ta ıyan e yanın ithalinde, beyan sahibi (c) bendinde belirtilen tarife yerine (d), (e) ve (f) bentleri hükümlerinin uygulanmasını isteyebilir. Gerekli ko ulların yerine getirilmesi halinde, söz konusu talep gümrük i lemlerinin tamamlanmasından veya e yanın tesliminden sonra da yapılabilir.

5. Bu maddenin 3 ncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen belirli bir ithalat hacmi ile sınırlandırılmı tarife uygulamaları;

- a) Tarife kotalarının söz konusu oldu u durumlarda, tespit edilen ithalat hacmi sınırına ula ıldı ında,
b) Tarife tavanlarının söz konusu oldu u durumlarda ise Bakanlar Kurulu Kararı ile,
Sona erer.

6. E yanın tarife pozisyonunun belirlenmesi deyiminden, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, söz konusu e yanın girdi i;

- a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin veya 3 üncü fıkranın (b) bendinde öngörülen di er cetvelin ²³alt açılımlarının,
b) Tamamen veya kısmen Türk Gümrük Tarifesine dayanan ya da bu tarife cetveline alt açılımlar ekleyen ve özel alanlara ait e ya ticaretine ili kin tarife dı ı önlemlerin uygulanması amacıyla Bakanlar Kurulu Kararı ile olu turulan bir di er cetvelin alt ²⁴açılımlarının,
Belirlenmesi anla ılır.

7. Gümrük Tarife Cetveli, izahnamesi ve e ya fihristi, Müste arlıkça hazırlanır ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bu e kilde yayımlanan metinler idari ve kazai uygulamalarda esas tutulur.

MADDE 16- I. Mahiyeti ve nihai kullanım ekli gerekçesiyle, bazı e yanın yararlanabilece i tercihli tarife uygulaması, Bakanlar Kurulunca belirlenen artlara tabidir.

Bir izin gerekti inde 80 ve 81 inci madde hükümleri uygulanır.

2. 1 inci fıkrada sözü edilen tercihli tarife uygulaması ifadesi, tarife kotaları kapsamında olsa dahi, ithalat vergilerinde bir indirim veya artlı muafiyet uygulaması anlamına gelir.

²² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "i lenmi tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini" ibaresi "tarım ürünlerinin i lenmesi sonucu elde edilen bazı ürünlere uygulanan özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerini" olarak de i tirilmi tir.

²³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "bir alt pozisyonunun" ibaresi "alt açılımlarının" olarak de i tirilmi tir.

²⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "pozisyonunun" ibaresi "açılımlarının" olarak de i tirilmi tir.

K NC BÖLÜM
E yanın Men ei

B R NC AYIRIM
E yanın Tercihli Olmayan Men ei

MADDE 17- E yanın tercihli olmayan men ei;

- a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) ve (e) bentlerinde öngörülen uygulamalar hariç olmak üzere, Türk Gümrük Tarifesinin uygulanması,
- b) E ya ticaretine ili kin tarife önlemleri dı ında, Bakanlar Kurulu Kararı ile olu turulan önlemlerin uygulanması,
- c) Men e ahadetnamelerinin hazırlanması ve verilmesi,
Amaçları ile bu Kanunun 18 ila 21 inci maddelerindeki hükümler çerçevesinde belirlenir.

MADDE 18- 1. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen e ya, o ülke men elidir.

2. Tümüyle bir ülkede elde edilen veya üretilen e ya ifadesinden;

- a) O ülkede çıkartılan madencilik ürünleri,
  - b) O ülkede toplanan bitkisel ürünler,
  - c) O ülkede do an ve yeti tirilen canlı hayvanlar,
  - d) O ülkede yeti tirilen canlı hayvanlardan elde edilen ürünler,
  - e) O ülkede tutulan ve avlanan balıkçılık ve avcılık ürünleri,
  - f) O ülkede kayıtlı veya tescilli olup, o ülkenin bandırasını ta ıyan araçlar tarafından²⁵ herhangi bir ülkenin kara suları dı ındaki denizlerden çıkartılan av ürünleri ve di er deniz ürünleri,
  - g) Söz konusu ülkede kayıtlı ya da tescilli olan ve ülkenin bandırasını ta ıyan, fabrika gemilerde (f) bendinde öngörülen ürünlerden elde edilen e ya,
  - h) O ülkenin kara suları dı ındaki denizlerin dibinden ya da deniz dibindeki topra ın altından münhasır i letme hakkına sahip olarak o ülke tarafından çıkartılan ürünler,
    - 1) Sadece hammadde elde etmek için o ülkede toplanan, imalat i lemlerinden veya kullanım kalıntılarından elde edilen atık ve artıklar,
    - j) Yukarıdaki bentlerde sayılan e yadan üretimin herhangi bir a amasında elde edilen e ya ile bunların türevlerinden elde edilen e ya,
Anla ılır.
- 3.** 2 nci fıkranın uygulanmasında ülke ifadesi o ülkenin kara sularını da kapsar.

MADDE 19- Üretimi birden fazla ülkede gerçekle tirilen e yanın bir ülke men eli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir a amasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı i çilik ve eylemin o ülkede²⁶ bu amaçla donatılmı i letmelerde yapılması gerekir.

MADDE 20- Esas amacının, Türkiye tarafından belirli ülkelerin e yasına uygulanan hükümleri a mak oldu u tespit edilen veya yapılan ara tırma sonucunda hakkında bu yönde bir kanaat olu an bir i çilik veya i lemle üretilmi e ya, 19 uncu maddeye dayanılarak o ülke men eli sayılmaz.

²⁵ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “söz konusu” ibaresi “herhangi bir” olarak de i tirilmi tir.

²⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “eylemin o ülkede” ibaresinden sonra gelmek üzere “bu amaçla donatılmı i letmelerde” ibaresi eklenmi tir.

MADDE 21-²⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) 1. Men e ahadetnamesi aranacak haller ile men e ahadetnamelerinin ekli ve içerece i bilgilere ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Men e ahadetnamesinin ibrazına ra men ciddi bir üphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

K NC AYIRIM **E yanın Tercihli Men ei**

MADDE 22-²⁸15 inci maddede belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlandırılmak istenen e yanın tercihli men e kuralları;

a) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen anla malar kapsamı e ya için bu anla malar ile,

b) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (e) bendinde belirtilen tercihli tarife uygulamalarından yararlanan e ya için Bakanlar Kurulu Kararı ile,
Belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **E yanın Gümrük Kıymeti**

MADDE 23- E yanın gümrük kıymeti, Gümrük Tarifesinin ve e ya ticaretine ili kin belirli konularda getirilen tarife dı ı düzenlemelerin uygulanması amacıyla, bu bölümde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymettir.

MADDE 24- 1. thal e yasının gümrük kıymeti, e yanın satı bedelidir. Satı bedeli, Türkiye'ye ihraç amacıyla yapılan satı ta 27 ve 28 inci maddelere göre gerekli düzeltmelerin de yapıldı ı, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattır.

u kadar ki, e yanın satı bedelinin gümrük kıymetine esas alınabilmesi, a a ıdaki ko ullara ba lıdır:

a) E yanın alıcısı tarafından elden çıkartılması veya kullanımı;

- Türkiye Cumhuriyeti ²⁹mevzuatı ve bunların yetkili kıldı ı merciler tarafından konulmu olan,

- E yanın tekrar satılabilece i co rafi bölgeyi sınırlayan,

- E yanın kıymetini önemli bir ölçüde etkilemeyen,

Kısıtlamalar dı ında, hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır.

b) Satı veya fiyat, kıymeti belirlenmekte olan e ya bakımından, kıymeti tespit edilemez bir ko ul veya edim konusu olmamalıdır.

²⁷ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** - “**MADDE 21- 1.** Men e ahadetnamesi ibrazı ihtiyaridir. Bununla birlikte, uluslararası ve ikili anla ma hükümlerine göre, men e ahadetnamesine dayanılarak indirimli tarifeden yararlanılmak istenilmesi halinde, e yanın anla maya taraf ülke men eli oldu unu veya o ülkede gördü ü de i iklik ve i lemler dolayısıyla öyle sayılması gerekti ini bildirir men e ahadetnamesi ibrazı zorunludur.

2. 1 inci fıkrada hükümdü ında kalan hallerde, men e ahadetnamesi ibrazına ili kin ve e yanın kıymeti, men ei, cinsi veya niteli i itibariyle, men e ahadetnamesi aranmamasına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

3. Men e ahadetnamelerinin ekli, içerece i bilgiler, uluslararası düzenlemeler dikkate alınarak yönetmelikle belirlenir.

4. Men e ahadetnamesinin ibrazına ra men ciddi bir üphe durumunda, ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.”

²⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Bu Kanunun 15 inci maddesinde” ibaresi “15 inci maddede” olarak de i tirilmi tir.

²⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun “kanunları, tüzükleri” ibaresi “mevzuatı” olarak de i tirilmi tir.

c) E yanın alıcı tarafından tekrar satı ı veya di er herhangi bir eilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu do an hasılanın bir bölümünün do rudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal etmesi halinde, ithal e yasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına 27 nci madde hükümlerine göre ilave yapılabilir.

d) Alıcı ve satıcı arasında bir ili ki bulunmamalı; ili kinin varlı ı durumunda ise, satı bedeli bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre gümrük kıymeti olarak kabul edilebilir nitelikte olmalıdır.

2. a) Yukarıdaki fıkra hükümlerini uygulayarak satı bedelinin belirlenmesinde, alıcı ile satıcı arasında bir ili kinin varlı ı, satı bedelinin reddedilmesi için tek ba ına yeterli bir neden olu turmaz. Böyle durumlarda, satı a ili kin ko ullar incelenerek, bu ili kinin fiyatı etkilemedi i belirlenirse, satı bedeli kabul edilir. Gümrük idaresi, beyan sahibi veya di er kaynaklardan elde etti i bilgilere dayanarak, söz konusu ili kinin fiyatı etkiledi i kanısına varırsa, bu hususları beyan sahibine yazılı olarak bildirir. Süresi içinde verilmek artıyla beyan sahibinin cevap hakkı saklıdır.

b) Birbirleri ile ili kisi bulunan ki iler arasındaki bir satı ta, beyan sahibi satı bedelinin aynı veya yakın bir tarihte gerçekleş en a a ıda yer alan emsal kıymetlerden birine çok yakın oldu unu ispatlarsa, bu satı bedeli kabul edilerek, e yanın kıymeti 1 inci fıkra hükümlerine göre belirlenir.

- Türkiye'ye ihraç amacıyla satılan aynı veya benzer e yanın birbiriyle hiçbir ili kisi bulunmayan satıcılar ve alıcılar arasında satı ndaki satı bedeli,

- Aynı veya benzer e yanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti,

- Aynı veya benzer e yanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre belirlenen gümrük kıymeti.

Yukarıdaki emsal kıymetlerle yapılan kıyaslama sırasında, ticari düzeye, miktara, 27 nci maddede sayılan unsurlara ve alıcı ile satıcı arasında ili ki bulunmayan satılarda, satıcının üstlendi i, ancak satıcı ile alıcı arasında ili ki bulunan durumlarda satıcının üstlenmedi i giderlere ili kin ispatlanmı farklılıklar dikkate alınır.

c) (b) bendinde sayılan kıymetler, beyan sahibinin giri imi ile ve yalnız kıyaslama amacıyla kullanılır. (b) bendi hükümlerine dayanarak e yanın satı bedelinin yerini alacak bir kıymet tespit edilemez.

3. a) Fiilen ödenen veya ödenecek fiyat, ithal e yası için alıcının, ³⁰satıcıya veya satıcı yararına yaptı ı veya yapması gereken ödemelerin toplamıdır. Bu fiyat, ithal e yasının satı ko ulu olarak, alıcının satıcıya veya satıcının bir yükümlülü ünü kar ılamak üzere üçüncü bir ki iye yaptı ı veya yapaca ı tüm ödemeleri kapsar. Ödemeler, para transferi ekinde olabilece i gibi, akreditif veya ciro edilebilir bir kıymetli evrak kullanılarak ya da do rudan veya dolaylı yapılabilir.

b) 27 nci maddeye göre yapılan ilaveler dı nda, alıcının pazarlama dahil kendi hesabına yaptı ı faaliyetler, satıcı yararına veya satıcı ile yapılan bir anla ma yoluyla da olsa, satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme olarak de erlendirilmez. Bu tür i lemlere ili kin giderler, ithal e yasının gümrük kıymetinin tespiti sırasında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

MADDE 25- 1. 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemeyen gümrük kıymeti, bu maddenin 2 nci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinin sıra halinde uygulanmasıyla belirlenir. E yanın gümrük kıymeti bir üst bent hükümlerine göre belirlenebildi i sürece bir alt bent hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması artıyla (c) ve (d) bentlerinin uygulama sırası de i tirilebilir.

2. Bu madde hükümleri gere ince, gümrük kıymeti a a ıdaki yöntemlere göre belirlenir:

a) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek e ya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen ³¹aynı e yanın satı bedeli,

³⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun "satıcı veya satıcı yararına" ibaresi "satıcıya veya satıcı yararına" olarak de i tirilmi tir.

³¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "ihraç edilen" ibaresinden sonra gelmek üzere "aynı" ibaresi eklenmi tir.

- b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek e ya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer e yanın satı bedeli,
- c) thal e yasının veya aynı ya da benzer e yanın Türkiye içinde satıcılardan müstakil ki ilere yapılan en büyük miktardaki satı na ait birim fiyata dayalı kıymet,
- d) thal e yasının üretiminde kullanılan malzeme ve imalat veya di er imal i lemlerinin bedel veya kıymetleri ile Türkiye'ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek e ya ile aynı sınıf veya cins e yanın satı nda mutata olan kâr ve genel giderlere e it bir tutar ve 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (e) bendinde sayılan di er bedel veya kıymetler toplamından olu an hesaplanmı kıymet.

3. 2 nci fıkranın uygulanmasına ili kin di er usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 26- 1. 24 ve 25 inci madde hükümlerine göre belirlenemeyen ithal e yasının gümrük kıymeti;

a)³²1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anla masının VII nci Maddesinin Uygulanmasına li kin Anla manın,

b) 1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anla masının VII nci Maddesinin,

c) Bu bölüm hükümlerinin,

Prensip ve genel hükümlerine uygun yöntemlerle ve Türkiye'de mevcut veriler esas alınarak belirlenir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde;

a) Türkiye'de üretilen e yanın Türkiye içindeki satı fiyatı,

b) Gümrük idaresinin iki alternatif kıymetten yüksek olanının kabul etmesini öngören bir sistem,

c) E yanın ihraç ülkesindeki iç piyasa fiyatı,

d) Aynı veya benzer e yanın, 25 inci maddenin 2 nci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre hesaplanmı kıymeti dı ndaki maliyet bedeli,

e) Türkiye'den ba ka bir ülkeye ihraç³³ edilen e yanın fiyatı,

f) Asgari gümrük kıymetleri,

g) Keyfi veya fiktif kıymetler,

Esas alınmaz.

MADDE 27- 1. 24 üncü madde hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal e yasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına a a ıdaki ilaveler yapılır:

a) A a ıdaki unsurların e yanın fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına dahil edilmemi , ancak alıcı tarafından üstlenilen bölümü;

i) Satın alma komisyonları dı ndaki komisyonlar ve tellâliye,

ii) Gümrük i lemleri sırasında söz konusu e ya ile tek e ya muamelesi gören kapların maliyeti,

iii) çilik ve malzeme giderleri dahil ambalaj bedeli;

b) thal e yasının üretiminde ve ihraç amacıyla satı nda kullanılmak üzere, alıcı tarafından do rudan veya dolaylı olarak, bedelsiz veya dü ük bedelle sa lanan, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemi olan a a ıda sayılan mal ve hizmetlerin kıymetinden verilecek uygun miktardaki pay;

i) thal e yasına katılan malzeme, aksam, parça ve benzerleri,

ii) thal e yasının üretimi sırasında kullanılan araç, gereç, kalıp ve benzeri aletler,

iii) thal e yasının üretimi sırasında tüketilen maddeler,

³² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin ba ına "1994" ibaresi eklenmi tir.

³³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun "edilmek üzere satılmı " ibaresi "edilen" olarak de i tirilmi tir.

iv) thal e yasının üretimi için gereken ve ³⁴Türkiye dışındaki gerçekte tirilen mühendislik, geli tirme, sanat ve çizim çalı maları, plan ve taslak hazırlama hizmetleri;

c) Kıymeti belirlenecek e yanın satı ko ulu gere i, alıcının do rudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemi olan royalti ve lisans ücretleri;

d) thal e yasının tekrar satı ı veya di er herhangi bir ekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu do an hâsılanın, do rudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı;

e)³⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 28 inci maddenin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal e yası için Türkiye'deki giri liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile e yanın giri liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri.

2. Bu maddeye göre fiilen ödenen veya ödenecek fiyata yapılacak ilaveler için nesnel ve ölçülebilir veriler esas alınır.

3. Gümrük kıymetinin belirlenmesinde, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata bu maddede öngörülenler dışında hiçbir ilave yapılamaz.

4. Bu bölümde geçen satın alma komisyonları ifadesinden; ithalatçının temsilcisine kıymeti belirlenecek e yanın satın alınmasında yurtdı nda verdi i temsil hizmeti kar ılı nda ödedi i ücret anla ılır.

5. thal e yasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında;

a) Türkiye'de ço altılması hakkı için yapılan ödemeler ,

b) Türkiye'ye ihraç amacıyla satı nda bir satı ko ulu olmaması kaydıyla, da ıtım veya tekrar satı hakları için alıcının yaptı ı ödemeler,

1 inci fıkranın (c) bendi kapsamında de erlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

MADDE 28- thal e yasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırdedilebilmeleri ko uluyla a a ıdaki giderler gümrük kıymetine dahil edilmez:

a) E yanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anla malarla dahil oldu u gümrük birli i gümrük bölgelerine giri yerine varı ndan sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri,

b) Sınai tesis, makina veya teçhizat gibi, ithal e yası için ³⁶ithalattan sonra yapılan in a, kurma, montaj, bakım veya teknik yardıma ili kin giderler,

c) thal e yasının satı ıyla ilgili olarak bir finansman anla ması uyarınca alıcı tarafından üstlenilen faiz giderleri;

d) thal e yasının Türkiye'de ço altılması hakkı için yapılan ödemeler;

e) Satın alma komisyonları;

f) E yanın ithali veya satı ı nedeniyle Türkiye'de ödenecek ithalat vergileri.

(c) bendinde belirtilen hallerde, finansmanın satıcı veya bir ba ka ki i tarafından sa lanmı olmasına bakılmaz. Ancak, finansman anla masının yazılı olarak yapılmı olması ve gerekti inde alıcının;

- E yanın, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat olarak beyan edilen fiyattan satıldı ını,

- Söz konusu faiz oranının, finansmanın sa landı ı ülkede o tarihte bu tür bir i lem için geçerli olan faiz oranı seviyesini a madı ını,

Kanıtlanması arttır.

MADDE 29- Bilgisayarlarda kullanılmak üzere, veri veya komutlar yüklü bilgi ta yıycılarının gümrük kıymetinin tespitine ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

³⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "ithal ülkesi" ibaresi "Türkiye" olarak de i tirilmi tir.

³⁵ **Bendinde i iklikten önceki hali:** "e) thal e yası için Türkiye'deki giri liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri."

³⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "ithal e yası için" ibaresinden sonra gelmek üzere "ithalattan sonra" ibaresi eklenmi tir.

MADDE 30- E yanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün³⁷ba ladı ı tarihte yürürlükte olan T.C. Merkez Bankası döviz satı kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

MADDE 31- 1. Bu bölüm hükümleri, gümrükçe onaylanmış bir ambalaj veya kullanıma tabi tutulduktan sonra serbest dolaşıma giren E yanın gümrük kıymetinin belirlenmesine ilişkin özel hükümleri etkilemez.

2. 24, 25 ve 26 ncı maddelere istisna olarak, genellikle konsinye ekilde teslim edilen çabuk bozulabilir E yanın gümrük kıymeti, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usullere göre belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **E yanın A ırlık ı ve Kapları**

MADDE 32- 1. Gümrük Tarifesinde a ırlık esasına göre vergiye tabi E yada, vergiye esas a ırlıklar ile bazı pozisyon ve alt pozisyonların kapsamının belirlenmesine esas alınan a ırlıklar;

a) Brüt a ırlık a atıfta bulunulan hallerde, E yanın kendi a ırlık ı ile tüm ambalaj maddeleri ve kapların a ırlıkları toplamı,

b) Net a ırlık a veya sadece a ırlık a atıfta bulunulan hallerde, E yanın kendi a ırlık ı, Olarak değerlendirilir.

2. Brüt a ırlık ı üzerinden vergiye tabi E ya ambalajsız geldi i takdirde, söz konusu E ya bulundu u haldeki a ırlık ı üzerinden vergiye tabi tutulur.

3. De i ik vergi oranlarına ve aynı zamanda brüt a ırlıkları üzerinden vergiye tabi E yanın aynı ambalaj içinde gelmesi halinde, E ya, net a ırlıkları üzerinden tartılır ve ambalaj a ırlık ı orantılı olarak net a ırlıklara ilave edilir.

4. Beyan edilen ölçü birimi ile vergilendirmeye esas alınan ölçü biriminin farklı olması halinde, bunların birbirlerine dönü türülmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. E yanın ambalajlarının;

a) Alı ilagelen ve bilinen maddelerden olmaması veya gere inden farklı bir ekilde yapılması,

b) Ait oldukları E yanın faturasında kıymetlerinin ayrı gösterilmesi ve aynı zamanda ba ımsız bir ticari E ya niteli inde olması,

c) thalat vergilerinden kaçınma amacıyla ambalaj olarak getirilmesi,

Hallerinde, bunlar ayrı olarak beyan edilir ve girdikleri tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Ancak, yukarıdaki gibi kendi tarifeleri üzerinden vergiye tabi ambalaj maddelerinin vergi oranı, içindeki E yanın gümrük vergi oranından düşük veya buna E it bulundu u takdirde, ambalaj maddelerinin gümrük vergisi E yanın tabi bulundu u vergi oranları üzerinden ve E ya ile birlikte hesaplanır.

6. A ırlık üzerinden vergiye tabi E yanın alı ilagelen ambalaj niteli inde olmayan kutu, kılıf ve mahfazalarının gümrük vergi oranları, içindeki E yanın vergi oranından daha yüksek bulundu u takdirde, kendilerine ait tarife pozisyonlarına göre vergiye tabi tutulur.

Kıymet üzerinden vergiye tabi E yanın kutu, kılıf ve mahfazaları, ba lıba ına bir ticari E ya niteli inde olmaması ve kıymetinin E yanın kıymetine dahil bulunması artıyla gümrük vergisine tabi tutulmaz.

7. A ırlıkları üzerinden gümrük vergisine tabi E yanın örnekleme yöntemiyle yapılan gümrük muayenesi sırasında;

a) Kapların yalnız bir kaçının tartılması sonucunda beyana göre fazlalık saptanırsa, aynı cins ve türden E yanın tartılmamı kaplarına da bu fazlalık ın ortalaması esas alınarak ilaveler yapılır.

³⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “do du u” ibaresi “ba ladı ı” olarak de i tirilmiş tir.

Beyan sahibi, bu ekinde yapılan i lemi kabul etmez ise gümrük idaresi tarafından bütün kaplar tartılır.

b) Tartılan kaplarda beyana göre eksiklik saptanırsa bunun e yanın do al özelliklerinden veya hasara u ramasından veya noksan gönderildi inden veya çalınmasından ileri geldi inin kanıtlanması halinde, ithalat vergileri bulunan miktar üzerinden hesaplanır.

Ancak, bu gibi durumlarda gümrük idaresinin veya beyan sahibinin bütün kapları tarttırmak hakları saklıdır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Ta ıtların Kontrolü ve Gümrük Bölgesine Getirilen E ya Gümrükçe Onaylanmı Bir lem veya Kullanma Tabi Tutulana Kadar Uygulanacak Hükümler

B R NC BÖLÜM

Ta ıtların Türkiye Gümrük Bölgesine Giri ve Çıkı ı

MADDE 33- Türkiye Gümrük Bölgesine giri ve çıkı , gümrük kapılarından yapılır. Türkiye Gümrük Bölgesinin giri noktalarındaki gümrük kapıları ile içeride bulunan gümrük kapıları arasında belirli yolların takip edilmesi zorunludur. Giri ve çıkı kapıları ile bunları birbirine ba layan yollar ve hava ta ıtlarının Türkiye Gümrük Bölgesinde inebilecekleri gümrük i lemi yapılan havalimanları ilgili kamu kurulu larının görü leri alınarak, Müste arlıkça tespit edilerek Resmi Gazetede yayımlanır.

Genel hizmete açık demiryolları gümrük yolu sayılır.

MADDE 34- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine giren veya çıkan ta ıtlar gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak, gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ta ıtların denetlenmesi bitmeden veya ilgili gümrük idaresinin izni alınmadan söz konusu ta ıtlara yük ve yolcu alınıp verilemez ve ta ıt yoluna devam edemez; trenlerin vagon de i tirmek veya eklemek suretiyle tertipleri de i tirilemez.

Türkiye Gümrük Bölgesi dı ndan, demiryolundan ba ka kara ta ıtları ile ancak sınırdaki yetkili bir gümrük idaresine e ya getirilebilir. Sınırdaki yetkili olmayan bir gümrük idaresine gelen e ya gümrük gözetimi altında yetkili bir gümrük idaresine götürülmedi i takdirde geri çevrilir.

Türkiye Gümrük Bölgesine yürütülerek getirilecek hayvanlar, sa lık kontrolü yapılabilen gümrük kapılarından girebilir.

3. a) Türkiye Gümrük Bölgesi dı ndaki limanlardan gelen gemiler, Gümrük Bölgesine girmelerinden itibaren beklenmeyen haller veya mücbir sebep olmadıkça ya da gümrük ³⁸kontrolü gerektirmedikçe, gidecekleri limana göre mutat olan rotayı de i tiremez, yolda duramaz ba ka gemilerle temas edemez ve gümrük idaresi bulunmayan yerlere yana amazlar. Gümrük memurları gemiyi, yükünü ve bunlara ait gerekli tüm defter, belge ve kayıtları denetlemeye, gerekti inde ambarları ve e ya bulunan di er yerleri mühür altına almaya yetkilidir.

Yabancı limanlardan gelip Türk limanlarına veya nehirlerine girecek olan gemiler, gümrük denetlemesi yapılmak üzere belirli yerlerde durur veya yol keserler.

Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geli ve ³⁹gidi lerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya i leten veya acentası tarafından ilgili gümrük idarelerine bilgi verilir.

³⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "denetimi" ibaresi "kontrolü" olarak de i tirilmi tir.

³⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "gidi lerinden en az üç saat önce sahip veya acentası" ibaresi "gidi lerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya i leten veya acentası" olarak de i tirilmi tir.

Gemi adamları ve yolcuları ile gemilere girip çıkacak görevli ve görevsiz kimseler Türkiye'ye ancak yetkili gümrük idarelerinden giri ve çıkı yapabilirler.

b) Türkiye limanları arasında düzenli sefer yapan ve acentası bulunan gemiler serbest dolaımda olmayan e ya alırlar veya yolda yabancı limana u rarlarsa (a) fıkrası hükümlerine tabi tutulurlar. Bu tür gemiler ile bunların yolcu ve yüklerinin denetleme ve gümrük i lemlerinde kolaylık sa layacak usul ve esaslar koymaya Müste arlık yetkilidir.

c) (b) fıkrası dı ında kalan gemilerin Türkiye limanları arasındaki sefer ve ta ımaları gümrük gözetimine tabi tutulabilir. Bu tür gemiler, Müste arlıkça belirlenecek artlar ve verilecek izin çerçevesinde serbest dolaımda olmayan e yayı Türkiye limanları arasında transit suretiyle ta ıyabilirler.

d) (c) fıkrasında yazılı ta ımalar ile Türkiye karasuları ve iç sularında seyreden her türlü ta ıtlar üzerinde gümrükçe yapılacak gözetim ve ⁴⁰kontrole ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

4. Türkiye'ye gelen ve Türkiye'den gidecek olan hava araçları yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarına inebilir veya bu havalimanlarından kalkabilirler. Bu hava araçları gümrük gözetimine tabidir. Özel bir izin ile gelen ve giden hava gemilerinin kaptan pilotları verilen talimata uygun olarak hareket ederler.

5. Türk ve yabancı donanmasına mensup harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine mensup hava harp gemileri ve Bakanlar Kurulunun izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri, içlerinde e ya bulunmaması halinde gümrük gözetimine tabi de ildir.

MADDE 35- Türkiye Gümrük Bölgesine giri ve çıkı ile gümrük idarelerindeki her türlü gümrük i lemleri normal çalı ma saatleri içinde yapılır.

Ancak;

a) Demiryolu katarları ve düzenli sefer yapan deniz, nehir, kara ve hava ta ıtları gece ve gündüzün her saatinde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler. Düzensiz seferli olan ve yolcu getiren deniz, nehir, kara ve hava ta ıtları da aynı ekilde Gümrük Bölgesine girip çıkabilirler.

b) letme te kilatı bulunan limanlarda, gemiler gece ve gündüzün her saatinde yük ve yolcu alıp çıkarabilirler.

c) Zorlayıcı sebeplerle çalı ma saatleri dı ında gümrük idaresi olan bir limana girmek veya bu limandan ayrılmak zorunda kalan gemilerin yük alıp verme istekleri de gümrük idarelerince kabul edilir. Yolcu ve turist ta ıyan her türlü gemi mesai saatleri dı ında gümrük idaresi bulunan bir limana girip çıkabilir.

K NC BÖLÜM

⁴¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik)Özet Beyan ve E yanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile 35/A, 35/B, 35/C Maddeleri eklenmi tir.)

MADDE 35/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen ta ıt araçları ile ta ıman e ya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e ya için özet beyan verilir.

2. Özet beyan, giri gümrük idaresine verilir. Giri gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildi i veya elektronik ortamda eri iminin sa landı ı hallerde, özet beyanın giri gümrük idaresinden ba ka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine eri ilebilmesi halinde, Müste arlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

⁴⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "denetime" ibaresi "kontrole" olarak de i tirilmi tir.

⁴¹ **Ba lı m de i iklikten önceki hali:** "E yanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi"

3. Özet beyan, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce verilir.

4. E yanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesinden önce özet beyanın ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin de i iklikler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair artlar; özel durumlar ile belirli e ya trafi i, ta ima ekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörülde ü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 35/B-1. Özet beyanın ekli ve içeri i; öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak ekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri i leme tekni i kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya ta ima bilgileri kullanılabilir.

3. Müste arlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri i leme tekni i kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan e yayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya e yanın gümrük bölgesine ta ima sorumlulu unu üstlenen ki i tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen ki ilerin yükümlülükleri saklı kalmak kaydıyla özet beyan;

a) Dördüncü fıkrada belirtilen ki iler adına hareket eden ki i,

b) E yayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya e yanın sunulmasını sa layan ki i,

c) Dördüncü fıkra ile (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ki ilerin temsilcisi,

tarafından, yönetmelik ile belirlenen artlar uyarınca verilebilir.

6. Dördüncü ve be inci fıkralarda belirtilen ki ilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin de i tirilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren ki iye e yanın muayene edilece inin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış oldu unun tespit edilmesinden,

c) E yanın bo altılmasına izin verilmesinden,

sonra özet beyanda de i iklik yapılmasına izin verilmez.

MADDE 35/C- 1. Giri gümrük idaresi, 35/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkrasına göre belirlenecek süre sona ermeden önce gümrük beyannamesi verilen e ya için özet beyan verilmesinden vazgeçebilir. Bu durumda, gümrük beyannamesi, 35/B maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gerekli asgari bilgileri içerir ve 61 inci madde uyarınca tescil edilinceye kadar özet beyan statüsüne sahiptir. Giri gümrük idaresine gerekli bilgileri derhal iletebildi i veya elektronik ortamda erişimini sa ladı ı hallerde, gümrük beyannamesinin giri gümrük idaresinden ba ka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

2. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri i leme tekni i kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri i leme tekni i kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır

MADDE 36- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e ya, giri inden itibaren gümrük gözetimine tabidir. Bunlar, yürürlükteki hükümlere uygun olarak gümrük idareleri tarafından denetlenir.

2. Söz konusu e ya gümrük statüleri belirleninceye, serbest dola ımda olmayan e ya ise 77 nci maddenin 1 inci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri de i inceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut 163 ve 164 üncü maddeler gere ince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrü ün gözetimi altında kalır.

MADDE 37- 1. Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e ya, getiren ki i tarafından gecikmeksizin Müste arlıkça belirlenen usul ve esaslara uygun olarak;

- a) Belirlenen bir gümrük idaresine veya gümrükçe uygun görülen herhangi bir yere,
- b) Deniz veya havayoluyla ya da Türkiye Gümrük Bölgesinden geçmeksizin karayoluyla do rudan bir serbest bölgeye,

Götürülür.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine getirildikten sonra e yanın aktarılması sonucunda nakliyesinden sorumlu olanlar yukarıda belirtilen hükümlere uymak zorundadır.

3. Gümrük idarelerinin gözetim ve ⁴²kontrolüne ili kin hükümler saklı kalmak kaydıyla, yolcu, sınır ahali ve posta e yası ile ekonomik açıdan önem arz etmeyen e ya için özel hükümler getirmeye Müste arlık yetkilidir.

4.⁴³ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkra de i tirilmi tir.) Yukarıdaki fıkralar ile 35/A ila 35/C ve 38 ila 50 nci madde hükümleri, Türkiye Gümrük Bölgesinin dı nda durmaksızın, Gümrük Bölgesinin iki noktası arasında düzenli bir hava veya deniz seferiyle do rudan yapılan ta imacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden e yaya uygulanmaz.

5. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükmü, varı yeri bir Türk limanı veya havalimanı olmaksızın, Türkiye karasularını ya da hava sahasını geçen gemilerde veya hava araçlarında yüklü e yaya uygulanmaz.

MADDE 38- 1. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle 33 üncü madde ile 34 üncü maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklerle uyulmadı ı takdirde, söz konusu yükümlülüklerle tabi ki i veya onun yerine hareket eden di er ki iler, en yakın gümrük idaresini gecikmeksizin bu durumdan ve e yanın bulundu u hal ve yerden haberdar ederler.

2. Beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle, Türkiye karasuları içinde ta ıdı ı e yayı denize atan, karaya çıkarana, ba ka bir ta ıta aktaran veya bu e yayı toplayan gemi kaptanları yahut di er ki iler, e yanın gümrük statüsünün belirlenmesi ve gereken di er önlemlerin alınması amacıyla en yakın gümrük idaresini bu durumdan ve e yanın bulundu u hal ve yerden haberdar ederler.

3. 34 üncü maddenin 5 inci fıkrasında belirtilen bir geminin veya hava gemisinin beklenmeyen haller veya mücbir sebep nedeniyle 34 üncü maddenin 1, 3 ve 4 üncü fıkralarında öngörülen yükümlülüklerle uymaksızın geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi içinde demir atmaya veya konaklamaya mecbur kalması halinde, bu gemiyi veya hava gemisini Gümrük Bölgesine getiren veya onun yerine hareket eden di er ki iler, gümrük idaresini gecikmeksizin durumdan haberdar ederler.

4. 1 inci fıkrada belirtilen e ya ile 2 nci fıkrada belirtilen gemi veya hava gemisine yüklü e yanın gümrük ⁴⁴kontrolüne imkan verecek ve gerekti inde daha sonra belirlenen veya uygun görülen bir gümrük idaresine götürülmelerini sa layacak önlemler Müste arlıkça tespit edilir.

⁴² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimine” ibaresi “kontrolüne” olarak de i tirilmi tir.

⁴³ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “4. Yukarıdaki fıkralar ve 38 ila 50 nci madde hükümleri, Türkiye'nin deniz ve hava limanları dı nda u rak yeri olmayan ve düzenli bir hava veya deniz seferiyle do rudan yapılan ta imacılık nedeniyle Türkiye Gümrük Bölgesini geçici olarak terk eden e yaya uygulanmaz.

Yabancı ülke limanlarında, hava limanlarında veya serbest limanlarda yüklenmi e ya bu hükmün dı ndadır.”

⁴⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimine” ibaresi “kontrolüne” olarak de i tirilmi tir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

E yanın Gümrü e Sunulması

MADDE 39-⁴⁵*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.)* Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından durmaksızın geçen ta it araçları ile ta ınan e ya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine gelen e ya, getiren ki i ya da duruma göre e yanın geli inden sonra ta ıma sorumlulu unu üstlenen ki i tarafından gümrü e sunulur. Gümrü e sunan ki i, e yayı daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ili kilendirir.

MADDE 40- Müste arlık;

a) Yolcu beraberinde getirilecek,

b) Gümrü e sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulabilecek,

E ya hakkında, 39 uncu madde hükümleri dı ında özel düzenlemeler yapılabilir.

MADDE 41- Talep üzerine, gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulmasından önce, gümrü e sunulan e yanın incelenmesi veya bundan numune alınması yönünden ilgili ve yetkili ki ilere izin verilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

⁴⁶*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) Gümrü e Sunulan E yanın Bo altılması*

MADDE 42-⁴⁷*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış tır.)*

MADDE 43-⁴⁸*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış tır.)*

MADDE 44-⁴⁹*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmış tır.)*

---

⁴⁵ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde 39-** Müste arlıkça belirlenen esaslara uygun olarak serbest bölgelere konulan e ya hariç olmak üzere, gümrük idaresine veya gümrük idarelerinin belirledi i veya uygun gördü ü di er bir yere gelen e ya, bunu Türkiye Gümrük Bölgesine getiren ki i veya yerine göre e yanın geli inden sonra ta ımasını üstlenen ki i tarafından gümrü e sunulur.”

⁴⁶ **Ba lı m de i iklikten önceki hali:** “Özet Beyan ve Gümrü e Sunulan E yanın Bo altılması”

⁴⁷ **Yürürlükten kaldırılan Madde:** “**Madde 42- 44** üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, 39 uncu madde uyarınca gümrü e sunulan e ya için, e yanın gümrü e sunulmasını takip eden ilk i günü mesai bitimine kadar ilgili gümrük idaresine bir özet beyan verilir.”

⁴⁸ **Yürürlükten kaldırılan Madde** “**Madde 43- 1.** Özet beyan, Müste arlıkça belirlenen örne e uygun bir form ile yapılır. Müste arlık, e yanın te hisi için gerekli ayrıntıları içeren ve uluslararası kabul gören bir ticari veya resmi belgenin de özet beyan olarak kullanımına izin vermeye yetkilidir.

2. Özet beyan;

a) E yayı Türkiye Gümrük Bölgesine getiren veya e yanın geli inden sonra ta ıma sorumlulu unu üstlenen,

b) (a) bendinde belirtilenlerin adına hareket eden,

Ki i tarafından verilir.

3. Türk ve yabancı ülke donanmasına ait harp gemileri ile Türk Hava Kuvvetlerine ait hava harp gemileri ve Bakanlar Kurulu izni ile gelen yabancı devletlerin hava harp gemileri gümrük gözetimine tabi de ildir. Ancak, harp gemileri ve hava harp gemileri ile getirilen e ya, gümrük muayenesi ve di er gümrük i lemlerinin yapılmasını sa lamak amacıyla, geli lerinden sonra en geç yirmidört saat içinde gemilerin komutanları tarafından bir liste halinde en yakın gümrük idaresine bildirilir. Söz konusu gemilerin komutan ve di er mürettebatına ait e ya da bu hükme tabidir.

4. Türkiye Gümrük Bölgesine bo olarak gelen ta ıtların bu durumu, bir form ile gümrük idarelerine bildirilir.”

⁴⁹ **Yürürlükten kaldırılan Madde:** “**Madde 44-** Yolcu beraberinde getirilen e ya ile yolculara ait olmakla birlikte ba ka ta ıtlarla getirilen e ya ve posta yoluyla gönderilen koliler için özet beyan aranmaması hakkında özel hükümler koymaya Müste arlık yetkilidir.

MADDE 45- 1. E ya bulundu u ta it araçlarından gümrük idarelerinin belirledikleri veya uygun gördükleri yerlerde söz konusu idarelerin izni ile bo altılabilir veya aktarılabilir.

⁵⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın ikinci paragrafı yürürlükten kaldırılmıştır.)

Ancak, e yanın tamamen veya kısmen acilen bo altılmasını gerektiren kaçınılmaz bir tehlikenin varlığı durumunda bu izin aranmaz. Bu gibi durumlarda en yakın gümrük idaresi derhal haberdar edilir.

2. Gümrük idareleri, e yanın ve bulundu u ta ıma araçlarının muayenesi amacıyla gerektiğinde e yanın bo altılmasını ve kapların açılmasını isteyebilir.

3. E ya konuldu u ilk yerden gümrük idarelerinin izni olmaksızın kaldırılmaz.

BE NC BÖLÜM

Gümrü e Sunulan E yaya Gümrükçe Onaylanmış Bir i lem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunlulu u

MADDE 46- 1. Gümrü e sunulan e yaya, gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım tayin edilir.

2. Özet beyan kapsamındaki e yaya, gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım belirlenerek, buna ili kin i lemler;

a) Denizyolu ile gelen e ya için, özet beyan verildi i tarihten itibaren kırkbe gün,

b) Di er bir yolla gelen e ya için, özet beyanın verildi i tarihten itibaren yirmi gün, içinde tamamlanır

3. artlar gerektirdi i takdirde, Müste arlık 2 nci fıkrada ⁵¹ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerden daha kısa bir süre saptayabilir veya bu sürelerin uzatılmasına izin verebilir. Ancak, gerçek ihtiyaçları a an süre uzatımı yapılamaz.

ALTINCI BÖLÜM

E yanın Geçici Depolanması

MADDE 47- E ya, gümrü e sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan e ya statüsünde bulunur ve bu ekilde adlandırılır.

MADDE 48- 1. Geçici depolanan e ya, sadece gümrük idarelerinin uygun gördü ü yerlerde ve bu idarelerin belirledi i ko ullarda depolanabilir.

Gümrük idareleri, geçici depolanan e ya için ⁵²183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sa lamak üzere e ya sahibinden teminat isteyebilir.

2. Yolcu beraberinde getirilip gümrü e sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar yolcu e yasına mahsus gümrük ambarlarına konulan e yanın buralarda kalabilece i süre üç aydır.

Ancak, özet beyan aranmayacak hallerde, 42 nci maddede belirtilen sürenin dolmasından önce, e yanın gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulması ve gümrük denetiminin tehlikeye dü memesi arttır.”

⁵⁰ **Yürürlükten kaldırılan paragraf:** “Gümrük idaresine özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ya da resmi belge verilmeksizin ta itlardan e ya bo altılamaz.”

⁵¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Müste arlık 2 nci fıkrada” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 48 inci maddenin ikinci fıkrasında” ibaresi eklenmiştir.

⁵² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “geçici depolanan e ya için” ibaresinden sonra gelmek üzere “183 üncü veya 184 üncü madde hükümlerine göre” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 49- 41 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, geçici depolanan e ya, görünüş ve teknik özelliklerinin de i tirilmemesi ko uluyla, aynı durumda muhafazalarını sa lamak üzere yönetmelikle belirlenen elleçlemeye tabi tutulabilir.

MADDE 50- 1. 46 ncı maddeye göre belirlenmi süreler ile 48 inci maddenin 2 nci fıkrasında belirtilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmı bir i lem veya kullanım tayini için gerekli i lemlere ba lanmamı e ya, herhangi bir adli veya idari takibata konu olmaması halinde, 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük idareleri, söz konusu e yayı durumu belirleninceye kadar, e ya sahibinin risk ve hesabına gümrü ün ⁵³gözetimindeki özel bir yere sevk edebilir.

YED NC BÖLÜM

Transit Rejimi Altında Ta man E yaya Uygulanacak Hükümler

MADDE 51- 37 nci maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere, 37 ila 50 nci madde hükümleri, daha önce ba lamı bir transit rejimi altında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yaya uygulanmaz.

MADDE 52- Türkiye Gümrük Bölgesindeki bir yerden di er bir yere transit rejimi hükümleri çerçevesinde nakledilmek üzere gümrü e sunulan e yaya 41 ila 50 nci madde hükümleri uygulanır.

SEK Z NC BÖLÜM

Di er Hükümler

MADDE 53- Gümrük idareleri, artlar gerektirdi i takdirde, gümrü e sunulan e yayı imha ettirebilir. Gümrük idareleri bu durumu e ya sahibine bildirir. E yanın imhasına ili kin masraflar e ya sahibinden tahsil edilir.

MADDE 54- Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak, Türkiye Gümrük Bölgesine getirildi i veya gümrük ⁵⁴kontrolüne tabi tutulmadı ı saptanan e yaya, ⁵⁵Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile ilgili di er kanun hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gümrükçe Onaylanmı lem veya Kullanım

B R NC BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 55- 1. Aksine hüküm bulunmadıkça; niteli ine, miktarına, men eine, yükleme veya varı ülkesine bakılmaksızın, bir e ya, belirlenmi artlar altında her zaman gümrükçe onaylanmı i lem veya kullanımlardan birine tabi tutulabilir.

2. Bakanlar Kurulu; kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenli i, insan, hayvan ve bitki sa lık ve hayatlarının korunması, sanatsal, tarihi veya arkeolojik de eri olan ulusal hazinelerin

⁵³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimindeki” ibaresi “gözetimindeki” olarak de i tirilmi tir.

⁵⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimine” ibareleri “kontrolüne” olarak de i tirilmi tir.

⁵⁵ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılı ın Men ve Takibine Dair Kanun” ibaresi “Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu” olarak de i tirilmi tir.

korunması, fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması gerekçeleri ile e yanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına yasaklama veya kısıtlamalar koyabilir.

3. Türkiye ile ticaret, gümrük, taımacılık anlaşması bulunmayan ve imzalanmış anlaşmaları süresinden önce tek taraflı olarak kısmen veya tamamen hükümsüz bırakan veya Türk kara, hava ve deniz taşıtlarına karşı yasaklama ve kısıtlamalar koyan veya bunlar hakkında farklı işlemler uygulayan yabancı ülkelere ait e ya ve taşıtlara, karşılık olmak üzere, yasaklama veya kısıtlamalar koymaya ve farklı işlemler veya farklı tarifeler uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 56- 1. Gerek üzerlerinde, gerek iç ve dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğunu gösteren veya böyle bir izlenim uyandıran isim ya da simgeler taşıyan e yanın Türkiye'ye ithaline izin verilmez. Bu gibi e yanın Türkiye'den transit geçişine veya antrepo ve benzeri yerlere konulmasına ya da yeniden ihracına Müste arlıkça izin verilebilir. **(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın sonuna a a idaki cümleler eklenmiştir.)** E yanın bu fıkra kapsamında olup olmadığının belirlenmesinde tereddüt edilen durumlarda, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının görüşü esas alınarak işlem yapılır. Söz konusu isim ve simgelerin kaldırılması veya e yanın gerçek menşinin gösterilmesi amacıyla, usul ve esasları yönetmelikle belirlenecek elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.

2. Türk menşeli e yada kullanılmak üzere ve bunların başka ülke menşeli olduğunu gösterecek veya böyle bir izlenim uyandıracak nitelikte, üzerleri yabancı dille yazılı veya basılı her türlü bo zarf, erit, etiket, damga ve benzeri e ya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri başka ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek nitelikte, üzerleri imzalı veya imzasız olsun, Türkiye'de yerleşik olmayan yabancı firmalara ait proforma faturalar hariç bo faturaların Türkiye'ye ithaline izin verilmez.

Türkiye'de yerleşik firmalarla, lisans, royalti veya patent anlaşması imzalamış yabancı firmaların bu tür e yası bu hükmün dışında değildir.

MADDE 57-⁵⁶(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) 1. a) Fikri ve sınai haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki e yanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine gümrük idareleri tarafından gerçekleştirilir. Durdurma veya alıkoyma kararı hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya 37 nci maddede belirtilen kişi ile bildirilir.

⁵⁶ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** "Madde 57- 1. Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre, marka, co rafî i aret, endüstriyel tasarım hakları ile Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak, hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki e yanın gümrük işlemleri; hak sahibinin veya temsilcisinin talebi üzerine veya söz konusu e yanın sahte markalı ya da telif hakkına tabi taklit mal tarifine uyduna ili kin açık deliller olması halinde, re'sen gümrük idareleri tarafından durdurulur. Durdurma kararı ithalatçıya veya hak sahibine veya temsilcisine bildirilir.

2. Gümrük idareleri, olayın özelliğine göre ithalatçının veya kamunun hakkını güvenceye almak ve suistimalleri önlemek amacıyla, başvuru sahibinden e yanın kıymeti oranında bir teminat isteyebilirler.

3. Başvurunun kabul edildiği tarihte şikayet konusu e ya serbest dolaşıma girmiş ise, başvurunun gümrük idaresince kabul edilmesi; söz konusu e yanın gereince muayene edilmeden ithaline izin verildiği gerekçesiyle hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Sahte markalı veya taklit mallarla mücadele kapsamında, gümrük işlemleri gümrük idaresince re'sen durdurulan e yadan dolayı, ilgili kişilerin yapılan işlemler sonucunda fayda veya zarara uğraması halinde, gümrük idaresi yetkilileri bu kişilere karşı sorumlu tutulmaz.

4. Gümrük idaresince alınan durdurma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren on gün içinde esas hakkında yetkili mahkemede dava açılmaz veya mahkemeden tedbir niteliğinde karar alınmazsa, e ya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

5. Gümrük işlemleri durdurulan e ya, yetkili mahkemece alınan karar doğrultusunda, tasfiye rejimi hükümlerine göre imha veya asli nitelikleri değiştirilerek satış suretiyle tasfiye edilebilir.

6. Yolcu beraberinde getirilen zati ve hediyeleşik e ya ile posta kolileri ile gönderilen ticari mahiyette olmayan e ya için bu madde hükümleri uygulanmaz."

b) Gümrük idaresine henüz bir talepte bulunulmadığı durumda ve söz konusu e yanın fikri ve sınâî mülkiyet haklarını ihlal ettiğine dair açık deliller olması halinde, hak sahibinin geçerli bir başvuru bulunabilmesini teminen, gümrük idareleri tarafından e ya üç i günü süresince re'sen alıkonulabilir veya e yanın gümrük i lemleri durdurulabilir.

2. Fikri ve sınâî hakların ihlal edildiğine gerekçesi ile gümrük idaresine yapılan başvurunun kabulü, söz konusu e yanın gümrük idaresince gereğince muayene edilmeden bırakıldığı veya e yanın alıkonulması için herhangi bir önlem alınmadığı gerekçesi ile hak sahibine tazminat hakkı doğurmaz. Fikri ve sınâî hakları ihlal eden e ya ile mücadele kapsamında, gümrük idaresince başvuru üzerine veya re'sen hareket edilmesi nedeniyle ilgili kişilerin zararlarına karşın gümrük idaresi ve yetkilileri sorumlu tutulamazlar.

3. Gümrük idaresince alınan durdurma veya alıkoyma kararının hak sahibine tebliğinden itibaren çabuk bozulabilir e ya için üç i günü, diğer e ya için on i günü içinde hak sahibince ihtiyati tedbir kararı getirilmemesi halinde, e ya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre i lemler yapılır. Haklı bir mazeretin bulunması halinde, hak sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince on i gününe kadar ek süre verilebilir.

4. Gümrük idaresince gümrük i lemleri durdurulan veya alıkonulan e ya, yetkili mahkemeye alınan karar doğrultusunda imha veya asli nitelikleri değiştirilerek tasfiye edilir.

5. Yolcuların kendi kullarılarına mahsus kişisel e ya ile ticari mahiyette olmayan ve gümrük vergisi muafiyeti sınırları içinde kalan hediyelik e ya için bu madde hükümleri uygulanmaz. Aynı şekilde, fikri ve sınâî haklar mevzuatına göre korunması gereken haklar ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş e yanın; hak sahibinin rızası dışında bir gümrük i lemine tabi tutulması veya hak sahibinin onayladığı farklı ortamlarda üretilmesi veya başka ortamlarda bir marka taşıması halinde, söz konusu e ya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

6. Gümrük idaresince gümrük i lemleri durdurulan veya alıkonulan e yanın mahkemeye fikri ve sınâî hakları ihlal ettiğinin tespitine gerek olmaksızın kolaylaştırılmış imha kapsamında gümrük kontrolü altında imhasına gümrük idaresi tarafından izin verilebilir. Kolaylaştırılmış imhaya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

7. Gümrük idaresince gümrük i lemleri durdurulan veya alıkonulan e yanın hak sahibinin belirlediği tutarda teminatla iadesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

K NC BÖLÜM **Gümrük Rejimleri**

B R NC AYIRIM **E yanın Bir Gümrük Rejimine Tabi Tutulması**

MADDE 58- 1. Bir gümrük rejimine tabi tutulmak istenen e ya, bu rejime uygun şekilde yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

2. Hıracat, hariçte i leme, transit veya antrepo rejimi için beyan edilen serbest dolaşımda bulunan e ya, gümrük e verilen beyannamenin tescilinden itibaren Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkıncaya veya imha edilinceye ya da gümrük beyannamesi iptal edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

MADDE 59- 1. Gümrük beyanı;

- a) Yazılı olarak,
- b) Bilgisayar veri i leme tekniği yoluyla,
- c) Sözlü olarak,

d) E ya sahibinin bu e yayı bir gümrük rejimine tabi tutma iste ini ifade etti i herhangi bir tasarruf yoluyla,

Yapılabilir.

2.⁵⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

A. Yazılı Beyanlar

I. Normal Usul

MADDE 60- 1. Yazılı beyan, 4 üncü fıkrada belirtilen beyanname ile yapılır. Bu beyannamenin e yanın beyan edildi i gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgileri ihtiva etmesi ve imzalanması gerekir.

2.⁵⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkra de i tirilmi tir.) a) E yanın beyan edildi i gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.

b) Gümrük beyanı bilgisayar veri i leme tekni i yoluyla yapıldı ında gümrük idaresi beyannameye eklenmesi gereken belgelerin beyanname ile birlikte ibrazını istemeyebilir. Bu durumda söz konusu belgeler gümrük idaresi istedi inde ibraz edilmek üzere beyan sahibince muhafaza edilir

3. Kazıntılı ve silintili beyannameler gümrük idarelerince kabul edilmez. Ancak, beyannameler hatalı yazının üzeri okunacak ekilde çizilerek yanına do rusu yazılıp beyan sahibi tarafından imzalanarak ve tescil sırasında resmi mühürle mühürlenerek düzeltilir.

4. Gümrük i lemleri, ekil ve içeri i yönetmelikle belirlenen beyanname ve di er belgelerle yapılmak zorundadır. Bu belgelerin basımı ve da ıtımına ili kin usul ve esaslar Müste arlıkça belirlenir. Bilgisayar ortamında hazırlanan söz konusu belgelerin kabulüne Müste arlık yetkilidir.

5. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile be inci fıkra eklenmi tir.) A a ıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek e yanın gümrük i lemleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhuriyet kanununun zat ve ikametgâhına ait e ya hakkında Cumhuriyet kanlı ı Genel Sekreterli inden gönderilecek yazılar.

b) Diplomatik muaflik ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek e ya için kar ılıklı olmak artıyla misyon eflerinden veya muaflik hakkı tanınmı heyet ba kanlarınca gönderilen yazılar ile ekli, kapsayaca ı bilgiler ve görece i i lemler Dı i leri Bakanlı ı ve Müste arlıkça mü tereken tespit olunan kurye çantalarına ait kurye mektupları.

MADDE 61- 1.⁵⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkra de i tirilmi tir.) 60 ıncı maddede belirtilen artlara uygun beyannameler, ait oldukları e yanın gümrü e sunulmu olması halinde tescil edilir. Tescil i lemi, beyana ili kin bilgilerin yerel alan a ı veya geni alan a ı üzerinden gümrük bilgisayar sistemine girilerek sistem tarafından tescil tarihi ve sayısı verilmesini ya da beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ile tarih konulması ve bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılmasını ifade eder.

⁵⁷ **Yürürlükten kaldırılan fıkra:** “2.1 inci fıkranın (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen ekilde yapılan beyanlara ili kin usuller 60 ila 71 inci madde hükümlerine aykırı olmayacak ekilde yönetmelikle belirlenir.”

⁵⁸ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “2. E yanın beyan edildi i gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün belgeler beyannameye eklenir.”

⁵⁹ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “1. 60 ıncı maddede belirtilen artlara uygun beyannameler, ait oldukları e yanın gümrü e sunulmu olması halinde gümrük idareleri tarafından tescil edilir.

Tescil, beyanname veya beyanname hükmündeki belgenin üzerine mühür vurularak, sıra numarası ve tarih konulması ile bu beyannameye ait bilgilerin tescil defterine yazılması veya tescil defteri yerine geçen bilgisayar kaydına alınmasıyla tamamlanır.”

2.⁶⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük idareleri tarafından” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır) Aksine hüküm bulunmadıkça, e yanın beyan edildi i gümrük rejimine ili kin tüm hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarih, beyannamenin tescil edildi i tarihtir.

3.⁶¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük idaresince” ve “olan” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.) Tescil edilmi beyanname, ait oldu u e yanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteli inde beyan sahibini ba lar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur.

MADDE 62- 1. 5 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere; gümrük beyannamesi, ilgili e yayı ve e yanın beyan edildi i gümrük rejimine ili kin hükümlerin uygulanması için gerekli belgeleri yetkili gümrük idarelerine verme yetkisine sahip olan veya verilmesini sa layabilen ki iler tarafından verilebilir.

2. Ancak, bir beyannamenin tescilinin belirli bir ki i için özel yükümlülükler getirmesi halinde, bu beyanın söz konusu ki i tarafından ya da bu ki i hesabına yapılması ve beyan sahibinin Türkiye Gümrük Bölgesinde yerle ik olması gerekir.

Bununla birlikte, yerle ik olma ko ulu, transit ya da geçici ithalat beyanında bulunan veya gümrük idarelerinin uygun bulması ko uluyla arızı olarak beyanda bulunan ki ilere uygulanmaz.

MADDE 63-⁶²(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) Ba ka bir e yanın beyanı sonucunu do urmaması kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine beyannamede yer alan bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine, gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

- a) Beyan sahibine e yanın muayene edilece inin bildirilmesinden,
- b) Söz konusu bilgilerin yanlış oldu unun tespit edilmesinden,
- c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, e yanın teslim edilmesinden,

sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.

MADDE 64- 1. Gümrük idareleri, beyan sahibinin talebi üzerine ve e yanın yanlışlıkla beyanname konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya beyan edildi i rejime tabi tutulmasının özel nedenlerle artık mümkün olmadığı na ili kin kanıtlayıcı belgeleri ibraz etmesi halinde, tescil edilmi bir beyannameyi iptal ederek, gerekti inde yeni bir rejim beyanında bulunulmasına izin verebilirler.

Ancak, gümrük idarelerince beyan sahibine e yanın muayene edilece inin bildirilmi oldu u hallerde, muayenenin sonucu alınmadan beyannamenin iptaline ili kin talep kabul edilmez.

⁶⁰ **Fıkranın, ibare çıkarılmadan önceki hali:** “2- Aksine hüküm bulunmadıkça, e yanın beyan edildi i gümrük rejimine ili kin tüm hükümlerin uygulanmasında esas alınacak tarih, beyannamenin gümrük idareleri tarafından tescil edildi i tarihtir.”

⁶¹ **Fıkranın, ibare çıkarılmadan önceki hali:** “3- Gümrük idaresince tescil edilmi olan beyanname, ait oldu u e yanın vergileri ve para cezalarından dolayı taahhüt niteli inde beyan sahibini ba lar ve gümrük vergileri tahakkukuna esas tutulur.”

⁶² **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 63- Beyannameler tescilden sonra düzeltilemezler. Ancak, beyan sahibinin talebi üzerine, tescilden sonra e yanın cins, nevi ve niteli i ile marka ve numaraları dı nda beyannamede yer alan a ırlık, adet, ölçü yahut kıymet yönlerinden bir veya daha fazla bilginin düzeltilmesine gümrük idarelerince izin verilir.

Bu düzeltmeler, idare amirinin izni ile yapılır ve beyanda bulunan ile birlikte imzalanarak resmi mühürle mühürlenir.

- Ancak,
- a) Beyan sahibine e yanın muayene edilece inin bildirilmesinden,
  - b) Söz konusu bilgilerin yanlış oldu unun tespit edilmesinden,
  - c) 73 üncü madde hükümleri saklı kalmak üzere, e yanın teslim edilmesinden,
- Sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.”

2. Hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmiş e yanın, talep halinde imhasına veya Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir.

3. Beyannamenin tescilinden sonra, e yanın niteliklerinde meydana gelen değişiklikler veya bozulmalar nedeniyle ithalat vergilerinden indirim yapılmaz.

Ancak;

a) Özellikle ilk madde olarak kullanılması mümkün hale gelen e yanın ilk madde olarak beyan edilmesine gümrük idarelerince izin verilir. Gerekli görülmesi halinde, gümrük idareleri bu e yanın ilk madde eklinden başka bir şekilde kullanılmasını önleyici tedbirleri alır.

b) Kısmen hasara uğrayan e yanın ayrılması mümkün ise hasara uğramayan kısmı için (a) bendi hükümlerine göre işlem yapılır. E yanın hasarlı ve hasarsız şekilde ayrılmasının mümkün olmadığı hallerde, beyan sahibinin talebi doğrultusunda (a) bendi hükmü uygulanabileceği gibi, bu e yanın Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına veya imhasına da izin verilir.

4. Yönetmelikle belirlenen haller dışında, e yanın tesliminden sonra beyannameler iptal edilemez.

5. Beyannamenin iptali, yürürlükteki cezai hükümlerin uygulanmasına engel oluşturmaz.

MADDE 65- 1. Gümrük idareleri, beyanın doğruluğunu araştırmak üzere;

a) Beyanname ile ilgili ve beyannameye ekli belgeleri kontrol edebilir ve beyannamenin içerdiği bilgilerin doğruluğunu araştırmak amacıyla beyan sahibinden diğer belgeleri de vermesini isteyebilir,

b) E yanını muayene edebilir ve ayrıntılı muayene veya tahlil amacıyla numune alabilirler.

2. Beyanname kapsamındaki e yanın muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları, muayene edilmemesi halinde ise beyannameye yer alan bilgiler, e yanın tabii olduğu gümrük rejimi hükümlerinin uygulanmasında esas alınır.

3. Kontrol amacıyla⁶³ gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük idare amirleri muayenesi yapılmı ve işlemleri tamamlanmış e yanın ikinci muayenesini her zaman yapabilirler. Keza, sözü edilenler gümrük işlemlerini her aşamada denetlemeye yetkilidirler.

4. Beyannameyi kontrol edenler ile muayeneyi ve ikinci muayeneyi yapanlar, yaptıkları kontrolden veya muayeneden, gümrük vergilerinin hesaplanmasından ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından, duruma göre tek başlarına veya müteselsilen sorumludurlar.

MADDE 66- 1. E yanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Bu yerler dışında da e yan muayenesi yapılmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Kurye çantalarının gümrük işlemleri, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıkları ile Gümrük Müsteşarlığı tarafından mütekerren belirlenir.

2. E yanın muayene edileceği ve numunelerin alınacağı yerlere taşınması ile bu muayene ve numune alma işlemleri için gerekli tüm elleçleme⁶⁴ ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderleri beyan sahibi tarafından karşılanır.

3. Beyan sahibi e yanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir. Gümrük idareleri, uygun gördükleri takdirde muayene ve numune alma işlemini kolaylaştırmak için gerekli yardımı sağlamak üzere, beyan sahibinin söz konusu muayenede veya numune alımında hazır bulunmasını veya temsil edilmesini zorunlu tutabilirler.

⁶³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, gümrük kontrolörleri” ibaresi “gümrük müfettişleri, gümrük müfettiş yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler” olarak değiştirilmiştir.

⁶⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “elleçleme” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin” ibaresi eklenmiştir.

4. Numunelerin yürürlükteki hükümlere uygun olarak alınması artıyla, gümrük idareleri, numuneler kar ılı ında herhangi bir tazminat ödemekle yükümlü de ildir.⁶⁵ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci ve üçüncü cümleler de i tirilmi tir.) Gümrük idareleri tarafından gümrük laboratuvarlarında yapılacak veya hariçte yaptırılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından kar ılanır.

5. Tahlilden arta kalan numuneler, tahlil sonuçlarının ilgisine bildirilmesinden sonra bir ay içinde alınmadı ı takdirde gümrü e terk edilmi sayılır.

6.⁶⁶(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile altıncı fıkra de i tirilmi tir.) Laboratuvar tahlillerine ve ilgili kurulu ların görü ü alınmak suretiyle gümrük laboratuvarları ücret tarifesinin saptanmasına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 67- 1. Bir beyanname kapsamı e yanın tek kalemden olu ması ve kısmen muayene edilmesi halinde, muayene sonuçları söz konusu beyanname kapsamı e yanın tümüne uygulanır.

Bununla birlikte, beyan sahibi,kısmi muayene sonuçlarının beyan edilen e yanın kalan kısmı için geçerli olmadı ı dü üncesinde ise e yanın tamamının muayenesini talep edebilir.

2. Bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamı halinde, her kaleme ili kin bilgiler ayrı bir beyan sayılır. Bir kalemin eksik veya fazlası, di er kalemin fazla veya eksik ine mahsup edilemez.

Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonunun alt açılımında bulunan ve aynı kanuni veya tercihli vergi oranına tabi olan e ya bir kalem sayılır.

MADDE 68- 1. Gümrük idareleri, e yanın beyan edildi i gümrük rejimi artlarına uyulmasını sa lamak üzere zorunlu olan hallerde, e yanın ayniyetini tespiti yönelik önlemleri alırlar.

2. E yaya veya ta ıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, beklenmeyen hal veya mücbir sebep nedeniyle, e yanın veya ta ıtların korunmasını sa lamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir.

MADDE 69- 1. E yanın ilgili rejime tabi tutulma artlarının yerine getirilmesi ve e yanın yasaklayıcı veya kısıtlayıcı önlemlere tabi olmaması kaydıyla, gümrük idareleri, tescilden sonra beyannamedeki bilgileri kontrol ederek veya belli hallerde kontrol etmeksizin, e yayı teslim ederler. Ancak, beyannamenin incelenmesinin makul bir süre içinde tamamlanamadı ı ve bu inceleme sırasında e yanın hazır bulundurulmasına gerek olmadı ı hallerde de e ya teslim edilir.

Yasaklama veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle teslimine imkan bulunmayan e yanın tabi olaca ı i lemlere ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

2. Aynı beyanname kapsamı e yanın tümünün aynı anda teslimi esastır.

Bu fıkranın uygulamasında, bir beyannamenin iki veya daha fazla kalemi kapsamı halinde, her kaleme ili kin bilgiler ayrı bir beyanname konusu e ya gibi de erlendirilir.

3. Beyannamenin tescilinin bir ⁶⁷gümrük yükümlülü ü do urması halinde, gümrük vergileri ödenmedikçe veya teminata ba lanmadıkça beyanname kapsamı e ya teslim edilemez. Ancak, bu hüküm kısmi muafiyete tabi geçici ithalat rejimine uygulanamaz.

4. Beyan edilen gümrük rejimi hükümlerine göre teminat istenmesi halinde, söz konusu teminat alınmadan e ya teslim edilemez.

⁶⁵ **Cümlelerin de i iklikten önceki halleri:** “Gümrük idareleri, kendi yaptıkları tahlil veya inceleme masraflarını üstlenir. Ancak, gümrük laboratuvarlarının yetersiz kalması nedeniyle, hariçte yaptırılacak tahlil veya inceleme masrafı beyan sahibi tarafından kar ılanır.”

⁶⁶ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “6. Laboratuvar tahlillerine ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

⁶⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “yükümlülü ü” ibaresi “gümrük yükümlülü ü” olarak de i tirilmi tir.

MADDE 70- 1. Beyan sahibinden kaynaklanan sebeplerle 46 ncı maddede belirtilen süreler içerisinde, tescil edilmiş beyanname kapsamına giren;

- a) Muayenesine başlanmaması veya devam edilememesi,
- b) Beyan edildiği gümrük rejimine tabi tutulması için verilmesi gereken belgelerin verilmemesi olması,
- c) Ödenmesi veya teminat altına alınması gereken ithalat veya ihracat vergilerinin ödenmemesi veya teminatın verilmemesi,

Hallerinde, beyan muayene edilir. Muayene sonucunda gümrük idarelerince alınacak para cezasını veya diğer takipleri gerektiren veya gerektirmeyen durumlar bir tutanağa başlanır ve daha sonra beyan 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Gümrük antrepolarında bulunan beyan için, ⁶⁸gümrükçe onaylanmış bir belge veya kullanım tayin edilmesine ilişkin beyanname verilmesi halinde, gümrük belgelerinin beyannamenin tescil tarihinden itibaren otuz gün içinde bitirilmesi gerekir. Bu süre içinde belgeleri bitirilemeyen beyan ile ilgili olarak 1 inci fıkra hükümleri uygulanır.

II. Basitleştirilmiş Usul

MADDE 71- 1. Gümrük idareleri, usul ve formalitelerin mümkün olduğunca basitleştirilmesi için ve gümrük belgelerinin yürürlükteki hükümlere uygun olarak yürütülmesini sağlamak amacıyla, yönetmelikle belirlenen şartlar altında;

- a) 60 ncı maddede sözü edilen beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmemesine ve kaydedilmesi gereken bazı bilgilerin beyannameye yazılmamasına,
- b) Sözü edilen beyanname yerine, beyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulması talebi ile birlikte, ticari veya idari bir belgenin verilmesine,
- c) Beyanın ilgili rejime geçişinin kayıt yoluyla yapılmasına, izin verebilirler.

(c) bendinin uygulanmasında beyan sahibi beyan gümrük beyanını sunma yükümlülüğünden muaf tutulabilir.

Basitleştirilmiş usulle beyan, ticari veya idari belge yahut kayıt, beyanın tebliği için gerekli bilgileri kapsamak zorundadır. Kayıt yoluyla belge yapılan hallerde kayıt tarihinin yazılması şarttır.

2. Beyan sahibi genel, dönemsel veya özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur. Tamamlayıcı beyanın aranmayacağı haller yönetmelikle belirlenir.

3. Tamamlayıcı beyanlar ile 1 inci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde sözü edilen beyanlar, ayrılmaz bir bütündür ve basitleştirilmiş belge ile beyannamelerin tescil tarihinden itibaren hüküm ifade ederler. 1 inci fıkranın (c) bendinde belirtilen hallerde kayıt belgesi, 60 ncı maddede sözü edilen beyannamenin tescili ile aynı hukuki sonucu doğurur.

B. Diğer Beyanlar

MADDE 72-⁶⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir.) 59 uncu maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (d) bentlerinde belirtilen şekilde yapılan beyanlara ilişkin usuller 60 ila 71 inci madde hükümleri çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

⁶⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “serbest dolaşıma girişi rejimine” ibaresi “gümrükçe onaylanmış belge veya kullanım tayin edilmesine” olarak değiştirilmiştir.

⁶⁹ **Maddenin değiştirilme öncesi hali:** “Madde 72- Aşağıda yazılı hallerde yetkili makamlardan gönderilecek resmi yazılar beyanname kabul edilerek beyan gümrük belgeleri, bu yazılara dayanılarak yürütülür.

a) Cumhuriyet kanununun zat ve ikametgâhına ait beyan hakkında Cumhuriyet kanununa Genel Sekreterlikten gönderilecek yazılar,

b) Diplomatik muafiyet ve ayrıcalıklardan yararlananların ancak kendi adlarına veya elçilik adına gelecek beyan için karışıklı olmak suretiyle misyon raporlarından veya muafiyet hakkı tanınmış heyet başkanlarınınca gönderilen yazılar ile kurye çantalarına ait kurye mektupları.

Bu mektupların ekli, kapsayacağı bilgiler ve görece belgeler Dışişleri Bakanlığı ve Gümrük Müsteferlikince müddetince tespit olunur.”

C. E yanın Tesliminden Sonra Beyanın Kontrolü

MADDE 73- 1. Gümrük idareleri, e yanın tesliminden sonra ve beyannamedeki bilgilerin do rulu unu saptamak amacıyla, e yanın ithal veya ihraç i lemlerini veya sonraki ticari i lemlere ili kin ticari belge ve verileri kontrol edebilirler. Bu kontroller beyan sahibine, söz konusu i lemler ile do rudan ya da dolaylı olarak ticari yönden ilgili di er ki ilere veya belge ve verileri ticari amaçla elinde bulunduran di er ki ilere ait yerlerde yapılabilir. Mümkün oldu u takdirde e ya muayene de edilebilir.

2. Gümrük idareleri, kendi yetkileri do rultusunda veya beyan sahibinin talebi üzerine, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, beyannamenin düzeltilmesini e yanın tesliminden sonra da yapabilirler.

3. Beyannamenin incelenmesi veya e yanın tesliminden sonraki kontrolü sonucunda, ilgili gümrük rejimine ili kin hükümlerin yanlış veya eksik bilgilere dayanarak uygulandı mın saptanması halinde, gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan ceza hükümleri saklı kalmak üzere, beyanı yeni bulgulara göre düzeltmek için gerekli i lemleri yaparlar.

K NC AYIRIM Serbest Dola ıma Giri Rejimi

MADDE 74- Türkiye Gümrük Bölgesine gelen e yanın serbest dola ıma giri i; ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, e yanın ithali için öngörülen di er i lemlerin tamamlanması ve kanunen ödenmesi gereken vergilerin tahsili ile mümkündür.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkra eklenmi tir.) E yanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmeden serbest dola ıma giri ine ili kin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 75- 1. Beyan sahibi, tarımsal mali yükler dı nda kalan ithalat vergilerinin oranlarının serbest dola ıma giri beyannamesinin tescil tarihinden sonra, fakat e yaya ili kin gümrük vergilerinin ödenmesinden veya teminata ba lanmasından önce indirilmesi halinde, lehine olan oranın uygulanmasını isteyebilir.

2. Beyan sahibinden kaynaklanan nedenlerle gümrük i lemlerinin tamamlanamaması halinde, 1 inci fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 76- Bir ⁷⁰ta ıma belgesi içeri i e yanın de i ik tarife pozisyonlarına girdi i hallerde; her bir e ya için kendi tarife pozisyonuna göre i lem yapılmasının ek bir i yükü ve masrafa sebep olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idareleri, e yanın tamamına en yüksek ithalat vergi oranına tabi e yanın tarife pozisyonuna göre vergi uygulayabilirler.

MADDE 77- 1. ⁷¹Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dola ıma girmi e yanın gümrük gözetimi, nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle sona erer. Ayrıca, indirimli veya sıfır vergi uygulamasına ili kin ko ulların sona erdi i, e yanın ihraç veya imha edildi i, e yanın indirimli veya sıfır vergi uygulaması için belirlenmi amaçlar dı nda kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödendi i hallerde de gümrük gözetimi sona erer.

2. Nihai kullanım nedeniyle serbest dola ıma giren e yaya, duruma göre 81 inci maddenin 2 nci fıkrası veya 83 üncü madde hükümleri uygulanır.

---

⁷⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “kon imento” ibaresi “ta ıma belgesi” olarak de i tirilmi tir.

⁷¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Özel amaca yönelik” ibaresi “Nihai” olarak de i tirilmi tir.

MADDE 78- Serbest dola ımda bulunan e ya, a a ıda belirtilen hallerde bu statüsünü kaybeder:

- a) Serbest dola ıma giri beyannamesinin iptal edilmesi,
- b) Geri ödeme sisteminin uygulandı ı dahilde i leme rejimi çerçevesinde i lendikten sonra ihraç edilen e yaya ili kin gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,
- c) 213 üncü madde hükmü uyarınca, e yanın kusurlu veya satı sözleşmesi hükümlerine uygun olmaması nedeniyle, gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması,
- d) 214 üncü madde hükmü uyarınca, e yanın ihracına, geri gönderilmesine veya gümrükçe onaylanmı ba ka bir i lem veya kullanıma tabi tutulması nedeniyle gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması.

ÜÇÜNCÜ AYIRIM

arlı Muafiyet Düzenlemeleri ve Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

A. Ortak Hükümler

MADDE 79- 1. Bu Kanununun 80 ila 83 üncü maddelerinde geçen;

a) ⁷²“ arlı muafiyet düzenlemesi” deyimi, serbest dola ımda olmayan e yaya,

- Transit,
- Antrepo,
- arlı muafiyet sistemi kapsamında dahilde i leme,
- Gümrük kontrolü altında i leme,
- Geçici ithalat;

b) “Ekonomik etkili gümrük rejimi” deyimi,

- Antrepo,
- Dahilde i leme,
- Gümrük kontrolü altında i leme,
- Geçici ithalat,
- Hariçte i leme;

⁷³rejimlerinin uygulanması anlamına gelir.

2. “ thal e yası” deyimi, arlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan e ya ile geri ödeme sisteminin uygulandı ı dahilde i leme rejiminde, 118 inci maddede belirtilen i lemlere tabi tutularak serbest dola ıma giren e ya anlamına gelir.

3. “De i memi e ya” deyimi, dahilde i leme veya gümrük kontrolü altında i leme rejimleri çerçevesinde hiçbir ekilde i çilik görmemi ithal e yası anlamına gelir.

MADDE 80- 1. Dahilde i leme ve hariçte i leme rejimleriyle ilgili usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

2. Yararlanılacak rejime ili kin özel hükümler saklı kalmak üzere, ekonomik etkili rejimlerin kullanımına ili kin izinler ile 95 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen antrepo i letme izni;

a) lemlerin usulüne uygun olarak yürütülmesi için gerekli taahhütnamelerin ve teminatların verilmesi,

b) Gümrük idarelerinin, rejimi denetim altında tutabilmesi veya izleyebilmesi için yapması gereken idari düzenlemelerin, söz konusu rejimden hedeflenen ekonomik amaçlarla orantılı olması, Halinde verilir.

⁷² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Rejim” ibaresi “ arlı muafiyet düzenlemesi” olarak de i tirilmi tir.

⁷³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Düzenlemelerinin” ibaresi “rejimlerinin” olarak de i tirilmi tir.

MADDE 81- 1. İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin artlar verilen izinde belirtilen hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeleri ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

2. E yanının bir artlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması, söz konusu e ya için tahakkuk edebilecek her türlü gümrük vergilerine karşılık teminat verilmesi artına bağlıdır.

3. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmiştir.) artlı muafiyet düzenlemelerine tabi tutulan e yadan elde edilen ve tabi olduğu rejim hükümleri uyarınca özel ekonomik değer taşıdığı tespit edilen e ya, aynı rejime tabi tutulmuş sayılır.

MADDE 82- Ekonomik etkili bir artlı muafiyet düzenlemesi, bu düzenlemeye tabi tutulmakta olan e yaya veya e değer e yaya ya da imlenmiş ürünlere, gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım tayin edildiği takdirde sona erer.

Gümrük idareleri, bir rejimin öngörülen artlar altında sona ermemiş olduğu hallerde, Onbirinci Kısımdaki cezai hükümlere göre işlem yaparlar.

MADDE 83- Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hakkı sahibinin hak ve yükümlülükleri, yönetmelikle belirlenen usul ve esaslara göre, söz konusu rejimden yararlanma koşullarını taşıyan kişilere devredilebilir. Yeni hak sahibi bu hakkı, aynı koşulları taşıyan diğer kişilere de devredebilir.

B. Transit Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 84-⁷⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir.) 1. Transit rejimi;

a) thalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemi ,

b) hracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış ,

⁷⁴ **Maddenin değişikliğinden önceki hali: “Madde 84-1.** thalat vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmayan serbest dolaşıma girmemi e ya ile ihracatla ilgili gümrük işlemleri tamamlanmış e yanının, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir noktadan diğerine taşınması, transit rejimi hükümlerine tabidir.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan e yanının Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

a) Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,

b) Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,

c) Türkiye'den yabancı bir ülkeye,

d) Bir iç gümrükten diğer bir iç gümrüğe,

Taınmasına izin verir.

3. 1 nci fıkrada belirtilen taşıma işlemi;

a) Transit rejimi hükümleri kapsamında,

b) Bir TIR karnesi kapsamında,

c) Transit belgesi olarak kullanılan bir ATA karnesi kapsamında,

d) 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan, Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,

e) Posta kolileri dahil olmak üzere posta yoluyla,

f) Bir Türk limanından başka bir Türk limanına veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki bir limana deniz veya hava yoluyla taşınan e ya, özet beyan kapsamında,

g) Antrepolardan veya gümrük idaresince konulmasına izin verilen yerlerden çıkarılarak transit edilecek e ya, 55 ila 70 inci madde hükümlerine göre bir beyanname kapsamında,

Yapılır.

4. Transit rejimi, e yanının ve belgelerinin bu rejim hükümlerine uygun olarak varış gümrük idaresine sunulması üzerine sona erer.

5. Transit rejimi uygulamasında, ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi e yanının taşınmasına ilişkin özel hükümler saklıdır. Müstearlık, transit e yanının cinsine, niteliğine ve taşımanın özelliğine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu bölümdeki madde hükümlerine bağlı kalmaksızın transit rejimine ilişkin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.

e yanın, gümrük gözetimi altında Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki bir noktadan di erine ta ınmasına uygulanır.

2. Gümrük idareleri, transit rejimine tabi tutulan e yanın Türkiye Gümrük Bölgesi içinde;

- Yabancı bir ülkeden yabancı bir ülkeye,
- Yabancı bir ülkeden Türkiye'ye,
- Türkiye'den yabancı bir ülkeye,
- Bir iç gümrük idaresinden di er bir iç gümrük idaresine,

ta ınmasına izin verir.

3. Transit rejimine tabi e yanın Türkiye Gümrük Bölgesinde ta ınması;

- Transit rejimi beyanı kapsamında,
- TIR karnesi kapsamında,
- Transit belgesi olarak kullanılan ATA karnesi kapsamında,
- Kuvvetlerin Statüsüne Dair Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen form 302 kapsamında,
- Posta kolileri dâhil olmak üzere posta yoluyla,
- Yönetmelik ile belirlenecek hallerde, demiryolu ile ta ımda CIM Ta ıma Belgesi, büyük konteynerler ile ta ımda TR Transfer Notu, havayolu ve denizyolu ile ta ımda e ya manifestosu kapsamında,

ya yapılır.

4. a) Transit rejimine tabi tutulan e ya ve gerekli belgeler, rejimi düzenleyen hükümlere uygun olarak varı gümrük idaresine sunuldu unda, transit rejimi sona erer.

b) Hareket gümrük idaresindeki bilgi ve belgeler ile varı gümrük idaresindeki bilgi ve belgelerin kar ıla tırılması sonucunda, transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldı ının belirlenmesi halinde rejim ibra edilir.

5. Transit rejiminin uygulanmasında ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi e yanın ta ınmasına ili kin olarak Müste arlıkça belirlenecek özel hükümler saklıdır. Müste arlık, transit e yanın cinsine, niteli ine ve ta ımanın özelli ine göre veya Türkiye'nin uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükleri çerçevesinde, bu Bölümdeki madde hükümlerine ba lı kalmaksızın transit rejimine ili kin düzenlemeler yapılması konusunda yetkilidir.

II. Özel Hükümler

MADDE 85-⁷⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) 1. Transit e yası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sa lamak üzere teminat verilmesi zorunludur. Ancak;

- Havayoluyla,
- Boru hattıyla,
- Demiryoluyla,
- Denizyoluyla,

yapılan ta ımlar için, yönetmelikle belirlenen haller dı ında teminat aranmaz.

2. Teminat:

- Tek bir transit i lemi için bireysel teminat,
- Müste arlık tarafından izin verilmesi halinde, birden fazla transit i lemi için kapsamlı teminat,

ekillerinde olabilir.

⁷⁵ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** "Madde 85- Transit e yası için tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin ödenmesini sa lamak üzere bir teminat verilmesi zorunludur.

Ancak;

- Deniz ve havayolu ile yapılan ta ımalardan,
  - Boru hattı ile yapılan ta ımalardan,
  - Demiryolu ile yapılan ta ımalardan,
- Yönetmelikle belirlenecek haller dı ında teminat aranmaz."

3. ikinci fıkranın (b) bendinde belirtilen izin sadece;
a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olan,
b) Transit rejimini düzenli olarak kullanan veya gümrük idaresince bu rejime ilişkin yükümlülüklerini yerine getirebilecekleri belirlenen,
c) Gümrük veya vergi mevzuatını yönetmelikte belirlenen surette ihlal etmemiş olan,
ki ilere verilir.

4. Güvenilirlik standartlarına sahip oldukları gümrük idaresince belirlenen ki ilere indirilmi tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilebilir. İndirilmi tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni için ayrıca;

a) Belirli bir sürede transit rejiminin doğru kullanımı,
b) Gümrük idareleri ile işbirliği,
c) Anılan ki ilerin taahhütlerini yerine getirebilecek mali güce sahip olduklarını kanıtlanması,
gerekir. Bu fıkra kapsamında verilen izin ile ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

5. Dördüncü fıkraya göre verilen teminattan vazgeçme izni, Müste arlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen e yanın transit işlemlerinde uygulanmaz.

6. Müste arlık;

a) Özel durumlarda istisnai önlem olarak dördüncü fıkra hükümleri doğrultusundaki indirilmi tutarda kapsamlı teminat uygulamasını,

b) Büyük ölçekli kaçakçılıkla mücadele için kapsamlı teminat uygulamasını,
geçici olarak kaldırmaya yetkilidir.

MADDE 86- 1. ⁷⁶Asıl sorumlu; e yayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından e yanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan önlemlere uymak suretiyle, ⁷⁷varı gümrük idaresine teslim ve noksansız olarak sunmak ve transit rejimine ilişkin hükümlere uymakla yükümlüdür.

2. ⁷⁸Asıl sorumlunun birinci fıkrada belirtilen yükümlülükleri saklı kalmak üzere, transit rejimine göre taahhütlerini bilerek e yayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da, e yayı öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından e yanın ayniyetinin tespiti amacıyla alınan tedbirlere uymak suretiyle, varı gümrük idaresine teslim ve noksansız olarak sunmakla yükümlüdür.

MADDE 87- 1. Transit rejiminin işleyişine ilişkin usul ve esaslar ile istisnalar yönetmelikle belirlenir.

2. Transit rejimine konu olan e yanın, gümrük gözetimi altındaki antrepolarda veya gümrük idarelerince e yanın konulmasına izin verilen yerlerde bir süre kalması veya bir taraftan diğer bir tarafa aktarılması mümkündür.

III. Transite İlişkin Gümrük İşlemleri

MADDE 88- 1. Transit rejimine tabi e yan, üphe veya ihbar durumları hariç olmak üzere, ⁷⁹varı gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak veya memur eliyle sevk edilir.

⁷⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Transit rejimi hak sahibi olan ki iler;” ibaresi “Asıl sorumlu,” olarak değiştirilmiştir.

⁷⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci ve ikinci fıkralarda yer alan “varı yeri gümrük idaresine” ibareleri “varı gümrük idaresine” olarak değiştirilmiştir.

⁷⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “1 inci fıkrada belirtilen ki ilerin” ibaresi “Asıl sorumlunun birinci fıkrada belirtilen” olarak değiştirilmiştir.

⁷⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “varı veya çıkışı gümrük idaresine” ibaresi “varı gümrük idaresine” olarak değiştirilmiştir.

2. Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden transit rejimi kapsamında taınan e ya, gerek görülmesi halinde muayene edilir.⁸⁰ Transit rejimi kapsamında taınacak e yaının muayenesi 61 ila 70 inci madde hükümlerine göre yapılır. Bu madde uyarınca yapılacak gümrük muayenesinde,⁸¹ asıl sorumlu, temsilcisi veya e yaının taınmasından sorumlu kişiler de bulunabilir.

MADDE 89- Bu Kanunun 55 inci maddesinin 2 nci, 56 ncı maddesinin 1 inci fıkralarında belirtilen hallerde, transit rejimi kapsamında taınan e yaının gümrük muayenesine tabi tutulması, teminat alınması, e yaının memur eli inde sevki veya diğer önlemler alınması hususlarında düzenleme yapmaya Müste arlık yetkilidir.

MADDE 90- Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya üphe edilen transit e ya yüklü gemilerin ambar kapakları veya bu gibi e ya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir. Bu gemilere memur eli lik ettirilebilir veya gemiler seyir halinde iken di gözetim altında tutulabilir.

Yukarıda belirtilen önlemler, gemilerin Türkiye karasularından çıkışı üzerine kaldırılır.

MADDE 91- Türkiye Gümrük Bölgesinde karayolu ile transit e ya taıyan taıtların transit süreleri, izleyecekleri yollar, kontrol noktaları ve konaklama yerleri ile ilgili olarak düzenlemeler yapmaya Müste arlık yetkilidir.

MADDE 92- 1. Transit e ya taıyan seyir halindeki bir taıtın beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle yoluna devam edemedi i durumlarda, bu husus gecikmeksizin en yakın gümrük idaresine bildirilir.

Transit e yaının, söz konusu taıttan di er bir taıta aktarılması gümrük idarelerinin gözetimi altında yapılarak, bu durum bir tutanakla belgelendirilir.

2.⁸² (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkra de i tirilmi tir.) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde transit halindeki e yaının beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz.

C. Gümrük Antrepo Rejimi

MADDE 93- 1. Gümrük antrepo rejimi;

a) thalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmamı ve serbest dola ıma girmemi e yaının,

b) Gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ili kin önlemlerden yararlanabilecek⁸³ serbest dola ımda bulunan e yaının,

⁸⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “Gümrük vergileri teminata ba lanmak suretiyle bu rejim kapsamında” ibaresi “Transit rejimi kapsamında” olarak de i tirilmi tir.

⁸¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “rejim hak sahibi” ibaresi “asıl sorumlu” olarak de i tirilmi tir.

⁸² **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “2. Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki transit halindeki e yaının beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle telef veya kaybı halinde, gümrük vergileri aranmaz. Transit halindeki e yaının yukarıda belirtilen nedenlerle telef veya kaybı, idarenin de taraf olarak bulundu u mahkeme kararı ile kanıtlanır.

Ancak;

a) Suçüstü e klerdeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılı ınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan ba ka olaylar yüzünden olmu sa, o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

c) Trafik kazaları, trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda gümrük idare amirinin verece i karar ile, kanıtlanır.”

Bir gümrük antreposuna konulmasına ili kin hükümleri belirler.

2. Antrepo i leticisi, gümrük antreposu i letmesine izin verilen ki idir.

Kullanıcı, e yanın antrepo rejimi beyanında bulunan ki i veya bu ki inin hak ve yükümlülüklerinin devredildi i ki idir.

3. Gümrük antreposu, gümrük gözetimi altında bulunan e yanın konulması amacıyla kurulan ve kurulu unda aranılacak ko ulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerdir.

4. 1 inci fıkrada belirtilen e yanın gümrük antreposu olmayan, ancak gümrük idaresince antrepo addedilen bir yere konularak antrepo rejimi hükümlerine tabi tutulabilece i haller, yönetmelikle belirlenir.

MADDE 94- 1. Gümrük antreposu, genel antrepo veya özel antrepo olabilir.

a) Genel Antrepolar, e yanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen;

b) Özel Antrepolar, yalnız antrepo i leticisine ait e yanın konulması amacıyla kurulan;

Gümrük antrepolarıdır.

2. Parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları e ya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren e ya, ancak bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolarına konulabilir. Bu tür e ya bir liste halinde yönetmelikle belirlenir.

3.⁸⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile fıkrada yer alan “özel” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.) Serbest dola ımda olmayan e yanın sergilendi i fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

MADDE 95- 1.⁸⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkra de i tirilmiştir.)

Gümrük antrepoları ile gümrük kapılarında e ya satı ı yapmak üzere özel antrepo statüsünde ma aza ve bunların depolarının açılması ve i letilmesine izin vermeye Müste arlık yetkilidir. znin verilmesine, bu iznin geçici veya sürekli geri alınmasına, faaliyet, belge ve kayıt düzenine ili kin usul ve esaslar ile e ya alabilecek ki iler ve bu ki ilere satılabilecek e yanın cins ve miktarı yönetmelikle belirlenir.

2. Gümrük antreposu i letmek isteyen ki iler, izin verilmesi için gerekli bilgileri ihtiva eden ve özellikle antrepoculu a ekonomik yönden ihtiyaç bulundu unu belirten yazılı bir talepte bulunmak zorundadır. Gümrük antreposunun i letilmesine ili kin artlar verilen izinde gösterilir.

3. zin, yalnızca Türkiye’de yerle ik ki ilere verilir.

4. Antrepo i leticisinin hak ve yükümlülükleri, Gümrük Müste arlı ının izni ile ba ka bir ki iye devredilebilir.

MADDE 96- Antrepo i leticisi;

a) Gümrük antreposunda bulundu u süre içerisinde e yanın gümrük gözetimi altında bulunmasını sa lamaktan,

b) Gümrük antrepo rejimi kapsamında e yanın muhafaza edilmesiyle ilgili yükümlülükleri yerine getirmekten,

c) zinde belirtilen özel artlara uymaktan,

Sorumludur.

⁸³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “ihraç e yasının” ibaresi “serbest dola ımda bulunan e yanın” olarak de i tirilmiştir.

⁸⁴ **Fıkranın, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali:** “Serbest dola ımda olmayan e yanın sergilendi i fuar ve sergiler de özel antrepo sayılır.”

⁸⁵ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “1. Gümrük idareleri tarafından antrepo i letilmedi i veya mevcut i letmelerin yeterli olmadığı hallerde, gümrük antrepoları açılması ve i letilmesi Gümrük Müste arlı ının izni ile mümkündür. znin verilmesine ili kin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 97- 1. Bir genel antrepo i letilmesi için izin verildi inde, antrepo veya e yanın özelliklerine göre 96 ncı maddenin bir istisnası olarak, aynı maddenin (a) veya (b) bentlerinde belirtilen yükümlülüklerin ⁸⁶münhasıran kullanıcıya ait oldu u, i letme izninde belirtilebilir.

2. Kullanıcı, e yanın antrepo rejimine tabi tutulmasına ili kin yükümlülüklerini yerine getirmekten her halükarda sorumludur.

MADDE 98- 81 inci maddenin 2 nci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo i leticisinden 96 ncı maddede belirtilen sorumluluklarla ilgili olarak yönetmelikle belirlenen esaslar çerçevesinde bir teminat ister.

Ancak, fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan e ya için teminat aranmaz.

Teminat alınmı olsa bile, gümrük i lemelerine ba lanmadan ve bu i lemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan, antrepolardan kısmen veya tamamen e ya çıkartılamaz.

MADDE 99- Antrepo rejimine tabi tutulan e ya, gümrük antreposuna konuldukları tarihte i letici tarafından kayıtlara geçirilir. Gümrük idareleri tarafından i letilmeyen antrepolardaki tüm e yanın antrepo kayıtları i letici tarafından tutulur. Bu kayıtlar her zaman gümrük denetlemesine hazır halde bulundurulur. Söz konusu antrepo kayıtları ile 100 üncü maddede belirtilen antrepo kayıtlarına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 100- ⁸⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile maddede yer alan “Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmamakla birlikte,” ibaresi yürürlükten kaldırılmı tir.) Ekonomik yönden bir ihtiyaç bulunması ve gümrük gözetiminin olumsuz etkilenmemesi ko uluyla;

a) hraç amacı dı nda, serbest dola ımda bulunan e yanın ⁸⁸gümrüklü antrepoya konulmasına,

b) Serbest dola ımda olmayan e yanın, ⁸⁹gümrüklü antreposunda dahilde i leme veya gümrük kontrolü altında i leme rejimlerine ili kin hükümler çerçevesinde i çili e tabi tutulmasına, Müste arlıkça belirlenecek artlar altında izin verilebilir.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkra eklenmi tir.) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda e ya, gümrük antrepo rejimine tabi de ildir.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmi tir.) Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen e yanın 99 uncu maddede belirtilen ekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir.

⁸⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “do rudan” ibaresi “münhasıran” olarak de i tirilmi tir.

⁸⁷ **Maddenin, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali:** “Madde 100- Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmamakla birlikte, ekonomik yönden bir ihtiyaç bulunması ve gümrük gözetiminin olumsuz etkilenmemesi ko uluyla;

a) hraç amacı dı nda, serbest dola ımda bulunan e yanın ⁸⁷gümrüklü antrepoya konulmasına,

b) Serbest dola ımda olmayan e yanın, ⁸⁷gümrüklü antreposunda dahilde i leme veya gümrük kontrolü altında i leme rejimlerine ili kin hükümler çerçevesinde i çili e tabi tutulmasına, Müste arlıkça belirlenecek artlar altında izin verilebilir.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci ve üçüncü fıkra eklenmi tir.) Birinci fıkrada belirtilen durumlarda e ya, gümrük antrepo rejimine tabi de ildir.

Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen e yanın 99 uncu maddede belirtilen ekilde antrepo kayıtlarına geçirilmesini zorunlu tutabilir.

⁸⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük antrepo tesislerine” ibaresi “gümrüklü antrepoya” olarak de i tirilmi tir.

⁸⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük antrepo tesislerinde” ibaresi “gümrüklü antreposunda” olarak de i tirilmi tir.

MADDE 101- 1. E yanın antrepo rejimi altında kalı süresi sınırsızdır. Ancak, gümrük idarelerince gerek görülen hallerde, e yaya gümrükçe onaylanmış yeni bir i lem veya kullanım tayin edilmesi için bir süre belirlenebilir.

2. Hracata ba lı önlemlerden yararlanabilecek tarım ürünleri için Müste arlıkça özel süreler belirlenebilir.

MADDE 102- 1. İthal e yası, iyi korunmaları, görünüşlerinin veya pazarlama kalitelerinin geliştirilmesi ya da da tım veya yeniden satı a hazırlanmaları yönünden yönetmelikle belirlenen mutlak elleçleme i lemlerine tabi tutulabilir.

Piyasa düzeninin aksamadan i leyi ini sa lamak amacıyla, tarım ürünlerinin antrepolarda tabi tutulacağı elleçleme i lemleri Müste arlıkça sınırlandırılabilir.

2. Hracata ba lı önlemlerden yararlanabilecek ve antrepo rejimine tabi tutulmuş tarım ürünlerine uygulanacak elleçleme i lemleri yönetmelikle belirlenir.

3. Bu maddede belirtilen elleçleme i lemleri, gümrük idarelerinin izniyle yapılabilir.

MADDE 103- 1. Antrepo rejimine tabi tutulan e ya, gümrük idarelerinden izin alınmak artıyla geçici olarak gümrük antreposundan çıkarılabilir.

E ya gümrük antreposu dı nda bulundu u süre içinde 102 nci maddede belirtilen artlar altında elleçleme i lemlerine tabi tutulabilir.

2. Antrepo rejimine tabi tutulmuş e yanın bir gümrük antreposundan di erine nakli, gümrük idarelerinin iznine ba lıdır.

MADDE 104- 1. İthal e yası için bir gümrük yükümlülü ü do du unda, e yanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldı ı sürece muhafazası için yapılan masraflar, fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmeleri artıyla gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Söz konusu e yanın 102 nci madde çerçevesinde elleçleme i lemlerine tabi tutulması halinde, e yanın ithalat vergileri tutarının belirlenmesinde dikkate alınacak niteli i, gümrük kıymeti ve miktarı, beyan sahibinin talebi üzerine, 193 üncü maddede belirtilen tarihte, e ya söz konusu elleçleme i lemlerine tabi tutulmaması gibi tespit edilir. Ancak, bu hükümlere Müste arlıkça istisnalar getirilebilir.

3. Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal e yasının 71 inci maddenin 1 inci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre, gümrük e sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden önce serbest dola ıma girmek üzere teslim edildi i hallerde, gümrük vergileri, e yanın antrepo rejimine tabi tutuldu u tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve di er vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, e yanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, e yanın antrepo rejimine tabi tutuldu u tarihte tespit edilmesi artına ba lıdır.

Ancak, yükümlünün serbest dola ıma giri beyannamesinin tescil tarihinde e yanın bulundu u hal ve niteli i ile di er vergilendirme unsurlarına göre i lem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde i lem yapılır.

73 üncü maddeye göre e yanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

MADDE 105- 1. Genel ve özel antrepo i leticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ili kin bir listeyi gümrük idaresine verir. Her yıl, genel ve özel antrepolardaki e ya gümrük idaresince, i letici tarafından verilen liste göz önünde bulundurulmak suretiyle sayılır. Genel antrepolardaki e yanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde, bunların gümrük idareleri tarafından örnekleme yöntemiyle sayılması mümkündür.

2. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan e yanın gümrük vergileri, duruma göre i letici veya kullanıcıdan tahsil edilir.

3. Yapılan sayım sonucunda fazla çıkan e ya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın geçerli nedenlerden ileri geldiğine gümrük idaresince kanaat getirilmediği takdirde, söz konusu e ya 177 ile 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.

MADDE 106- 1. İleticiler ile 97 nci maddenin 1 inci fıkrasına göre kullanıcılar antrepolara konulan e yanın, gümrük idarelerince miktarı belirlenmemiş ise bu miktardan, belirlenmemiş ise belgelerinde yazılı miktarlar üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

2. E yanın niteliğinden kaynaklanan kayıplar ve fireler ile gümrükün⁹⁰ kontrolü altında yapılan işlem faaliyeti sonucunda ortaya çıkan noksanlıklar ve antrepo işleticileri ile kullanıcılarının kusur ve hatalarından ileri gelmediği gümrük idaresine kanıtlanan telef, kayıp ve çalımlar için gümrük vergileri aranmaz.

E ya, gümrüklenmiş kıymeti üzerinden sigorta ettirilmiş ise noksan çıkan e yanın vergileri sigorta ettirenden veya lehine sigorta ettirilenden alınır.

3. 1 inci veya 2 nci fıkralarda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

4. Nitelikleri itibarıyla antrepolarda ve antrepolar arası ticaretilerde fire veren e ya ile antrepolarda yapılmasına izin verilen elleçlemeden dolayı noksanlaşan e yanın fire oranları ilgili kurulların görüşleri alınarak Müsteşarlıkça belirlenir.

MADDE 107-⁹¹ Tarım politikası kapsamına e ya dâhil, Gümrük antrepo rejimine tabi tutulup ihracata elverişli önlemlerden yararlanabilen⁹² serbest dolaşımda bulunan e yanın, ihraç edilmesi veya bu Kanunda öngörülen gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur.

D. Dahilde İşleme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 108- 1. Serbest dolaşımda olmayan e ya, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, gümrük vergileri ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın ve vergileri teminata bağlanmak suretiyle, dahilde işlem rejimi kapsamında geçici olarak ithal edilebilir. E yanın işlem görmüş ürünler şeklinde ihracı halinde, teminat iade olunur. E yanın bu şekilde dahilde işlem rejiminden yararlanmasına ayrı muafiyet sistemi denir.

2. Serbest dolaşımda bulunan e yanın işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilmesi halinde, bu e yanın serbest dolaşıma girişi esnasında tahsil edilmiş olan ithalat vergileri, dahilde işlem rejimi kapsamında geri verilir. E yanın bu şekilde dahilde işlem rejiminden yararlanmasına geri ödeme sistemi denir.

3. “İşlem faaliyetleri” deyimi ;

a) E yanın montajı, kurulması ve diğer e ya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması,

b) E yanın işlenmesi,

c) E yanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi,

d) İşlem sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, işlem görmüş ürünler içinde bulunmayan ancak, bu ürünlerin üretilmesini sağlayan veya kolaylaştıran önceden belirlenmiş bazı e yanın kullanılması,

⁹⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimi” ibareleri “kontrolü” olarak değiştirilmiştir.

⁹¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile maddenin başına “Tarım politikası kapsamına e ya dâhil,” ibaresi eklenmiştir.

⁹² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “ihraç yasasının” ibaresi “serbest dolaşımda bulunan e yanın” olarak değiştirilmiştir.

Anlamına gelir.

4. “ lem görmü ürün” deyimi, i leme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünler anlamına gelir.

5. “Asıl i lem görmü ürün” deyimi, dahilde i leme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürün anlamına gelir.

6. “ kincil i lem görmü ürün” deyimi, i leme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl i lem görmü ürün dı ındaki ürünler anlamına gelir.

7. “E de er e ya” deyimi, i lem görmü ürünlerin imali için ithal e yasının yerine kullanılan serbest dola ımda bulunan e ya anlamına gelir.

8. “Verimlilik oranı” deyimi, belirli miktardaki ithal e yasının i lenmesi sonucunda elde edilen i lem görmü ürünlerin miktarı veya yüzde oranı anlamına gelir.

MADDE 109- lem görmü ürünlerin e de er e yadan elde edilmesine veya e de er e yadan elde edilen i lem görmü ürünlerin ithal e yasının serbest dola ıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına ihraç edilmesine izin verilebilir. E de er e ya kullanımına ⁹³kolayla tırma yasaklama veya kısıtlama getirilebilir.

E de er e yanın, ithal e yası ile aynı özellik ve aynı nitelikleri ta ıması gerekir. Ancak, belirlenecek özel hallerde e de er e yanın ithal e yasından daha kaliteli veya daha ileri bir imalat a amasında olmasına izin verilebilir.

lem görmü ürünlerin e de er e yadan elde edilmesi durumunda, gümrük i lemlerinde ithal e yası e de er e ya, e de er e ya ise ithal e ya olarak de erlendirilir.

Henüz ithal edilmemi e yanın yerine ihracat vergilerine tabi e de er e yadan elde edilen i lem görmü ürünlerin ihracı halinde, ithal e yasının süresi içinde ithal edilmesine kar ılıklı olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınır.

II. znin Verilmesi

MADDE 110- 1. Dahilde i leme izni, 80 inci madde çerçevesinde, i leme faaliyetlerini yapan veya yaptıran ki inin talebi üzerine verilebilir.

2. Dahilde i leme izni sadece;

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerle ik ki ilere,

b) 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) bendinde belirtilen e yanın kullanımı hariç, ithal e yasının i lem görmü ürünler içerisinde mevcudiyetinin veya 109 uncu madde kapsamında e de er e ya için konulmu ko ullara uyuldu unun tespit edilebildi i hallerde,

c) Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının olumsuz etkilenmemesi artıyla, dahilde i leme rejiminin i lem görmü ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı için en iyi imkanların yaratılmasına yardımcı oldu u hallerde,

Verilebilir. *(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkranın sonuna a a ıdaki cümle eklenmi tir.)* (c) bendinde belirtilen halleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

3. Ticari nitelikte olmayan dahilde i leme amaçlı ithalat için Türkiye Gümrük Bölgesi dı ında yerle ik ki ilere de izin verilmesi mümkündür.

III. Rejimin leyi i

MADDE 111- 1. lem görmü ürünlerin ihracı veya yeniden ihracı ya da gümrükçe onaylanmı ba ka bir i leme tabi tutulması için gerekli süreler, i leme faaliyetlerinin gerçekte tirilmesi ve i lem görmü ürünlerin elden çıkartılması için yeterli olacak ekilde belirlenir.

2. Süre, serbest dola ımda bulunmayan e ya için dahilde i leme rejimine ili kin iznin alındı ı tarihten itibaren i lemeye ba lar ve bitimin rastladı ı ayın son günü sona erer. *(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ilk cümleden sonra gelmek üzere a a ıdaki cümle eklenmi tir.)*

⁹³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “E de er e ya kullanımına” ibaresinden sonra gelmek üzere “kolayla tırma,” ibaresi eklenmi tir.

zin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere ba lı olarak ek süre verilebilir. Bu süre ve ek süreler, Bakanlar Kurulu Kararıyla belirlenir.

3. thal e yasının ithalinden önce e de er e yadan elde edilen i lem görmü ürünlerin ihracı halinde, ithal e yasının rejim beyanı için gereken süre Bakanlar Kurulunca belirlenir. Bu süre, ilgili e de er e yadan elde edilen i lem görmü ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren i lemeye ba lar.

MADDE 112- 1. Bir dahilde i leme izni kapsamı e yanın verimlilik oranı veya gerekli oldu unda bu oranın belirlenme yöntemi, i leme faaliyetinin gerçekle ti i ya da gerçekle ece i ko ullar göz önünde bulundurulur olarak belirlenir.

2. Igili kurulu ların görü leri alınarak hesaplanan standart verimlilik oranları, asli nitelikleri itibariyle aynı özelliklere sahip e ya kullanılmak artıyla, aynı kalitede i lem görmü ürünlerin elde edilmesi ile sonuçlanan ve belirli teknik ko ullar altında yürütülen i leme faaliyetlerine ili kin, do rulu u önceden belirlenmi verilere göre tespit edilir.

MADDE 113- De i memi e yanın veya i lem görmü ürünlerin serbest dola ıma girmi sayılaca ı durum ve ko ullar serbest dola ıma giri rejimi hükümleri çerçevesinde belirlenir.

MADDE 114- 1. Dahilde i leme rejimi kapsamında bir gümrük yükümlülü ünün do ması halinde, 115 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, gümrük vergileri, ithal e yasının dahilde i leme rejimine ili kin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve di er vergilendirme unsurları göz önünde bulundurulur olarak hesaplanır.

2. thal e yası, dahilde i leme rejimine ili kin beyannamenin tescil tarihinde, tarife kotaları ve tarife tavanları çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir durumda ise söz konusu e yanın bu tercihli tarifeden yararlanabilmesi, serbest dola ıma giri beyannamesinin tescil edildi i tarihte de mevcut tercihli tarifinin yürürlükte olmasına ba lıdır.

MADDE 115-(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “a)”, “b)”, “c)”, “d)” ve “e)” olarak yer alan fıkr a i aretleri sırasıyla “1.”, “2.”, “3.”, “4.” ve “5.” olarak de i tirilmi tir.) 1. Igili kurulu ların görü leri alınarak yönetmelikle belirlenen listede yer alan i leme faaliyetleri sonucunda, asıl i lem görmü ürünlerle birlikte söz konusu listede belirtilen ikincil i lem görmü ürünlerin elde edilmesi ve bu ikincil ürünlerin serbest dola ıma sokulması halinde ithalat vergileri; asıl i lem görmü ürünün ihraç edilen kısmı oranında ikincil i lem görmü ürünlerin serbest dola ıma giri ine ili kin beyannamenin tescil tarihindeki vergi oranı ve di er vergilendirme unsurları esas alınarak hesaplanır. Ancak, izin hak sahibi, bu ürünlere ili kin vergilerin 114 üncü maddede belirtilen usule göre tahakkukunu talep edebilir.

Tarım politikası çerçevesinde bir vergiye konu olan i lem görmü ürünlerin vergiye tabi tutulmasına ili kin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

2. Bir artlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan i lem görmü ürünlerin ithalat vergileri, söz konusu artlı muafiyet düzenlemesinin öngördü ü ya da serbest bölgelere ili kin hükümlerin öngördü ü ekilde hesaplanır.

Ancak, i lem görmü ürünlerin, gümrük kontrolü altında i leme rejimi dı nda, yukarda düzenlenen gümrükçe onaylanmı i lem veya kullanım ekillerinden birine tabi tutuldu u hallerde, uygulanacak vergi 114 üncü madde uyarınca hesaplanan miktardan az olamaz.

Igili ki i, verginin 114 üncü maddede belirtilen usule göre hesaplanmasını isteyebilir.

3. thal e yasının, gümrük kontrolü altında i leme rejimine tabi tutuldu u hallerde, i lem görmü ürünler söz konusu rejim çerçevesinde vergiye tabi tutulur.

4. Söz konusu ithal e yası için ⁹⁴ amaca yönelik özel kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranının uygulanmasının öngörüldü ü hallerde, bu uygulamadan i lem görmü ürünler de yararlandırılır.

5. Söz konusu ithal e yasının 167 nci madde uyarınca ithalat vergilerinden muaf oldu u hallerde, i lem görmü ürünler de bu muafiyetten yararlandırılır.

IV. Türkiye Gümrük Bölgesi Dı nda İleme Faaliyetleri

MADDE 116- 1.⁹⁵ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkra de i tirilmi tir.)

Gerekli izin alınması artıyla, i lem görmü ürünlerin veya de i memi e yanın tamamı veya bir kısmı, hariçte i leme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde i lenmek üzere veya ayniyetinin tespit edilebilir olması artıyla sergilenmek ya da tamir amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dı na geçici olarak ihraç edilebilir.

2. Yeniden ithal edilen ürünler için bir gümrük yükümlülü ünün do ması halinde, ithalat vergileri;

a) 1 inci fıkrada belirtilen i lem görmü ürünler veya de i memi e ya için 114 ve 115 inci maddeler uyarınca,

b) Türkiye Gümrük Bölgesi dı nda i lendikten sonra yeniden ithal edilen ürünler için hariçte i leme rejimi hükümleri uyarınca,

Hesaplanır.

V. Geri Ödeme Sisteminden Yararlanma

MADDE 117-⁹⁶ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Geri ödeme sisteminden her e ya yararlanabilir. Ancak, serbest dola ıma giri beyannamesinin tescili sırasında;

a) thalat miktar kısıtlamasına tabi olan,

b) Kota kapsamında tarife önlemleri uygulanan,

c) Tarım politikası çerçevesinde ithalat veya ihracat lisansı veya sertifikası ibrazını gerektiren,

d) lem görmü ürün için ihracat iadesi veya vergisi mevcut,

e ya için geri ödeme sistemi uygulanmaz.

⁹⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile alan “özel amaca yönelik nihai” ibaresi “amaca yönelik özel” olarak de i tirilmi tir.

⁹⁵ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “1. Gerekli izin alınması ko uluyla, i lem görmü ürünlerin veya de i memi e yanın tamamı veya bir kısmı, hariçte i leme rejimi hükümleri çerçevesinde, daha ileri düzeyde i lenmek üzere Türkiye Gümrük Bölgesi dı na geçici olarak ihraç edilebilir.”

⁹⁶ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde - 116 - I.** Geri ödeme sisteminden her e ya yararlanabilir.

Ancak, serbest dola ıma giri beyannamesinin tescili sırasında;

a) thalat miktar kısıtlamalarına tabi olan,

b) 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d), (e) ve (f) bentleri kapsamında, tercihli bir tarife veya özel bir artlı muafiyet düzenlemesinden kotalar dahilinde yararlanabilen,

c) Tarım politikası veya i lenmi tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler çerçevesinde alınan ithalat vergilerine tabi olan,

E ya geri ödeme sisteminden yararlanamaz.

2. Geri ödeme sistemi, ancak ithal e yasının serbest dola ıma giri beyannamesinin tescili sırasında ve i lem görmü ürünlerin herhangi bir parasal ihracat iadesinden yararlanmadı ı hallerde uygulanabilir.

3. Geri ödeme sistemi uygulama izni ancak, i lem görmü ürünlerin ihracına ili kin beyannamenin tescili sırasında;

a) thal e yasının 1 inci fıkranın (c) bendinde belirtilen vergi ve di er mali yüklerden herhangi birine tabi olmadı ı,

b) lem görmü ürünlerin herhangi bir parasal ihracat iadesinden yararlanmadı ı, Hallerde verilir.”

2. Birinci fıkrada yer alan hükümlere ek olarak, i lem görmü ürünlerin ihracat beyannamesinin tescili sırasında söz konusu ürünler için tarım politikası çerçevesinde ithal veya ihraç lisansının veya sertifikasının ibrazı gerekiyorsa ya da bu ürünler için ihracat geri ödemesi veya vergisi konulmuş ise, geri ödeme sisteminde ithalat vergileri iade edilmez.

MADDE 118- Dahilde i leme rejimine tabi tutulacak ithal e yasına ili kin serbest dola ıma giri beyannamesinde, e yanın geri ödeme sistemi kapsamında oldu u belirtilir ve izne ili kin bilgiler beyanname üzerinde gösterilir. Ayrıca, söz konusu izin belgesinin bir örne i beyannameye eklenir.

MADDE 119- Dahilde i leme rejiminde geri ödeme sisteminin uygulandı ı hallerde;

a) E de er e yadan elde edilen i lem görmü ürünlerin ithal e yasının serbest dola ıma girmesinden önce Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına ihraç edilmesi hükmü,

b) lem görmü ürünlerin e de er e yadan elde edildi i durumlarda, gümrük i lemlerinde ithal e yasının e de er e ya, e de er e yanın ise ithal e yası gibi de erlendirilmesi hükmü,

c) Henüz ithal edilmemi e yanın yerine ihracat vergilerine tabi e yadan elde edilen i lem görmü ürünlerin ihracı halinde, ithal e yasının süresi içinde ithal edilmesine kar ılıklı olarak izin hak sahibinden, ihracat vergileri kadar teminat alınması hükmü,

d) ⁹⁷111 inci maddenin üçüncü fıkrası, 113, 114 ve 122 nci madde ile ⁹⁸115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası;

Uygulanmaz.

MADDE 120- lem görmü ürünlerin veya de i memi e yanın hariçte i leme rejimi hükümleri çerçevesinde daha ileri düzeyde i lenmek üzere geçici ihracı, söz konusu ürünlerin tespit edilmi süreler içinde Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmemeleri hariç olmak üzere, 121 inci madde çerçevesinde bir ihracat olarak kabul edilmez.

MADDE 121- 1. zin hak sahibi, geri ödeme sistemi çerçevesinde serbest dola ıma giren ithal e yasından elde edilmi i lem görmü ürünlerin veya de i memi e yanın;

a) hraç edildiklerini,

b) Daha sonra yeniden ihraç edilmek üzere transit rejimi, gümrük antrepo rejimi, geçici ithalat rejimi veya artlı muafiyet sistemine tabi dahilde i leme rejimine tabi tutuldu unu,

c) Serbest bölgeye konuldu unu,

Belgelendirmek ve rejimin uygulanmasına ili kin di er tüm artlılara uyulmuş olmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesini veya kaldırılmasını isteyebilir.

2. lem görmü ürünler veya de i memi e ya, 1 inci fıkranın (b) bendinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulma bakımından, serbest dola ımda olmayan e ya sayılır.

3. Geri ödeme ba vurusunun yapılması için gereken süre ilgili Bakanlar Kurulu Kararında belirtilir.

4. ⁹⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile fıkrada yer alan “yeniden” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.) ¹⁰⁰115 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 1 inci

⁹⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile (d) bendinin ba ına “111 inci maddenin üçüncü fıkrası,” ibaresi eklenmiştir.

⁹⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “115 inci maddenin (a) bendinin ikinci alt bendi ile (c) bendi” ibaresi “115 inci maddenin birinci fıkrasının ikinci bendi ile üçüncü fıkrası” olarak de i tirilmiştir.

⁹⁹ **Fıkranın, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali:** “115 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, 1 inci fıkranın hükümleri çerçevesinde bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan i lem görmü ürünler veya de i memi e ya, yönetmelikle belirlenen esaslar dahilinde yeniden serbest dola ıma girebilir. Bu ekinde serbest dola ıma sokulacak e yanın gümrük vergileri tutarı, 1 inci fıkranın hükmüne göre geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.”

fıkra hükümleri çerçevesinde bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan i lem görmü ürünler veya de i memi e ya, yönetmelikle belirlenen esaslar dahilinde serbest dola ıma girebilir. Bu ekilde serbest dola ıma sokulacak e yanın gümrük vergileri tutarı, 1 inci fıkra hükmüne göre geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.

5. Geri verilecek veya kaldırılacak ithalat vergileri tutarının tespitinde, gerekti inde ¹⁰¹115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi hükmü uygulanır.

VI. Di er Hükümler

MADDE 122- artlı muafiyet sisteminin uygulandı ı dahilinde i leme rejiminde, ihraç olunan i lem görmü ürünlerin ihracat vergilerine tabi e de er e yadan elde edilmesi durumunda, söz konusu e de er e ya ihracat vergilerinden muaf tutulur.

E. Gümrük Kontrolü Altında i leme Rejimi

MADDE 123- 1. Gümrük kontrolü altında i leme rejimi, serbest dola ıma girmemi e yanın Türkiye Gümrük Bölgesinde, ithalat vergilerine veya ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, niteli ini veya durumunu de i tiren i lemlere tabi tutulmaları ve bu i lemlerden elde edilen ürünlerin gümrük vergileri üzerinden serbest dola ıma girmelerine ili kin hükümlerin uygulandı ı rejimdir. Elde edilen bu tür ürünler, i lenmi ürün olarak adlandırılır.

2. Gümrük kontrolü altında i leme rejiminin uygulanabilece i durumların listesi ¹⁰²ile bu rejim konusu e yanın serbest dola ıma giri rejimi dı ında gümrükçe onaylanmış bir i lem ve kullanıma tabi tutulabilece i istisnai durumlar ve özel artlar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 124- 1. Gümrük kontrolü altında i leme izni, i leme i ini yapan veya yaptıran ki inin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. zin, sadece Türkiye Gümrük Bölgesinde yerle ik ki ilere;

a) lenmi ürünler içinde ithal e yasının te hisinin mümkün oldu u,

b) E yanın i lenmesinden sonra, rejime tabi tutuldu u sıradaki niteli ine veya durumuna dönü türülmesinin ekonomik olarak mümkün olmadığı,

c) Rejimin uygulanmasının, ithal e yasının tabi oldu u men e ve miktar kısıtlaması kurallarının etkilerini saptırmayaca ı,

d) Türkiye'deki benzer e yanın üreticilerinin temel ekonomik çıkarlarını olumsuz etkilemeyen, bir i leme faaliyeti yaratma veya devam ettirme yönündeki ekonomik amaçlara uyuldu u,

Hallerde verilir. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile a a ıdaki cümle eklenmi tir.)

(d) bendinde belirtilen ekonomik artların yerine getirildi i ya da yerine getirilmi addedildi i haller yönetmelikle belirlenir.

MADDE 125- Gümrük kontrolü altında i leme rejimine ili kin süreler¹⁰³, rejimin ibrası ve verimlilik oranları, 111 ve 112 nci maddelerdeki esaslar çerçevesinde yönetmelikle belirlenir.

¹⁰⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "115 inci maddenin (b) fıkrası" ibaresi "115 inci maddenin ikinci fıkrası" olarak de i tirilmi tir.

¹⁰¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "115 inci maddenin (a) bendinin birinci alt bendi" ibaresi "115 inci maddenin birinci fıkrasının birinci bendi" olarak de i tirilmi tir.

¹⁰² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "durumların listesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile bu rejim konusu e yanın serbest dola ıma giri rejimi dı ında gümrükçe onaylanmış bir i lem ve kullanıma tabi tutulabilece i istisnai durumlar ve özel artlar" ibaresi eklenmi tir.

¹⁰³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "süreler" ibaresinden sonra gelmek üzere " , rejimin ibrası" ibaresi eklenmi tir.

MADDE 126- De i memi e yaya veya izinde öngörülen i lemin ara a amalarından birinde bulunan ürünlere ili kin bir gümrük yükümlülü ü do du unda, gümrük vergileri tutarı, ithal e yasının bu rejime ili kin beyannamenin tescili sırasında yürürlükte bulunan vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına dayanılarak belirlenir.

MADDE 127- 1. Gümrük kontrolü altında i leme rejimine tabi tutulan ithal e yasının, tercihli bir tarife uygulanmasından yararlanabildi i ve aynı tercihli tarife uygulamasının serbest dola ima giren aynı nitelikteki i lenmi ürünlere de uygulanabildi i hallerde, i lenmi ürünlerin tabi oldu u ithalat vergileri, söz konusu tercihli tarife çerçevesinde belirlenmi vergi oranına göre hesaplanır.

2. Tercihli tarife uygulamasının, tarife kotaları veya tarife tavanlarına tabi olması halinde, i lenmi ürünler için 1 inci fıkrada belirtilen vergi oranının uygulanması, söz konusu tercihli tarifenin serbest dola ima giri beyannamesinin tescili sırasında ithal e yasına uygulanabilmesi ko uluna ba lıdır. Serbest dola ima giren i lenmi ürünlerin imalatında fiilen kullanılan ithal e yası miktarı, serbest dola ima giri beyannamesinin tescili sırasında yürürlükte olan tarife kotaları ve tarife tavanları hesabına katılır. Bu durumda, i lenmi ürünlerle aynı olan ürünler için açılmı tarife kotaları veya tavanlarının hesabına herhangi bir ilave yapılmaz.

F. Geçici thalat Rejimi

MADDE 128- Geçici ithalat rejimi, serbest dola ima girmemi e yanın ithalat vergilerinden tamamen ya da kısmen muaf olarak ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmaksızın, Türkiye Gümrük Bölgesi içinde kullanılması ve bu kullanım sırasındaki ola an yıpranma dı nda, herhangi bir de i ikli e u ramaksızın yeniden ihracına olanak sa layan hükümlerin uygulandı ı rejimdir.

MADDE 129- 1. Geçici ithalat izni, e yayı kullanan veya kullandıran ki inin talebi üzerine gümrük idarelerince verilir.

2. thal e yası ile ilgili ayniyet tespitinin mümkün olmadı ı hallerde, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verilmez. Ancak, e yanın veya yapılacak i in niteli i itibariyle, ayniyet tespiti ile ilgili önlemlerin alınmamasının rejimin kötüye kullanılmasına sebep olmayaca ı hallerde, gümrük idareleri vergilerin tümünü teminata ba lamak suretiyle, geçici ithalat rejiminin kullanılmasına izin verebilirler.

MADDE 130- 1. thal e yasının yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmı yeni bir i lem veya kullanıma tabi tutulması için gerekli süreler, izin verilen kullanımın amacına uygun olacak ekilde Müste arlıkça belirlenir.

2. 131 inci madde uyarınca tespit edilecek özel süreler saklı kalmak üzere, e yanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi azami yirmidört ay olarak belirlenir. Bununla birlikte, gümrük idareleri ilgili ki inin de kabul etmesiyle daha kısa süreler saptayabilir.

3. Ancak, istisnai hallerde ve ilgilinin talebi üzerine, 1 ve 2 nci fıkralarda belirtilen sürelerin uzatılmasına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 131- thal vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminin uygulanabilece i durumlar ve özel artlar Bakanlar Kurulunca tespit edilir.

MADDE 132- 1. Mülkiyeti, Türkiye Gümrük Bölgesi dı nda yerle ik bir ki iye ait olan ve 131 inci madde uyarınca konulmu hükümlere tabi olmayan veya söz konusu hükümlere tabi olmakla birlikte, tam muafiyet suretiyle geçici ithalat iznine ili kin hükümlerde öngörülen ko ulları ta ımayan e yanın, kısmi muafiyet uygulanması suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlanması mümkündür.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejiminden yararlandırılmayacak e yaya ili kin liste Bakanlar Kurulunca belirlenir.

MADDE 133- 1. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan e yadan her ay için alınacak ithalat vergileri, geçici ithalat rejimine ili kin beyannamenin tescil tarihinde, söz konusu e yanın serbest dola ıma girmiş olması halinde alınacak vergiler tutarının %3'ü olarak tespit edilir.

Söz konusu vergiler e yanın bu rejimden yararlandı ı her ay için alınır ve bir aydan daha az süreler tam ay olarak de erlendirilir.

2. Alınacak ithalat vergileri tutarı, uygulanacak faizler hariç olmak üzere, söz konusu e yanın geçici ithalat rejimine tabi tutuldu u tarihte serbest dola ıma girmesi halinde alınacak vergileri a amaz.

3. Geçici ithalat rejiminden kaynaklanan hak ve yükümlülüklerin 83 üncü madde uyarınca devri halinde, yeni hak sahibi rejime ili kin kalan süreyi 130 uncu maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere kullanabilir.

4. 3 üncü fıkrada belirtilen devir i leminin aynı ay içerisinde, rejimi kısmi muafiyetle kullanılmasına izin verilmiş iki ki i arasında gerçekleşmesi halinde, ilk hak sahibi söz konusu ayın tamamı için tahakkuk eden ithalat vergileri tutarını ödemekle yükümlüdür.

MADDE 134- 1. thal e yası için gümrük yükümlülü ü do du unda, gümrük vergilerinin tutarı, geçici ithalat rejimine ili kin beyanda bulunuldu u tarihte söz konusu e yaya ait vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına istinaden tespit edilir. Ancak, tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen e ya ile ilgili olarak gümrük yükümlülü ü do ması halinde,193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu e yaya ili kin vergi oranı ve di er vergilendirme unsurları esas alınır.

2. Kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat hükümleri dı nda herhangi bir nedenle ithal e yası için gümrük yükümlülü ü do ması halinde, 1 inci fıkra uyarınca hesaplanan vergi tutarından 133 üncü madde hükümlerine göre ödenen vergi miktarı dü üdür.

G. Hariçte i leme Rejimi

I. Genel Hükümler

MADDE 135- 1. Hariçte i leme rejimi,144 ila 148 inci maddelerde öngörülen standart de i im sistemine ili kin hükümler ile 116 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere, serbest dola ımdaki e yanın hariçte i leme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithal vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dola ıma giri ine ili kin hükümlerin uygulandı ı rejimdir.

2. Serbest dola ımdaki e yanın geçici ihracı halinde, söz konusu e yaya Türkiye Gümrük Bölgesi dı na çıkı ı için öngörülen ihracat vergileri, ticaret politikası önlemleri ve di er i lemler uygulanır.

3. Bu rejimde geçen;

a) “Geçici ihracat e yası” deyimi, hariçte i leme rejimine tabi tutulan e ya,

b) “ i leme faaliyetleri” deyimi, 108 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (a), (b) ve (c) bendlerinde düzenlenen faaliyetler,

c) “ i lem görmü ürünler” deyimi, i leme faaliyetleri sonucu elde edilen bütün ürünler,

d) “Verimlilik oranı” deyimi, belirli miktardaki geçici ihracat e yasının i lenmesi sonucunda elde edilen i lem görmü ürünlerin miktarı veya yüzde oranı,

Anlamına gelir.

MADDE 136- Hariçte i leme rejimi;

a) hracı, ödenmiş ithalat vergilerinin geri verilmesine veya teminata ba lanmış ithalat vergilerinin kaldırılmasına yol açan,

- b) hracından önce, nihai kullanımları nedeniyle tam muafiyet suretiyle serbest dolaşıma giren ve bu muafiyetin tanınması için gerekli koşulları taşımaya devam eden,
- c) hracı, ihracat vergi iadesini gerektiren veya ihracı nedeniyle tarım politikası çerçevesinde vergi iadesi dışında bir mali avantaj sağlayan,
- Serbest dolaşımdaki eşyaya uygulanmaz.
- (b) bendinin istisnaları yönetmelikle belirlenir.

II. İzin Verilmesi

MADDE 137- 1. Hariçte izin, talep üzerine, 80 inci madde çerçevesinde izin faaliyeti yapacak kişiye verilebilir.

2. Ancak, rejimin uygulanmasının, ithal edilen izin görmüş ürünlerin aynısını veya benzerini üreten Türkiye'deki üreticilerin temel çıkarlarını olumsuz etkilemeksizin ihracat yasasının satımını teşvik etmesi ve izin faaliyetinin Türk men eli eşya ile Türkiye dışında elde edilen eşyanın birleştirilmesiyle oluşan izin görmüş ürün olarak ithal edilmesi halinde, hariçte izin izin faaliyeti yapacak kişisi dışında başka kişiye de verilebilir.

MADDE 138- Hariçte izin;

- a) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik illere,
- b) izin görmüş ürünlerin geçici ihracat yasasının uygulanması sonucu elde edildiğinin tespiti mümkün olan hallerde,
- c) Talep edilen izin; Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına ciddi bir zarar verecek durumda olmadığı hallerde,
- Verilir.
- (b) bendinde istisna getirilecek haller ve bu istisnaların uygulanmasına ilişkin artlar ilgili Bakanlar Kurulu Kararında belirtilir.

III. Rejimin İstisnaları

MADDE 139- 1. İzin görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmeleri için gereken süre verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibinin talebinin uygun bulunması halinde, bu süre uzatılabilir.

2. Faaliyetin verimlilik oranı veya bu oranın belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar ilgili Bakanlar Kurulu Kararında belirtilir.

MADDE 140- 1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet, yalnızca izin görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişi beyanının, izin hak sahibi veya izin hak sahibinin onayı alınmış ve izin koşullarına uyulmuş olmak kaydı ile Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik bir kişi adına ya da hesabına yapılması halinde tanınabilir.

2. Hariçte izin rejimine ilişkin artlar veya yükümlülüklerden birine uyulmadığı takdirde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılmaz. Ancak, bu durumun, söz konusu rejimin doğurduğu önemli bir etkisinin olmadığı tespit edilmesi halinde, ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet uygulaması yapılır.

MADDE 141- 1. 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, izin görmüş ürünlere ait ithalat vergileri tutarından, geçici ihracat yasasına en son izin faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden aynı tarihte ithal edilse idi uygulanacak olan ithalat vergileri tutarının indirilmesi suretiyle hesaplanır.

2. 1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında geçici ihracat yasasının, hariçte izin rejimine ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki miktar ve niteliği ile izin görmüş ürünlerin yeniden serbest dolaşıma girmesine ilişkin beyannamenin tescili tarihinde uygulanabilir diğer vergilendirme unsurları dikkate alınır.

lem görmü ürünlerin gümrük kıymetinin belirlenmesinde 27 nci maddenin 1 inci fıkrasının (b) bendinin (i) alt bendi dikkate alınır. Kıymetin bu ekinde belirlenememesi durumunda, i lem görmü ürünlerin gümrük kıymeti ile makul bir yöntemle belirlenen i leme masrafları arasındaki fark, geçici ihracat e yasının kıymetini olu turur.

Bununla birlikte;

a) Bakanlar Kurulunca yürürlü e konulacak yönetmelikle belirlenecek giderler, indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

b) Hariçte i leme rejimine tabi tutulmadan önce geçici ihracat e yasının nihai kullanımı nedeniyle indirimli bir orandan serbest dola ıma girdi i ve bu indirimli oranın tanınması için gerekli ko ulların yürürlükte kalmaya devam etti i hallerde indirilecek tutar, e yanın serbest dola ıma ilk giri i sırasında hesaplanan gerçek ithalat vergileri tutarıdır.

3. Geçici ihracat e yasının, nihai kullanım amacıyla serbest dola ıma giri i sırasında indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanabildi i hallerde, bu e yaya en son i leme faaliyetinin gerçekleşti i ülkede de nihai kullanıma uygun i çilik görmesi ko uluyla, söz konusu indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır.

4. lem görmü ürünlerin 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının (d) veya (e) bentleri çerçevesinde tercihli bir tarife uygulamasından yararlanması ve bu tarifinin geçici ihracat e yası ile aynı tarife pozisyonundaki e ya için de geçerli olması halinde,1 inci fıkra uyarınca indirilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alınacak vergi oranı, söz konusu tercihli tarifinin uygulanabilmesi için gerekli ko ullara uygun geçici ihracat e yasına uygulanması gereken orandır.

5. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkradan sonra gelmek ve mevcut be inci fıkra teselsül ettirilmek suretiyle a a ıdaki fıkra eklenmi tir.) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak hariçte i leme rejimini müteakip e yaya serbest dola ıma giri rejiminin uygulanaca ı durumlar ve buna ili kin özel artlar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Söz konusu e yanın vergilendirilmesinde hariçte i leme rejimi kapsamında yapılan i leme maliyeti esas alınır.

6. ki veya çok taraflı ticaret anla maları çerçevesinde bazı i lem görmü ürünler için konulmu veya konulacak olan ithalat vergi muafiyeti içeren hükümler saklıdır.

MADDE 142- Tamir amacıyla geçici ihraç edilen e ya, tamiratın garanti nedeniyle sözleşme ba lı olarak veya kanuni bir yükümlülü e dayanarak ya da bir imalat hatası nedeniyle, bedelsiz yapıldı ının kanıtlanması halinde, serbest dola ıma ithalat vergilerinden tam muaf olarak girer. Ancak, söz konusu e yanın serbest dola ıma ilk giri i sırasında kusurlu oldu unun dikkate alınarak i lem yapılmı olması halinde, bu hüküm uygulanmaz.

MADDE 143- E yanın tamir amacıyla geçici ihraç edildi i ve tamiratın bedel kar ılı ında yapıldı ı hallerde, 135 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ithalat vergileri, gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına e it bir tutar dikkate alınarak, i lem görmü ürünlerin serbest dola ıma giri beyannamesinin tescil edildi i tarihte, bu ürünlere uygulanacak vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir. Ancak, izin hak sahibinin tamir masrafları dı ında ba ka bir ödeme yapmamı olması ve bu ödemenin izin hak sahibi ile faaliyeti yapan ki i arasındaki ili kiden etkilenmemesi gerekir.

IV. Standart De i im Sistemine Dayalı Hariçte leme

MADDE 144- 1. Hariçte i leme rejimine ili kin önceki hükümlerin yanı sıra, bu madde ve 145 ila 148 inci madde hükümlerine göre ikame ürün olarak adlandırılan ithal e yasının bir i lem görmü ürün ile de i tirilmesi, standart de i im sistemi kapsamında mümkündür.

2. Tarım politikasına veya tarım ürünlerinin i lenmesi sonucu elde edilen ve özel düzenlemelere tabi e ya dı ında kalan serbest dola ımdaki e yanın tamirinin söz konusu oldu u hallerde, gümrük idareleri standart de i im sisteminin uygulanmasına izin verirler.

3. 148 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, i lem görmü ürünlere uygulanan hükümler ikame ürünlere de uygulanır.

4. Gümrük Müste arlı inca, tespit edilen ko ullar altında ve ithalat vergileri tutarını kar ılayan bir teminat verilmesi halinde, ikame ürünlerin geçici ihracat e yasının ihracından önce ithal edilmelerine izin verilir.

MADDE 145- 1. kame ürünlerin, tamirata konu olan geçici ihracat e yası ile aynı tarife pozisyonuna girmesi, aynı ticari nitelikte ve aynı teknik özelliklere sahip olması gerekir.

2. Geçici ihracat e yasının ihracattan önce kullanılmı olması halinde, ikame ürünlerin de yeni olmamaları ve kullanılmı olmaları gerekir.

Ancak, ikame ürünün satı sözle mesindeki garanti hükümleri uyarınca veya kanuni bir yükümlülük ya da bir imalat hatası nedeniyle bedelsiz olarak verilmesi halinde, kullanılmı e ya yerine yeni e ya getirilebilir.

3.(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmi tir.) Standart de i im sisteminin uygulanmasına yukarıda belirtilen artların yerine getirildi ine ili kin bilgi ve belgelerin ibrazı halinde izin verilir.

MADDE 146- thalatın önceden yapıldı ı durumda, ikame ürünlerin serbest dola ıma giri beyannamesinin tescili tarihinden itibaren iki aylık süre içinde geçici ihracat e yasının ihraç edilmesi gerekir.

Ancak, istisnai hallerde, söz konusu süre dolmadan ilgili ki inin talebi üzerine gümrük idareleri bu süreyi makul ölçüde uzatabilirler.

MADDE 147- thalatın önceden yapıldı ı durumda ve 141 inci maddenin uygulanması halinde, indirilecek tutar, geçici ihracat rejimine ili kin beyannamenin tescili tarihinde geçici ihracat e yasına uygulanabilir vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

MADDE 148- Standart de i im çerçevesinde yürütülen i lemler, 137 nci maddenin 2 nci fıkrası ile 138 inci maddenin (b) bendi hükümlerine tabi de ildir.

V. Di er Hükümler

MADDE 149- Hariçte i leme rejimi çerçevesinde öngörülen usuller, tarife dı ı ticaret politikası önlemlerinin yürütülmesi amacıyla da uygulanabilirler.

DÖRDÜNCÜ AYIRIM **hracat Rejimi**

MADDE 150- 1. hracat rejimi, serbest dola ımda bulunan e yanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına çıkı ına ili kin hükümlerin uygulandı ı rejimdir.

hracat, ticaret politikası önlemleri ve gerekti i takdirde ihracat vergileri de dahil olmak üzere çıkı i lemlerine ili kin hükümlerin uygulanmasıyla gerçekleştirilir.

2. Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek e ya, ihracata ili kin gümrük beyannamesi ile yetkili gümrük idaresine beyan edilir.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak e yanın gümrük beyannamesine tabi olmayaca ı hal ve artlar yönetmelikle belirlenir.

4. Müste arlık, gerekti inde ihraç e yasının cinsine, niteliklerine ve ihracatın özelli ine göre ihracatın daha kolay yapılmasını sa layacak usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 151- hraç e yası, buna ili kin gümrük beyannamesinin tescili sırasında bulundu u durum ve niteli ini gümrük ¹⁰⁴kontrolünden çıktı ı sırada da aynen muhafaza etmesi ve bu haliyle

¹⁰⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimi” ibaresi “kontrolü”, “denetiminden” ibaresi “kontrolünden” olarak de i tirilmi tir.

Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi ko uluyla fiilen ihraç edilmi sayılır. Bu durumda, ihraç e yası üzerindeki gümrük kontrolü sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Gümrükçe Onaylanmı Di er lem veya Kullanım ekilleri

B R NC AYIRIM Serbest Bölgeler

A. Genel Hükümler

MADDE 152- Serbest bölgeler, Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber;

a) ¹⁰⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile bentte yer alan “ve kambiyo mevzuatının” ibaresi yürürlükten kaldırılmı tır.) Serbest dola ımda olmayan e yanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dola ıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dı ında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konuldu u, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dı ında oldu u kabul edilen;

b) Serbest dola ımdaki e yanın, bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak e yanın ihracına ba lı olanaklardan yararlandı ı; Yerlerdir.

MADDE 153- 1. Serbest bölgelerin sınırları ile giri ve çıkı noktaları gümrük idarelerinin ¹⁰⁶gözetimine tabidir.

2. Bir serbest bölgeye giri veya çıkı yapan ki iler ve nakil araçları gümrük ¹⁰⁷idaresi tarafından kontrol edilir.

3. Gümrük idareleri, serbest bölgeye giren, burada kalan veya çıkan e yayı muayene edebilirler. Muayenenin yapılmasını sa lamak üzere e yaya giri veya çıkı larda e lik etmesi gereken ta ıma belgesinin bir nüshasının gümrük idaresine verilmesi veya tetkike hazır tutulması gerekir. Muayene gerekti i takdirde, e ya gümrük idarelerine sunulur.

4.(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkraya eklenmi tir.) Gümrük idareleri, bu Kanunda yer alan hükümlere uyaca ı hususunda ciddi üphe uyandıran ki ilerinin serbest bölgeye giri ine izin vermeyebilir.

B. Serbest Bölgelere E ya Konulması

MADDE 154- Serbest dola ımda olan veya olmayan her türlü e ya serbest bölgelere konulabilir. Ancak, parlayıcı ve patlayıcı veya bir arada buldukları e ya için tehlikeli olan veya korunmaları özel düzenek veya yapılara gerek gösteren e ya serbest bölgelerdeki bu niteliklere uygun yerlere konulur.

MADDE 155- 1. 153 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, serbest bölgeye giren e yanın gümrük idarelerine sunulmasına ve beyanname verilmesine gerek yoktur.

2. a) Serbest bölgeye giri iyle sona erecek olan bir gümrük rejimine tabi tutulan,

¹⁰⁵ **Bendin, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali:** “Serbest dola ımda olmayan e yanın herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dola ıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dı ında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konuldu u, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından, Türkiye Gümrük Bölgesi dı ında oldu u kabul edilen;”

¹⁰⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimine” ibaresi “gözetimine” olarak de i tirilmi tir.

¹⁰⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “muayenesine tabi tutulur” ibaresi “idaresi tarafından kontrol edilir” olarak de i tirilmi tir.

b) Bir serbest bölgeye ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bir karardan sonra konulan,

c) Bir serbest bölgeye ihracat kaydıyla konulan,

d)(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile (d) bendi eklenmiştir.) Bir serbest bölgeye doğrudan Türkiye Gümrük Bölgesi dışından gelen,

E yanının gümrük idarelerine sunulması ve gerekli gümrük idarimine tabi tutulması arttır.

Ancak, (a) bendinde belirtilen gümrük rejimi hükümlerinin böyle bir zorunluluğu aramadığı hallerde, E yanının gümrük idaresine sunulması gerekmez.

3. İhracat vergilerine veya ihracatla ilgili diğer hükümlere tabi olan E yanının gümrük idarelerine bildirilmesi gerekir.

4. İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş E yanının gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.

C. Serbest Bölgelerin İdarisi

MADDE 156- E yanının serbest bölgelerde kalabileceği süre sınırsızdır.

MADDE 157- 1. Bir serbest bölgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan E ya;

a) Serbest dolaşıma girişi rejimi kapsamında ve 161 inci maddede belirtilen koşullar altında, serbest dolaşıma girebilir.

b) Zıne gerek olmaksızın mutata elleçleme idarimlerine tabi tutulabilir.

c) Dahilde idarime rejimine tabi tutulabilir.

d) Gümrük kontrolü altında idarime rejimine tabi tutulabilir.

e) Geçici ithalat rejimine tabi tutulabilir.

f) 164 üncü maddeye göre gümrük idaresine terk edilebilir.

g) İlgili kişinin, gümrük idarelerince gerekli görülen tüm bilgileri vermesi amacıyla imha edilebilir.

E yanının (c), (d) ve (e) bentlerinde belirtilen rejimlerden birine tabi tutulması halinde, serbest bölgelerin idariletilmesine ve gümrük gözetimine ilişkin koşullar da gözönünde bulundurularak, ilgili rejimin gerektirdiği düzenlemeler yönetmelikle belirlenir.

2. Normal olarak ihracata başlı olanaklardan yararlanan tarım politikası kapsamındaki E ya, yalnızca mutata elleçleme idarimine tabi tutulabilir. Bu idarimler izin alınmaksızın da yapılabilir.

MADDE 158- 1.¹⁰⁸ 157 nci madde hükümleri uygulanmaksızın, serbest dolaşımda olmayan E ya ile 152 nci maddenin (b) bendinde belirtilen serbest dolaşımda olan E ya, serbest bölgelerde tüketilemez veya kullanılamazlar.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkraya paragraf eklenmiştir.) Ancak,

a) Serbest bölgelerdeki tesislerin yapımında kullanılan,

b) Serbest bölgelerde bulunan tesislerde makina-teçhizat, demirbaş kayıtlı E ya veya bunların parçası olarak kullanılan,

c) Serbest bölgelerde yerleşik geminin faaliyette bulunanlara geminin aşında kullanılmak üzere teslimi yapılan,

E ya, bu durumun tevsiki kaydıyla, bu hükmün dışındadır.

2. Yönetmelikle belirlenen teçhizat ve tedarik ürünlerine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla ve ilgili rejimde öngörülen hallerde 1 inci fıkraya uygulaması, E yanının serbest dolaşıma girişi veya geçici ithalata tabi tutulmasına ilişkin ithalat vergileri veya tarım politikası ya da ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasını gerektirmemesi halinde, bu E yanının kullanılmasına veya tüketilmesine engel oluşturmaz. Ancak, söz konusu E yanının bir kota veya tarife tavanına tabi olması halinde, bu E ya ile ilgili olarak gümrük beyannamesi verilmesi zorunludur.

¹⁰⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "160 inci" ibaresi "157 nci" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 159- 1. Serbest bölgelerde depolama, i çilik, i leme veya alım ve satım faaliyetlerinde bulunan ki iler tarafından, gümrük idarelerince kabul edilen forma uygun olarak envanter kayıtları tutulur. E ya, söz konusu ki iye ait yere konulmasından sonra kırksekiz saat içinde envanter kayıtlarına geçirilir. Söz konusu envanter kayıtları, gümrük idarelerine e yayı te his ve e ya hareketlerini izleme olana mını verecek ekilde tutulmak zorundadır.

2. E yanın serbest bölge içinde bir yerden bir yere aktarılması ile ilgili ¹⁰⁹kayıtlar yetkili gümrük idaresinin incelemesine hazır bulundurulur. Bu uygulamada, e yanın kısa süreli depolanması, aktarma i leminin bir parçası olarak kabul edilir.

3. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmi tir.) Bir serbest bölgeye do rudan Türkiye Gümrük Bölgesi dı ından gelen veya bir serbest bölgeden do rudan Gümrük Bölgesinin dı ına çıkan e ya için 35/A, 35/B ve 35/C ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddelerine göre özet beyan verilir.

D. E yanın Serbest Bölgelerden Çıkı ı

MADDE 160-¹¹⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Mevzuatın aksini öngörmedi i hallerde, bir serbest bölgeden çıkan e ya, Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesinin bir ba ka yerine getirilebilir.

2. Bir serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin bir ba ka yerine getirilen e ya; serbest dola ımda bulunması halinde 46 ila 50 nci madde hükümleri, serbest dola ımda bulunmaması halinde ise 50 nci madde hükümleri dı ında Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir.

3. E yanın Türkiye Gümrük Bölgesini bir serbest bölgeden terk etmesi halinde Be inci Kısım hükümlerine ilave olarak, ihracat, hariçte i leme, yeniden ihracat, artlı muafiyet düzenlemeleri veya transite ili kin hükümlere uyulması zorunludur.

MADDE 161- 1. Serbest dola ımda olmayan e ya için bir gümrük yükümlülü ü do du unda, bu e yanın gümrük kıymetinin serbest bölgede kalı süreleri içinde depolanma ve muhafaza edilme masraflarını da içeren fiilen ödenmi veya ödenecek fiyata dayandı ı hallerde ve söz konusu masraflar bu fiyattan ayrı olarak gösterildi i takdirde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

2. Serbest bölgede mutat elleçlemelere tabi tutulan e yanın gümrük vergilerinin hesaplanmasında, söz konusu e yanın dikkate alınacak niteli i, gümrük kıymeti ve miktarı; beyan sahibinin talebi ve söz konusu elleçlemelerin yapılmasına izin verilmi olması kaydıyla, bu e yanın 193 üncü maddede belirtilen tarihte söz konusu elleçlemelere tabi tutulmaması gibi dikkate alınacak niteli i, gümrük kıymeti ve miktarıdır. Bu hükme Bakanlar Kurulunca istisna getirilebilir.

3. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmi tir.) Normal olarak ihracata ba lı imkânlardan yararlanan tarım politikası kapsamında yer alan serbest dola ımda bulunan e yanın serbest bölgeye konulması halinde, ilgili mevzuatta öngörülen bir i lem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

4. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkra eklenmi tir.) Üçüncü fıkrada belirtilen e yanın Türkiye Gümrük Bölgesinin bir ba ka yerine geri getirilmesi veya üçüncü fıkrada

¹⁰⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “belgeler” ibaresi “kayıtlar” olarak de i tirilmi tir.

¹¹⁰ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 160- Yürürlükteki hükümlerin aksini öngörmedi i hallerde, bir serbest bölgeden çıkan e ya, Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına ihraç veya yeniden ihraç edilebilir veya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilebilir.

Bir serbest bölgeden, transit veya ba ka bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın, deniz ya da hava yoluyla çıkan e ya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e ya, Üçüncü Kısım hükümlerine tabidir. Ancak, söz konusu e yanın serbest dola ımda bulunan e ya olması halinde, 46 ila 50 nci madde hükümleri uygulanmaz.

E yanın bir serbest bölgeden ihracı veya yeniden ihracı halinde, bu i lemlere ili kin hükümlere uyulması zorunludur.”

belirtilen bir i lem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde gümrük idaresi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerekli tedbirleri alır.

MADDE 162- 1. E yanın Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi veya geri gelmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, 155 inci maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen onay belgesi, e yanın gümrük statüsünün tespitinde kanıt olarak kullanılır.

2. Onay belgesi ile veya ba ka yoldan e yanın gümrük statüsünün kanıtlanamaması halinde, söz konusu e ya;

a) hracat vergilerinin, ihracat lisanslarının veya ticaret politikası önlemlerinin uygulanması bakımından, serbest dola ımda bulunan e ya;

b) Di er tüm hallerde serbest dola ımda olmayan e ya;

Olarak kabul edilir.

K NC AYIRIM

Yeniden hracat, mha ve Terk

MADDE 163- 1. Serbest dola ımda olmayan e yanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihracı mümkündür.

2. Ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere, e yanın ihracı için öngörülen i lemler, gerekti inde yeniden ihraç edilecek e yaya da uygulanır.

Serbest dola ımda olmayan e yanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ili kin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayaca ını öngören artlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabilece i haller, yönetmelikle belirlenir.

MADDE 164- 1. Serbest dola ımda olmayan e yanın hazineye hiçbir masraf getirmeyecek ekilde, gümrük idaresinin gözetiminde imhası veya gümrü e terk edilmesi mümkündür.

2. mha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dola ımda olmayan e ya için öngörülen bir i lem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, 36 ncı maddenin 2 nci fıkrasında belirlenen i lemler tamamlanıncaya kadar gümrük gözetimi altında kalır.

MADDE 165- Müste arlıkça belirlenen haller saklı kalmak üzere,¹¹¹e yanın imhası gümrük idarelerine önceden bildirilir. Gümrük Müste arlı ı, ticaret politikası önlemleri dahil olmak üzere e yanın ihracı veya yeniden ihracına ili kin i lemlerin veya önlemlerin gerektirdi i hallerde, yeniden ihracatı yasaklar. Türkiye Gümrük Bölgesinde buldukları sırada ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulan e yanın yeniden ihraç edilmek istenmesi halinde, 58 ilâ 71 inci maddeler çerçevesinde bir gümrük beyannamesinin verilmesi gerekir. Bu gibi hallerde, 150 nci maddenin 2 nci ve 4 üncü fıkraları uygulanır.

BE NC KISIM

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan E ya

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri eklenmi tir.)

MADDE 165/A- 1. Türkiye Gümrük Bölgesinin kara suları veya hava sahasından gümrük bölgesi içinde durmaksızın geçen ta ıt araçları ile ta ınan e ya hariç olmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkacak e ya için gümrük beyannamesi ya da gümrük beyannamesi verilmesinin gerekmedi i durumda özet beyan verilir.

¹¹¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “yeniden ihracat veya imha,” ibaresi “e yanın imhası” olarak de i tirilmi tir.

2. Gümrük beyannamesinin veya özet beyanın ihracat gümrük idaresine, e ya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkmadan önce ibraz edilme süresi, bu süreye getirilebilecek istisnalar ve bu süreye ilişkin detaylı bilgiler, özet beyandan vazgeçilebilmesine dair şartlar, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan e yanın gümrük beyannamesi veya özet beyana tabi olmadığı durum ve şartlar; özel durumlar ile belirli e ya trafiği, taşıma ekli ve yükümlü türleri ile özel güvenlik düzenlemelerinin öngörüldüğü uluslararası anlaşmalar dikkate alınarak yönetmelik ile düzenlenir.

MADDE 165/B- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden e yanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektiren gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, bu beyanname e yanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce ihracat gümrük idaresine verilir.

2. ihracat gümrük idaresinin çıkışı gümrük idaresinden farklı olması halinde, ihracat gümrük idaresi, gerekli bilgileri derhal çıkışı gümrük idaresine iletir veya elektronik ortamda erişimini sağlar.

3. Gümrük beyannamesi, 165/D maddesinde öngörülen özet beyanda bulunması gereken asgari bilgileri içerir.

4. Gümrük idarelerince, bilgisayar veri işleme tekniği kullanılmadan düzenlenen gümrük beyannameleri için, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan gümrük beyannameleri ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanır.

MADDE 165/C- 1. Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden e yanın gümrük beyannamesi verilmesini gerektirmeyen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce çıkışı gümrük idaresine özet beyan verilir.

2. Çıkışı gümrük idaresine gerekli bilgilerin derhal iletilebildiği veya elektronik ortamda erişiminin sağlandığı hallerde, özet beyanın çıkışı gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilmesine izin verilebilir.

3. Yükümlünün bilgisayar sistemindeki özet beyan bilgilerine erişilebilmesi halinde, Müsteşarlık, özet beyan yerine bir bildirimde bulunulmasını kabul edebilir.

MADDE 165/D- 1. Özet beyanın ekli ve içeriği, öncelikle güvenlik ve emniyet amacı ile uluslararası standartlar ve ticari uygulamalardan yararlanılarak risk analizi ve gümrük kontrollerinin etkin yapılabilmesi için gerekli bilgileri kapsayacak şekilde yönetmelik ile belirlenir.

2. Özet beyan veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanır. Gerekli ayrıntıları içermesi halinde ticari bilgiler ile liman veya taşıma bilgileri kullanılabilir.

3. Müsteşarlık, istisnai durumlarda yazılı olarak düzenlenen özet beyanları, veri işleme tekniği kullanılarak hazırlanan özet beyanlar ile aynı düzeyde risk yönetimi uygulanmasına imkân verilmesi kaydıyla kabul edebilir.

4. Özet beyan;

a) E yayı Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkararak veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışına taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi,

b) E yayı yetkili gümrük idaresine sunabilen veya e yanın sunulmasını sağlayan kişi,

c) Yukarıdaki bentlerde belirtilen kişilerin temsilcisi,

tarafından verilir.

5. Dördüncü fıkrada belirtilen kişilerin talep etmeleri halinde, özet beyanın verilmesinden sonra bir veya daha fazla bilginin detaylandırılmasına gümrük idarelerince izin verilir. Ancak;

a) Özet beyanı veren kişiye e yanın muayene edileceğinin bildirilmesinden,

b) Söz konusu bilgilerin yanlış olduğuunun tespit edilmesinden,

c) E yanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmak üzere ilgisine teslim edilmesinden, sonra özet beyanda detaylandırılmasına izin verilmez.

MADDE 166- Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkan e ya, yürürlükteki hükümlere göre

gümrük idareleri tarafından yapılan ¹¹²kontrollere tabi olup, bunlar önceden belirlenen yollardan ve gümrük ün gözetimi altında yurtdışı edilir.

ALTINCI KISIM Özellik Gösteren Faaliyetler

B R NC BÖLÜM Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

MADDE 167- A a ıda sayılan hallerde, serbest dolaşıma sokulacak e ya gümrük vergilerinden muafıdır:

1. Cumhuriyetin zat ve ikametgahı için gelen e ya,
2. Mütakabiliyet esasına göre ithal edilen diplomatik e ya,

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile (3) ila (7) numaralı bentler a a ıdaki e kilde de i tirilmi tir.)¹¹³

3. Genelkurmay Ba kanlı ı, Milli Savunma Bakanlı ı, kuvvet komutanlıkları, Milli istihbarat Te kilatı Müste arlı ı, Jandarma Genel Komutanlı ı, Sahil Güvenlik Komutanlı ı ve Emniyet Genel Müdürlü ünün münhasıran asli görevleri ve Müste arlı ın kaçakçılıkla mücadele görevi ile ilgili olarak ithal edecekleri her türlü araç, gereç, silah, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ve

¹¹² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimlere” ibaresi “kontrollere” olarak de i tirilmi tir.

¹¹³ **Bentlerin de i iklikten önceki hali:** “3. a) Milli Savunma Bakanlı ı, Jandarma Genel Komutanlı ı ve Sahil Güvenlik Komutanlı ı ihtiyaçları için gümrük beyannamesi bu kurulu lar adına düzenlenmi olmak kaydıyla, yurtdışı ndan tedarik olunan her türlü harp silah, araç, gereç, teçhizat, makine, cihaz ve sistemleri ile bunların yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve ya lar, hammadde, malzeme ve harp ganimetleri,

b) Milli Savunma Bakanlı ı, Jandarma Genel Komutanlı ı ve Sahil Güvenlik Komutanlı ı ihtiyacı için bedelsiz olarak dı kaynaklardan alınan her türlü yardım malzemesi,

c) Emniyet Genel Müdürlü ü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlü ü tarafından emniyet ve gümrük muhafaza hizmetleri ihtiyacı için dı memleketlerden mubayaa ve ithal olunacak (a) bendinde yazılı araç, gereç ve silahlar ile bunların teferruatı,

4. De eri 100 EURO’yu geçmeyen e ya,

5. Gerçek ki iler tarafından ithal edilen kullanılmı ahsi e yadan;

a) Kanuni ikametgahlarını Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek ki ilere ait alındı ı tarihte üç ya ndan büyük olmayan kullanılmı motorlu veya motorsuz özel kara nakil vasıtaları,

b) Kanuni ikametgahlarını Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek ki ilere ait her türlü kullanılmı ev e yası,

c) kametgahı Türkiye’de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye gelen ki ilere ait çeyiz e yası,

d) Miras yoluyla intikal eden ki isel e ya,

e) Türkiye ’ye ö renim görmek amacıyla gelen ö rencilere ili kin e itimle ilgili malzemeler ve e itimle ilgili di er ev e yaları,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek ki ilerın geri getirdi i kullanılmı ev e yası,

6. Gerçek ki ilerce ithal edilen di er e yadan;

a) De eri 300 EURO’yu geçmemek üzere gerçek bir ki iden di erine gönderilen veya yolcular tarafından ithal edilen hediyelik e ya,

b) eref ni anları veya ödülleri,

c) Uluslar arası ili kiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Kamu kurum ve kurulu ları ile kamu yararına çalı an dernekler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar tarafından ticari gaye güdülmemek ve kurulu amaçları do rultusunda kullanılmak üzere ithal edilen e yadan;

a) E itim, bilim ve kültürel amaçlı e ya ile bilimsel alet ve cihazlar,

b) Tıbbi te his, tedavi ve ara tırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

c) Bilimsel ara tırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

d) nsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) laç özelli i olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,”

bunların ara tırma, geli tirme, e itim, üretim, modernizasyon ve yazılımı ile yapım, bakım ve onarımlarında kullanılacak yedek parçalar, akaryakıt ve ya lar, hammadde, malzeme ile bedelsiz olarak dı kaynaklardan alınan yardım malzemesi,

4. De eri 150 EURO'yu geçmeyen e ya,

5. Gerçek ki iler tarafından serbest dola ıma sokulacak ahsi e yadan;

a) Yerle im yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek ki ilere ait, alındı ı tarihte üç ya ından büyük olmayan kullanılmı motorlu veya motorsuz özel nakil vasıtaları,

b) Yerle im yerlerini Türkiye Gümrük Bölgesine nakleden gerçek ki ilere ait her türlü kullanılmı ev e yası,

c) Yerle im yeri Türkiye'de olan bir Türk ile evlenerek veya evlenmek üzere Türkiye'ye gelen ki ilere ait çeyiz e yası,

d) Miras yoluyla intikal eden ki isel e ya,

e) Türkiye'ye ö renim görmek amacıyla gelen ö rencilere ili kin e itimle ilgili malzemeler ve e itimle ilgili di er ev e yası,

f) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak çıkan gerçek ki ilerın geri getirdi i kullanılmı ev e yası,

g) Yerle im yeri Türkiye dı ında olan gerçek ki ilerın Türkiye'de satın aldıkları veya kiraladıkları konutlarında kullanılmak üzere geçici veya kesin olarak getirdikleri ev e yası,

h) Yolcuların kendi kullanımlarına mahsus ticari mahiyette olmayan ki isel e ya,

6. Gerçek ki ilerce serbest dola ıma sokulacak di er e yadan;

a) De eri 430 EURO'yu geçmemek üzere yolcuların beraberindeki hediyelik e ya,

b)eref ni anları veya ödülleri,

c) Uluslararası ili kiler çerçevesinde alınan hediyeler,

7. Bakanlar Kurulunca belirlenecek ki i, kurum ve kurulu lar tarafından ticari gaye güdülmemek ve amacı do rultusunda kullanılmak üzere ithal edilen e yadan;

a) E itim, bilim ve kültürel amaçlı e ya ile bilimsel alet ve cihazlar,

b) Tıbbi te his, tedavi ve ara tırma yapılmasına mahsus alet ve cihazlar,

c) Bilimsel ara tırma amacına yönelik hayvanlar ile biyolojik veya kimyasal maddeler,

d) nsan kaynaklı tedavi edici maddeler ile kan gruplama ve doku tipi ayırma belirteçleri,

e) laç özelli i olan ürünlerin kalite kontrolü amacına yönelik maddeler,

f) Ulusal ara tırma geli tirme kurumları tarafından yürütülen veya desteklenen ara tırma ve geli tirme faaliyetlerinde kullanılmak üzere ithal edilen e ya,

8. Bir ticari faaliyetin yürütülmesi ile ba lantılı ithalat;

a) yeri nakli suretiyle ithal edilen sermaye malları ve di er malzemeler,

b) Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin, kom u ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler,

c) Kom u ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen, toprak ve ekinlerin i lenmesi amacına yönelik tohum, gübre ve di er ürünler,

d) Ticari mahiyet arz etmeyen numuneler,

i- Önemli de eri olmayan numunelik e ya ve modeller,

ii- Basılı reklamcılık dökümanları ve reklamcılık amacına yönelik malzemeler,

iii-Bir ticari fuarda veya benzeri bir faaliyette kullanılan veya tüketilen ürünler,

e) nceleme, analiz veya test amaçlı olarak ithal edilen e ya,

9. Ula tırmacılıkta kullanılan e ya;

a) Ta ıma sırasında e yanın istifi ve korunması için yardımcı maddeler,

b) Canlı hayvanların nakli sırasında kullanılan kuru ot, yem ve yiyecek maddeleri ile ilaçları,

c) Ula ım araçları ile özel konteynerlerde mevcut bulunan akaryakıt ve madeni ya ları,

d) Deniz ve hava ula ım araçlarına ait donatım ve i letme malzemesi,

10. Bilgi materyali ithalatı;

- a) Yayın hakları veya endüstriyel ve ticari patent haklarını koruyan örgütlere gönderilen e ya,
- b) Turistik reklamcılık malzemeleri,
- c) Ticari de eri olmayan çe itli belge ve e ya,
- 11. Cenaze ve cenaze ile ilgili e yanın ithali;**
- a) Sava kurbanları anıtları ile mezarlıkların yapımı, bakımı ve süslenmesi amacına yönelik e ya,
- b) Tabutlar, cenaze kül kapları ve süsleme niteli i olan cenaze levazımatı,

12. Di er e ya;

- a) Malül ve sakatların kullanımına mahsus e ya,

b)¹¹⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile (12) numaralı bendin (b) alt bendi de i tirilmi tir.) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirlili i gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz hallerinden zarar görenlere gönderilen e ya,

c) Türkiye’de düzenlenen uluslararası spor müsabakalarında kullanılmak üzere getirilen eczacılık ürünleri,

¹¹⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkra de i tirilmi tir.) Birinci fıkranın (3) ila (12) numaralı bentlerinde yer alan e yayı geli süreleri dâhil tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarlarını belirlemeye, muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve bu muafiyet ve istisnayı farklı e ya itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulamaya ve ticari mahiyette bulunmayan vergiye tabi e yadan alınacak gümrük vergilerini göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen hadleri geçmemek artıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

K NC BÖLÜM Geri Gelen E ya

MADDE 168- 1. Serbest dola ımda bulunan e ya, Türkiye Gümrük Bölgesinden ¹¹⁶veya Türkiye’nin anla malarla dâhil oldu u gümrük birli i gümrük bölgelerinin di er bir noktasından ihraç edildikten sonra üç yıl içinde yeniden serbest dola ıma girmesi halinde ve beyan sahibinin talebi üzerine, ithalat vergilerinden muaf tutulur. Üç yıllık süre, beklenmeyen haller veya mücbir sebeplerle uzatılabilir.

Geri gelen e yanın, Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye’nin anla malarla dâhil oldu u gümrük birli i gümrük bölgelerinin di er bir noktasından ihraç edilmeden önce, ¹¹⁷özel amaçlı kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dola ıma girmi oldu u hallerde, e yanın aynı amaca yönelik olarak tekrar serbest dola ıma sokulmak istenmesi durumunda, bu e yaya indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanır. thal amacının aynı olmaması halinde, söz konusu e yaya uygulanacak ithalat vergileri tutarı, serbest dola ıma ilk giri i sırasında alınmı tutar kadar indirilir. Ancak, serbest dola ıma ilk giri i sırasında alınmı tutarın geri gelen e yanın yeniden serbest dola ıma giri i sırasında alınacak tutardan daha fazla

¹¹⁴ **Alt bendin de i iklikten önceki hali:** “b) Do al afetlerden zarar görenlere gönderilen e ya,”

¹¹⁵ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “Bu maddenin 4 ila 12 inci fıkralarında yer alan e yayı tanımlamaya, bunların cins, nevi ve miktarları ile muafiyet ve istisna uygulanacak tutarları belirlemeye, maktu hadleri sifıra kadar indirmeye veya iki katına kadar çıkartmaya ve sürelerle ilgili alt ve üst sınırları belirlemeye ve bu muafiyet ve istisnayı farklı e yalar itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı uygulatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

¹¹⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile maddede geçen “Türkiye Gümrük Bölgesinden” ibarelerinden sonra gelmek üzere “veya Türkiye’nin anla malarla dâhil oldu u gümrük birli i gümrük bölgelerinin di er bir noktasından” ibaresi eklenmi tir.

¹¹⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “nihai” ibaresi “özel amaçlı” olarak de i tirilmi tir.

olması halinde hiçbir iade yapılmaz.

2. 1 inci fıkrada belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet;

a) Aynen ihraç edildi i durumda olması hali hariç, hariçte i leme rejimi çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesinden veya Türkiye'nin anla malarla dâhil oldu u gümrük birli i gümrük bölgelerinin di er bir noktasından ihraç edilen e yaya,

b) hracı, bir dı ticaret önlemine konu olan e yaya,

Tanınmaz.

¹¹⁸(b) bendine istisna getirilmesine ili kin hal ve artlar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

MADDE 169- 168 inci maddede belirtilen ithalat vergilerinden muafiyet, geri gelen e yanın ihracı sırasındaki ayniyeti de i meden yeniden ithali halinde tanınır. Bu ko ula istisna getirilmesine ili kin hal ve artlar Bakanlar Kurulunca belirlenir.

MADDE 170- 168 ve 169 uncu madde hükümleri, dahilde i leme rejiminin uygulanmasından sonra ihraç edilen ve daha sonra geri gelen i lem görmü ürünlere de uygulanır. Aynı hüküm yeniden ihraç edilen i lem görmü ürünler için de geçerlidir.

Bu gibi hallerde, e yanın yeniden ihraç tarihi, serbest dola ıma giri tarihi olarak kabul edilir ve kanunen alınması gereken ithalat vergileri tutarı, dahilde i leme rejimi hükümlerine göre belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Deniz Balıkçılı ı Ürünleri ve Denizden Çıkartılan Di er Ürünler

MADDE 171-18 inci maddenin 2 nci fıkrasının (f) bendi saklı kalmak kaydıyla, serbest dola ıma giren;

a) Türkiye'de kayıtlı veya tescilli ve Türk bandırasını ta ıyan gemilerin ba ka ülkelerin kara sularından çıkarttı ı deniz balıkçılı ı ürünleri ve di er deniz ürünleri,

b) ¹¹⁹(a) bendinde öngörülen ko ulları ta ıyan fabrika gemilerde, aynı fıkrada belirtilen ürünlerden elde edilen ürünler,

thalat vergilerinden muaftır.

YED NC KISIM

Sınır Ticareti

MADDE 172 ¹²⁰- (26/6/2003 tarih ve 4910 sayılı Kanun ile de i ik) Türkiye ile kom u ülkeler arasında co rafî durum ve bölge ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılacak sınır ticaretinin kapsamını belirlemeye, sınır ticareti yapılacak sınır ticaret merkezlerinin kurulmasına ve buralardan yapılacak ihracat ve ithalatın usul ve esaslarını belirlemeye veya sınır ticareti yoluyla serbest dola ıma girecek e yadan alınacak vergileri göstermek üzere ilgili kanunlarda belirtilen azamî hadleri geçmemek artıyla tek ve maktu bir tarife uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Sınır ticaret merkezleri, gümrük i lemlerinin yürütülmesinde Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi dı nda addedilir.

Sınır ticaretine ili kin gümrük i lemleri Müste arlıkça belirlenir.

¹¹⁸ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "(b) fıkrasına" ibaresi "(b) bendine" olarak de i tirilmi tir.

¹¹⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "(a) fıkrasında" ibaresi "(a) bendinde" olarak de i tirilmi tir.

¹²⁰ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** "Madde 172- Türkiye ile kom u ülkeler arasında co rafî durum ve bölge ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yapılacak sınır ticaretinin kapsamı Bakanlar Kurulunca belirlenir. Sınır ticaretine ili kin gümrük i lemleri yönetmelikle belirlenir."

SEK Z NC KISIM
Di er Gümrük lemleri

B R NC BÖLÜM
Posta Gümrük lemleri

MADDE 173-1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen, Türkiye'den gönderilen veya Türkiye'ye iade edilen e ya, posta çantaları ve koliler gümrük idaresinin ¹²¹kontrolne ve muayenesine tabidir.

inde e ya bulunmadı ı anla ılan mektuplar bu hükmün dı ındadır.

2. Türkiye Gümrük Bölgesine gelen bütün posta çantaları ve koliler ilk giri kapısından itibaren gümrük gözetimi altında posta idarelerine sevk edilir ve buralarda gümrük muayenesine tabi tutulur.

3. Türkiye Gümrük Bölgesinden gönderilecek posta çantaları ve koliler de gümrük ¹²²kontrolne tabi olup, bunların daha önce gümrükçe kontrol edildi ine ili kin gümrük idarelerinin mühür veya di er i aretlerinin bulunup bulunmadı ı ve kapların sa lamlı ı tespit edildikten sonra çıkı gümrü nden, ihracına izin verilir.

4. Posta gönderilerine ait gümrük ¹²³kontrolnn kapsamı ve yöntemi, Ula tırma Bakanlı ı ve Gümrük Müste arlı nın ba lı oldu u Bakanlıkça m tereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

MADDE 174- Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Gümrük Bölgesinden giden e ya, 93 ila 107 nci maddelerde belirtilen hükümlere tabi genel antrepo sayılan yerlere, posta idaresinin sorumlulu u ve gümrük idaresinin gözetimi altında konulur. E yanın buralarda bekleme süresi, Türkiye'nin taraf oldu u uluslararası posta anla maları hükümlerine tabidir.

MADDE 175- 1. Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen veya Türkiye'den gönderilecek olan ticari mahiyetteki e ya, 58 ilâ 71 inci madde hükümleri uyarınca gümrük idarelerine beyan edilir.

2. Ticari mahiyette olmayan e yanın gümrük idaresine sunulması sırasında, ibraz edilen uluslararası kabul görmü belgeler beyanname hükmünde olup, ayrıca beyanname aranmaz.

K NC BÖLÜM
Akaryakıt ve Kumanya ile lgili Hükümler

MADDE 176- 1. Gemilerin, botların, di er deniz ta ıtlarının ve hava gemilerinin dı seferlerde kullanacakları yakıt ve ya ları ile karaya çıkarılmamak artıyla yurtdı ından getirdikleri kumanyaları ithalat vergilerinden muaftır.

2. Antrepolarda bulunan ve henüz serbest dola ıma girmemi olan yakıt ve ya lar ile kumanyalar, transit hükümlerine göre 1 inci fıkrada belirtilen ta ıtlara ¹²⁴ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz ta ıtlarına verilir.

Serbest dola ımda bulunan yakıt ve ya lar ile kumanyaların dı sefere çıkan gemi, bot ve di er deniz ta ıtları ile hava gemilerine verilmesi ihracat hükmündedir.

¹²¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "denetimine" ibaresi "kontrolüne" olarak de i tirilmi tir.

¹²² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "denetlemesine" ibaresi "kontrolüne" olarak de i tirilmi tir.

¹²³ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "denetlemelerinin" ibaresi "kontrolünün" olarak de i tirilmi tir.

¹²⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "ta ıtlara" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kaçakçılıkla mücadele eden birimlerin kaçakçılıkla mücadele amacıyla kullandıkları deniz ta ıtlarına" ibaresi eklenmi tir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tasfiye Edilecek E yaya li kin lemler

MADDE 177-¹²⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Bu Kanunun;

- a) 48 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre yolcu e yasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait e ya,
- b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım tayini için gerekli i lemlere ba lanmamı e ya,
- c) 57 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen e ya,
- d) 66 ncı maddesinin be inci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik e ya,
- e) 70 inci maddesinin birinci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde i lemleri tamamlanmayan e ya,
- f) 70 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre antrepoda bulunan e ya için gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım tayin edilmesine ili kin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde i lemleri bitirilmeyen e ya,
- g) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan e ya,
- h) 105 inci maddesinin üçüncü fıkrasında ve 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen antrepolarda veya gümrük idaresince e ya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayım sonucunda fazla çıkan e ya,
- ı) 164 üncü maddesine göre gümrü e terk edilen e ya ile yönetmelikle belirlenen esaslar dâhilinde gümrü e terk edilmi sayılan e ya,
- j) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve tasfiye edilebilecek duruma gelen e ya,
- k) İlgili hükümlerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadı ına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan e ya,

¹²⁵ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 177-Bu Kanunun;

1. a) 48 inci maddesinin 2 nci fıkrasına göre yolcu e yasına mahsus gümrük ambarlarına konulan ve buralarda bekleme süresi dolan yolculara ait e ya,
- b) 50 nci maddesine göre verilen süre içinde kendilerine gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım tayini için gerekli i lemlere ba lanmamı e ya,
- c) 66 ncı maddesinin 5 inci fıkrasına göre tahlilden arta kalan ve ilgilisi tarafından bir ay içerisinde alınmayan numunelik e ya,
- d) 70 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre beyannamesi tescil edilen ve süresi içinde i lemleri tamamlanmayan e ya,
- e) 70 inci maddesinin 2 nci fıkrasına göre antrepoda bulunan e ya için gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanım tayin edilmesine ili kin beyannamenin tescilinden sonra otuz gün içinde i lemleri bitirilmeyen e ya,
- f) 101 inci maddesine göre belirlenen süreleri dolan e ya,
- g) 105 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre antrepolarda yapılan sayım sonucunda fazla çıkan e ya,
- h) 164 üncü maddesine göre gümrü e terk edilen e ya,
- ı) 174 üncü maddesine göre posta gönderileri ile gelen ve süresi içinde alıcısı veya göndericisi tarafından kabul edilmeyen e ya,
- j) İlgili maddelerinde yazılı süreleri dolduktan sonra beyan hak sahibine ya da Türkiye'deki temsilcisine yapılacak yazılı tebligata kar ın, altmı gün içinde bulundu u yerden kaldırılmayan gümrük gözetimi altında bulunan yerlere konulmu transit e yası,
- k) İlgili maddelerine göre kanuni bekleme süreleri bulunup bulunmadı ına bakılmaksızın, çabuk bozulma ve telef olma tehlikesine maruz bulunan veya saklanması masraflı ve külfetli olan e ya,
- l) 237 ncı maddesinin 3 üncü fıkrasına göre el konulan e ya,
- 2). 7.1.1932 tarih ve 1918 sayılı Kaçakçılı ın Men ve Takibine Dair Kanun ile 20.1.1993 tarih ve 3864 sayılı Kaçakçılı ın Men ve Takibine Dair Kanuna Göre Kaçak ve Kaçak Zannı ile Tutulan Her Çe it E ya, Alet ve Ta ima Vasıtalarının Tasfiyesi Hakkındaki Kanun hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek duruma gelen e ya;
- 178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

Bu maddeye göre tasfiyelik hale gelen e yanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde Tasfiye daresine intikal ettirilir. Tasfiye daresi de, tasfiyeye konu e yayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.”

- l) 237 nci maddesinin üçüncü fıkrasına göre el konulan e ya,
m) Di er mevzuatla bu Kanuna göre tasfiyesi öngörülen e ya,
178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

2. Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca tasfiye edilebilecek duruma gelen e ya 178 inci madde hükümlerine göre tasfiye edilir.

3. Yukarıdaki fıkralara göre tasfiyelik hale gelen e yanın tespit ve tahakkuk belgeleri otuz gün içinde tasfiye idaresine intikal ettirilir. Tasfiye idaresi, tasfiyeye konu e yayı otuz gün içinde teslim almakla mükelleftir.

MADDE 178-¹²⁶(5/4/2007 tarih ve 5622 sayılı Kanun ile de i ik.) 177 nci maddede belirtilen e ya;

- a) hale yoluyla satı suretiyle,
b) Yeniden ihraç amaçlı satı suretiyle,
c) Perakende satılmak suretiyle,
d) Kamu kurulu ları ile özel kanunla kurulmu vakıf ve derneklere tahsis edilmek suretiyle,
e) mha suretiyle,
f) (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile (f) bendi eklenmi tir.) Özel yolla,
Tasfiyeye tabi tutulur.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkradan sonra gelmek ve mevcut ikinci fıkra teselsül ettirilmek suretiyle a a idaki fıkra eklenmi tir.) Tasfiye idaresi; ilgili kamu kurum ve kurulu larının görü ünü alarak insan, hayvan, bitki ve çevre sa lı ı bakımından gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “tüzükle” ibaresi “yönetmelikle” olarak de i tirilmi tir.) Tasfiyeye ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 179-¹²⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. 178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılacak, (c) bendine göre perakende satılacak e yanın, ihale ilanının yayımlandı ı veya perakende satı kararının alındı ı tarihe kadar, gümrük idaresine ba vurularak bir gümrük rejimine tabi tutulması veya gümrük bölgesi dı na yeniden ihracı istenebilir.

thali yasak veya kısıtlamaya tabi olması nedeniyle 178 inci maddenin (b) bendine göre yeniden ihraç amaçlı satı suretiyle tasfiyesi yapılacak e yanın, ihale ilanının yayımlandı ı veya perakende satı kararının alındı ı tarihe kadar gümrük idaresine ba vurularak gümrük bölgesi dı na yeniden ihracı istenebilir.

¹²⁶ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 178- 177 nci maddede belirtilen e ya;

- a) hale yoluyla satı suretiyle,
b)Yeniden ihraç amaçlı satı suretiyle,
c)Perakende satılmak suretiyle,
d) Kamu kurulu ları ile özel kanunla kurulmu vakıf ve derneklere tahsis edilmek suretiyle,
e) mha suretiyle,
Tasfiyeye tabi tutulur.

Tasfiyeye ili kin usul ve esaslar Maliye Bakanlı ı ile Gümrük Müste arlı mın ba lı oldu u Bakanlıkça mü tereken hazırlanacak bir tüzükle belirlenir.”

¹²⁷ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 179- 1.178 inci maddenin (a) bendine göre ihaleye çıkarılan e yanın beyan sahibi, ihale ilanının yayımlandı ı tarihe kadar, gümrük idaresine ba vurularak söz konusu e yanın serbest dola ıma giri rejimine tabi tutulmasını isteyebilir.

Ancak, bu talebin kabulü, söz konusu e yaya ait tüm ithalat vergileri, cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve di er giderlerin beyan sahibi tarafından üstlenilmesine ba lıdır.

2. 178 inci maddenin (c) bendine göre tasfiyeye tabi e ya perakende satı na karar verildikten sonra, beyan sahibi bu maddenin 1 inci fıkrasına göre talepte bulunamaz.

3. 177 nci maddenin 1 numaralı bendinin (h) ve (l) alt bentleri ile 2 numaralı bendinde belirtilen e ya için, 1 inci fıkra hükümleri uygulanmaz.”

Ancak, yukarıdaki taleplerin kabulü, söz konusu e veya aya ait varsa cezalar ile ambarlama ve elleçleme giderleri ve diğer giderler ile e veya ayanın döviz cinsinden CIF değerinin %1'i oranında bir tutarın ödenmesine bağlıdır.

2. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (c), (d), (ı) ve (m) bentleri ile ikinci fıkrasında belirtilen e veya aya için, birinci fıkra hükmü uygulanmaz.

MADDE 180-¹²⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir)

1. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (b), (e), (f), (g) ve (k) bentlerinde belirtilen e veya ayanın satı bedelinden;

a) Hizmet karlıları alacaklar ve yapılmı masraflar,

b) thalat vergileri,

c) Satı için yapılmı masraflar,

d) Para cezaları,

e) 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek E veya aya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesi uyarınca ayrılacak işletme geliri, ayrılarak hak sahiplerine dağıtılır.

Satı bedeli alacakların tamamını karşılamazsa alacaklar oranına göre paylaşılır.

Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, e veya aya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para Hazineye irat kaydedilir.

2. 177 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen ve satı suretiyle tasfiye edilen e veya aya ve taahhütlerin satı bedelleri, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen taahhütler için taahhüt muhafazası ve satı için gerekli olan bütün giderler düldükten sonra, aynı Kanunun 16 ncı maddesindeki e veya aya ve taahhütlarda ise tamamı sahipleri adına emanet hesabına alınır. Bu tutarlar, e veya aya ile ilgili dava sonucunda iade kararı verilmesi halinde sahibine ödenir. Müsadere kararı verilmesi halinde ise birinci fıkra hükümlerine göre yapılan dağıtımdan sonra artan bedel Hazineye gelir kaydedilir.

3. 177 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (c), (d), (h), (ı), (j), (l) ve (m) bentlerinde belirtilen e veya ayanın satı bedelinin birinci fıkra hükümlerine göre dağıtımından sonra artan para, doğrudan Hazineye irat kaydedilir.

¹²⁸ **Maddenin değiştirilmesinden önceki hali:** “Madde 180 - 1.177 nci maddenin 1 numaralı bendinin (b), (d), (e), (f), (j) ve (k) alt bentlerinde belirtilen e veya ayanın satı bedelinden;

a) Hizmet karlıları alacaklar ve yapılmı masraflar,

b) thalat vergileri,

c) Satı için yapılmı masraflar,

d) Para cezaları,

Ayrılarak, hak sahiplerine dağıtılır.

Satı bedeli alacakların tamamını karşılamazsa gariyeten paylaşılır.

Bu bedellerin dağıtımından sonra artan para olursa, e veya aya sahipleri adına emanet hesabına alınır. Emanete alındığı tarihten itibaren bir yıl içinde alınmayan para hazineye irat kaydedilir.

2. 177 nci maddenin 2 numaralı bendine göre satılan e veya ayanın satı bedelinden, bu maddenin 1 inci fıkrası hükümlerine göre yapılan dağıtımdan sonra artan ve emanete alınan para dışında, bu miktar, e veya aya ile ilgili dava sonucuna göre hazineye irat kaydedilir veya sahibine ödenir.

3. 177 nci maddenin 1 numaralı bendinin (a), (c), (g), (h), (ı) ve (l) alt bentlerinde belirtilen e veya ayanın satı bedelinin 1 inci fıkra ile 16.5.1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek E veya aya Hakkında Döner Sermaye Kanunu hükümlerine göre dağıtımından sonra artan para, doğrudan hazineye irat kaydedilir.”

DOKUZUNCU KISIM
Gümrük Yükümlülü ü

B R NC BÖLÜM
Gümrük Yükümlülü ünün Do ması

MADDE 181-¹²⁹ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik)

1. thalatta gümrük yükümlülü ü;
  - a) thalat vergilerine tabi e yanın serbest dola ıma giri i,
  - b) thalat vergilerine tabi e yanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali, için verilecek gümrük beyannamesinin tescil tarihinde ba lar.
2. thalatta gümrük yükümlülü ünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan ki i de yükümlüdür. Dolaylı temsilde, temsilcinin yükümlülü ü, beyanda kullanılan verilerin yanlı oldu unu bildi i veya mesle i icabı ve mutat olarak bilmesi gerekti i durumlarla sınırlıdır. 188 inci, 190 ıncı ve 194 üncü maddeler uyarınca do an gümrük yükümlülü ü için de bu hüküm uygulanır.
3. Birinci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep oldu u takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlı oldu unu bilen veya bilmesi gereken ki iler de gümrük vergilerinden sorumludur.

MADDE 182- 1. thalat vergilerine tabi e yanın, bu Kanuna aykırı ekilde Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi ya da bir serbest bölgede bulunan ithalat vergilerine tabi e yanın, bu Kanuna aykırı olarak Gümrük Bölgesinin ba ka bir yerine gitmesi hallerinde, gümrük yükümlülü ü do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü, e yanın Türkiye Gümrük Bölgesine bu Kanuna aykırı olarak giri i tarihinde ba lar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;
  - a) E yanın kanuna aykırı olarak giri ini gerçekle tiren ki iler,
  - b) E yanın kanuna aykırı giri ine i tirak eden ve giri in kanuna aykırı oldu unu bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki iler,
  - c) Söz konusu e yayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu e yayı elde etti i veya aldı ı sırada e yanın kanuna aykırı olarak girdi ini bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki iler,Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

MADDE 183- 1. Gümrük gözetimi altındaki ithalat vergilerine tabi e yanın, kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dı na çıkarılması halinde gümrük yükümlülü ü do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü, e yanın gümrük gözetiminden çıkarıldı ı tarihte ¹³⁰ba lar.

3. Bu Kanun hükümlerine göre;

¹²⁹ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 181- 1. thalatta gümrük yükümlülü ü;

- a) thalat vergilerine tabi e yanın serbest dola ıma girmesi,
- b) thalat vergilerine tabi e yanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali halinde, Do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü, söz konusu gümrük beyannamesinin tescil tarihinde ba lar.

3. thalatta gümrük yükümlülü ünde yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına gümrük beyanında bulunulan ki i de yükümlüdür.

1 inci fıkrada belirtilen rejimlerden biri için bulunulan beyanda kullanılan veriler, kanunen alınması gereken vergilerin tamamen veya kısmen tahsil edilememesine sebep oldu u takdirde, beyanın yapılabilmesi için bu verileri veren ve bu verilerin yanlı oldu unu bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki iler de gümrük vergilerinden sorumludur.”

¹³⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “do ar” ibaresi “ba lar” olarak de i tirilmi tir.

- a) E yayı gümrük gözetiminden çıkaran ki iler,
  - b) Bu çıkarma i ine i tirak eden ve e yanın gümrük gözetiminden çıkarıldı mı bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki iler,
  - c) Söz konusu e yayı elde eden veya elinde bulunduran ve bu e yayı elde etti i veya aldı 1 sırada gümrük gözetiminden çıkarıldı mı bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki iler,
  - d) E yanın geçici depolanmasında veya tabi tutulmu oldu u gümrük rejiminin kullanılmasından do an yükümlülükleri yerine getirmesi gereken ki iler,
- Gümrük vergilerinden sorumludurlar.

MADDE 184- 1.¹³¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkra de i tirilmi tir.)

183 üncü maddede belirtilen haller dı nda;

- a) thalat vergilerine tabi e yanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmu oldu u gümrük rejiminin uygulanmasından do an yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,
  - b) E yanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ili kin ko ullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolamanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlı uygulanması sonucunu yarattı mın tespit edilmesi,
- durumunda ithalat nedeniyle gümrük yükümlülü ü do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü;

- a) 1 inci fıkranın (a) bendinde belirtilen hükmün yerine getirilememesinin bir gümrük yükümlülü ü do urması halinde, bu tarihte,
  - b) E yanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya ¹³² nihai kullanımı nedeniyle indirimli ya da sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ili kin bir ko ula uyulmadı mın sonradan tespiti halinde, ilgili rejime tabi tutuldu u tarihte,
- Ba lar.

3. Yükümlü, ithalat vergilerine tabi e yanın geçici depolanmasından veya tabi tutuldu u gümrük rejiminin uygulanmasından do an yükümlülükleri yerine getirmesi gereken ki i ya da söz konusu rejime tabi tutulması için konulmu ko ullara uyması gereken ki idir.

MADDE 185- 1. Serbest bölgelerde bulunan ithalat vergilerine tabi e yanın, bu Kanuna aykırı olarak tüketilmesi veya kullanılması halinde gümrük yükümlülü ü do ar.

E yanın kaybolması ve bu kaybın kanıtlanamaması halinde, e ya serbest bölgede tüketilmi veya kullanılmı sayılır.

2. Gümrük yükümlülü ü, serbest bölgede bulunan e yanın bu Kanuna aykırı olarak tüketildi i veya ilk kez kullanıldı ı tarihte ba lar.

3. Yükümlü, e yayı tüketen veya kullanan, buna i tirak eden ve tüketimin veya kullanımın bu Kanuna aykırı oldu unu bilen veya normal olarak bilmesi gereken ki ilerdir.

Gümrük idarelerinin kaybolan e yayı serbest bölgede tüketilmi veya kullanılmı saydı ı ve bu fıkranın uygulanmasına imkan bulunmadı ı hallerde, e yanın gümrük idarelerince bilinen en son kullanıcısı, gümrük vergilerini ödemekle yükümlü ki idir.

¹³¹ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “1. 183 üncü maddede belirtilen haller dı nda;

a) thalat vergilerine tabi e yanın geçici depolanmasından veya tabi tutulmu oldu u gümrük rejiminin uygulanmasından do an yükümlülüklerden birinin yerine getirilmemesi,

b) E yanın söz konusu gümrük rejimine tabi tutulmasına veya nihai kullanımı nedeniyle indirimli yahut sıfır ithalat vergi oranı uygulanmasına ili kin ko ullardan birine uyulmaması hallerinde ve bu fiillerin geçici depolamanın veya ilgili gümrük rejiminin yanlı uygulanması sonucunu yarattı mın tespit edilmesi durumunda, ithalat nedeniyle gümrük yükümlülü ü ba lar.”

¹³² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “özel amaçlı” ibaresi “nihai” olarak de i tirilmi tir.

MADDE 186-1. 182 nci madde ile 184 üncü maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yükümlünün;

- a) 37 ila 40 ıncı madde hükümlerinden,
- b) Bir serbest bölgeden Türkiye'ye e ya sokulmasından,
- c) E yanın geçici depolanmasından,
- d) E yanın tabi tutuldu u gümrük rejiminin kullanılmasından,

Do an yükümlülüklerini yerine getirememesinin e yanın tahrip olmasının veya tekrar yerine konulamaması ekinde kaybının, e yanın özelliklerine ba lı bir nedenden veya beklenmeyen hal veya mücbir sebepten ya da gümrük idarelerinin izninden kaynaklandı mı kanıtlanması halinde, ithalat nedeniyle gümrük yükümlülü ü do mu sayılmaz.

E yanın tekrar yerine konulamaz ekinde kaybı, bunun kullanılamaz hale gelmi olmasını ifade eder.¹³³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile fıkranın devamında yer alan cümleler yürürlükten kaldırılmıştır.)

MADDE 187- 1. ¹³⁴Nihai kullanım nedeni ile indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak ithal edilen e ya için 186 ncı maddenin 1 inci fıkrası uyarınca, bir gümrük yükümlülü ünün do madı mın kabulü halinde, söz konusu fıkrada belirtilen tahribattan kaynaklanan atık ve artıklar serbest dola ımda olmayan e ya sayılır.

2. Özel amaçlı nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır ithalat vergi oranından yararlanarak serbest dola ıma giren e ya için 183 ve 184 üncü madde uyarınca, gümrük vergileri tahakkuk etti inde, serbest dola ıma giri sırasında ödenen gümrük vergileri tutarı, tahakkuk eden gümrük vergileri tutarından indirilir. Bu hüküm, gerekti inde bu tür e yanın tahribi sonucu kalan atık ve artıklar için bir gümrük yükümlülü ü do du unda da uygulanır.

MADDE 188-1. hracat vergilerine tabi e yanın bir gümrük beyannamesi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi dı na ihraç edilmesi halinde, gümrük yükümlülü ü do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü, söz konusu gümrük beyannamesinin tescili tarihinde ba lar.

3. ¹³⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

MADDE 189-1. hracat vergilerine tabi e yanın gümrük beyanında bulunulmaksızın Türkiye Gümrük Bölgesi dı na çıkartılması halinde, gümrük yükümlülü ü do ar.

2. Gümrük yükümlülü ü, söz konusu e yanın fiilen Türkiye Gümrük Bölgesi dı na çıktı ı tarihte ba lar.

3. Söz konusu e yayı Türkiye Gümrük Bölgesi dı na çıkaran, bu fiile i tirak eden, beyanda bulunulması gerekti ini bildi i veya bilmesi gerekti i halde bulunmayan ki iler, gümrük vergilerinden sorumludur.

¹³³18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile fıkranın devamında yer alan "Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, e yanın telef olması veya kaybı, idarenin taraf oldu u mahkeme kararı ile kanıtlanır.

Ancak;

a) Suçüstü ekindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılı ınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan ba ka olaylar yüzünden olmu sa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

Kanıtlanır." cümleleri yürürlükten kaldırılmıştır.

¹³⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile "özel amaçlı" ibaresi "nihai" olarak de i tirilmiştir.

¹³⁵ **Yürürlükten kaldırılan fıkra:** "3. Yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına beyanda bulunulan ki i de yükümlüdür."

MADDE 190- 1. E yanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihracat vergilerinden tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak çıkmasına ilişkin hükümlere uyulmaması halinde, gümrük yükümlülüğü doğar.

2. a) ihracat vergilerinin tam veya kısmi muafiyete tabi tutularak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışına gönderilmesine izin verilen e yanın gümrük yükümlülüğü, izin verilen yerden başka bir varış yerine ulaştırıldığı tarihte batar.

b) Gümrük idarelerinin (a) bendinde belirtilen tarihi tespit edememesi halinde, e yanın söz konusu muafiyete hak kazanmasına ilişkin hükümlere uyulduğunu kanıtlayan bir belgenin ibrazı için rejim hak sahibine süre verilir. Söz konusu belgenin ibraz edilememesi halinde, verilen sürenin bittiği tarihte gümrük yükümlülüğü¹³⁶ batar.

3.¹³⁷ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

MADDE 191-¹³⁸ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile maddede yer alan “sıkı bir ekilde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.) thali ve ihracı yasaklama veya kısıtlamaya tabi e yan için de 181 ilâ 185 ve 188 ila 190 nci maddelerde belirtilen gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, sahte paralar ile tıbbi ve bilimsel amaçlı kullanımları nedeniyle yetkili idareler tarafından ekonomik dolaşıma girmeyen narkotik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin Türkiye Gümrük Bölgesine kanuna aykırı olarak girmesi halinde, kaçakçılık ve diğer ceza koyan kanun hükümlerine göre işlem yapılacağından, gümrük yükümlülüğü doğmaz. Bununla birlikte, cezai hükümler koyan kanunlar gereğince, gümrük vergilerinin ceza tespitine esas olması veya cezai kovuşturmaların gümrük yükümlülüğünün varlığına bağlı olması hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğmuştur sayılır.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile 191/A maddesi eklenmiştir.)

MADDE 191/A- 16 nci, 77 nci, 135 inci ve 167 ila 170 inci maddelere uygun olarak e yanın mahiyeti veya nihai kullanımı nedeniyle tercihli tarife uygulanmasının ya da ithalat veya ihracat vergilerinden tamamen veya kısmen muafiyetinin mümkün olduğu durumlarda söz konusu tercihli tarife veya vergi muafiyeti;

a) İlgili kişinin hileli bir davranış veya ihmalinin olmaması,

b) Tercihli tarife veya muafiyetin uygulanması için gerekli olan diğer şartların yerine getirildiğinin ilgili kişi tarafından ispat edilmesi,

artıyla 182 ila 185 inci, 189 uncu veya 190 nci maddelere göre gümrük yükümlülüğü doğduğu hallerde de uygulanır.

MADDE 192- Aynı gümrük vergilerinin ödenmesinden birden çok yükümlünün sorumlu olduğu hallerde, bunlar söz konusu vergilerin ödenmesinden müteakiben ve müteakilen sorumludurlar.

MADDE 193- (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci ve ikinci fıkralarda yer alan “doğrudan” ibareleri “başlıca”, ikinci fıkrada yer alan “doğrudan” ibaresi

¹³⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “doğru” ibaresi “başlıca” olarak değiştirilmiştir.

¹³⁷ **Yürürlükten kaldırılan fıkra:** “3. Yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına beyanda bulunulan kişi de yükümlüdür.”

¹³⁸ **Maddenin, ibare yürürlükten kaldırılmadan önceki hali:** “Madde 191- thali ve ihracı yasaklama veya kısıtlamaya tabi e yan için de 181 ilâ 185 ve 188 ila 190 nci maddelerde belirtilen gümrük yükümlülüğü doğar. Ancak, sahte paralar ile tıbbi ve bilimsel amaçlı kullanımları nedeniyle yetkili idareler tarafından sıkı bir ekilde denetlenen ekonomik dolaşıma girmeyen narkotik uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin Türkiye Gümrük Bölgesine kanuna aykırı olarak girmesi halinde, kaçakçılık ve diğer ceza koyan kanun hükümlerine göre işlem yapılacağından, gümrük yükümlülüğü doğmaz. Bununla birlikte, cezai hükümler koyan kanunlar gereğince, gümrük vergilerinin ceza tespitine esas olması veya cezai kovuşturmaların gümrük yükümlülüğünün varlığına bağlı olması hallerinde, gümrük yükümlülüğü doğmuştur sayılır.”

“ba ladı ını”, “do du unun” ibaresi “ba ladı ının” ekinde de i tirilmi tir.) 1. Bu Kanunla konulmu aksine hükümler ve 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir e yaya uygulanacak ithalat veya ihracat vergileri tutarı, bu e yaya ili kin gümrük yükümlülü ünün ba ladı 1 tarihteki vergi oranları ve di er vergilendirme unsurlarına göre belirlenir.

2. Gümrük yükümlülü ünün ba ladı 1 tarihi kesin olarak tespit etmenin mümkün olmadığı hallerde, ilgili e yaya ili kin vergi oranları ve di er vergilendirme unsurlarının uygulanması için dikkate alınacak tarih, gümrük idarelerinin bu e ya için bir gümrük yükümlülü ü ba ladı 1 sonucuna vardıkları tarihtir.

Ancak, gümrük idarelerinin elde ettikleri bilgilerin gümrük yükümlülü ünün daha önceki bir tarihte ba ladı ını tespit etmelerine imkân vermesi halinde, e yanın ithalat veya ihracat vergileri tutarı, elde edilen bilgilere göre söz konusu yükümlülü ün ba ladı ının anlaşıldığı en eski tarihteki vergi oranları ve di er vergilendirme unsurlarına dayanılarak tespit edilir.

3.¹³⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra de i tirilmi tir.) Beyan sahibinin hatalı beyanı sonucu hiç alınmadığı veya noksan alındığı tespit edilen gümrük vergilerine, gümrük yükümlülü ünün ba ladı 1 tarih ile vergilerin kesinleştiği tarih arasındaki süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faiz uygulanır. Gümrük vergilerinin kesinleşmesinden önce ödenmek istenmesi durumunda faiz, ödeme tarihine kadar hesaplanarak vergiler ile birlikte tahsil edilir.

MADDE 194-1. Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma hükümlerine göre dahilde işleme rejimi altında elde edilen Türk men eli e yanın anlaşmalarla taraf ülkelere ithalinde, tercihli tarife uygulamasından yararlanmasının, bunların bünyelerine giren serbest dolaşımda olmayan e yanın ithalat vergilerinin ödenmesi ve buna ili kin belgelerin onaylanması koşulluna bağlı olması halinde, ithalata ili kin bir gümrük yükümlülü ü do ar. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın sonuna a a idaki cümle eklenmiştir.) Ancak, geri ödeme sisteminden yararlanan e ya için bu fıkra uyarınca gümrük yükümlülü ü do maz ve bu durumda ödenen ithalat vergileri geri verilmez.

2. Bu halde gümrük yükümlülü ü, söz konusu e yanın ihracına ili kin gümrük beyannamesinin gümrük idaresi tarafından tescil edildiği tarihte başlar.

3.¹⁴⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra de i tirilmi tir.) Dâhilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan e yaya ili kin ithalat vergileri, ihracata ili kin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır. Ancak, izin kapsamında önceden ihracat işleminden sonra ithalat yapılması durumunda, bu vergi önceden ihracata ili kin gümrük beyannamesinin tescil tarihindeki vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına göre hesaplanarak, önceden ihracata tekabül eden ithalatın yapılması esnasında ödenir.

4.¹⁴¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkra de i tirilmi tir.) Birinci fıkra uyarınca doğan gümrük yükümlülü ü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin ihracat beyannamesi konusu e yanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıktığı tarihe kadar ödenmesi zorunludur. Bu tarihten sonra ödenen ithalat vergileri için ayrıca bu tarih itibarıyla 6183 sayılı

¹³⁹ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “3. Gümrük yükümlülü ünün doğmasından sonra yükümlü tarafından gümrük vergileri için ihtilaf yaratılarak idari yargı mercilerine başvurulması ve yargı kararlarının kısmen veya tamamen idare lehine kesinleşmesi durumunda, itiraz edilerek ihtilaf yaratılan tarih ile amme alacağının kesinleştiği tarih arasındaki süre için kesinleşen kısma 21.7.1953 tarih ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır.”

¹⁴⁰ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “3. Yükümlü, beyan sahibidir. Dolaylı temsil durumunda, hesabına beyanda bulunulan kı de yükümlüdür.”

¹⁴¹ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “4. Dahilde işleme rejimine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan e yaya ili kin ithalat vergileri, ihracata ili kin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve di er vergilendirme unsurlarına göre hesaplanır.”

Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesi hükümlerine göre tespit edilen gecikme zammı uygulanır.

5.(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile be inci fıkra eklenmi tir.) Dâhilde i leme rejimi kapsamında bir ihracat beyannamesine ili kin fazla ödenen ithalat vergilerinden aynı izin kapsamında ba ka bir ihracat beyannamesine ili kin eksik ödenen ithalat vergilerine mahsup i lemi yapılmasına ili kin usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Mahsup i lemi sonrasında birinci fıkra uyarınca do an gümrük yükümlü ü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin tamamının ödenmi olması halinde, dördüncü fıkra ve 234 üncü maddenin be inci fıkrası hükümleri uygulanmaz.

K NC BÖLÜM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebli i ve Ödenmesi

MADDE 195-1. Gümrük idaresi tarafından gerekli bilgiler kullanılarak tahakkuk ettirilen gümrük vergileri, Gümrük Vergileri Tahakkukunu zleme Defterine veya bilgisayara kaydedilir. Bilgisayara kayıt halinde, bilgisayar çıktıları Gümrük Vergileri Tahakkukunu zleme Defteri yerine geçer.

Ancak;

- a) Geçici bir anti-damping vergisi veya fark giderici vergi uygulandı ı,
  - b) Kanunen alınması gereken vergi tutarının, bir ba layıcı tarife ve men e bilgisine istinaden belirlenen tutarlardan yüksek oldu u,
  - c) Vergi tutarının Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen seviyenin altında kaldı ı,
- Hallerde, hesaplanan vergiler Gümrük Vergileri Tahakkukunu zleme Defterine kaydedilmekle birlikte, bunların özel durumu defterde belirtilir.

2. Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu zleme Defterinin ekli ile bu defterin tutulmasına ili kin usul ve esaslar Müste arlıkça belirlenir.

MADDE 196- Gerekli teminatın sa lanması artıyla, belirli aralıklarla ve aynı ki iye teslim edilen aynı cins e yanın gümrük vergileri otuz günü geçmeyecek ekilde belirlenecek bir süre içinde tahakkuk ettirilerek Gümrük Vergilerinin Tahakkukunu zleme Defterine kaydedilebilir.

MADDE 197- 1. Gümrük vergileri, tahakkukundan hemen sonra beyanname veya beyanname yerine geçen belge üzerinde yükümlüye tebli edilir.

2. Yapılan denetlemeler sonucunda hiç alınmadı ı veya noksan alındı ı belirlenen veya 1 inci fıkrada belirtilen ekilde tebli edilemeyen gümrük vergilerine ili kin tebligat, gümrük yükümlülü ünün do du u tarihten itibaren üç yıl içinde yapılır. u kadar ki, gümrük yükümlülü ünün do du u olayla ilgili olarak dava açılması zaman a ımını durdurur.

3. Yükümlü tarafından gümrük beyannamesinde gösterilen vergi tutarı ile gümrük idaresince hesaplanan vergi tutarının e it olması halinde, gümrük idarelerinin e yayı teslim etmesi, gümrük vergilerinin yükümlüye tebli i yerine geçer.

4. Gümrük vergileri alacakları, ceza uygulamasını gerektiren bir fiile ili kin olması ve ¹⁴²zaman a ımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmı olmak kaydıyla, bu alacaklar Türk Ceza Kanunundaki dava ve ceza zamana ımı süreleri içerisinde kovu turulup tahsil edilir.

5. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile be inci fıkra eklenmi tir.) Bu madde hükümlerine göre tebli edilen gümrük vergileri; 242 nci maddede belirtilen sürelerde itirazda bulunulmaması veya süresi içinde idari yargı mercilerine ba vurulmaması hallerinde bu sürelerin

¹⁴² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “suçun zamana ımının daha uzun bulunması halinde” ibaresi “zaman a ımı daha uzun bulunan bu fiil nedeniyle ceza davası açılmı olmak kaydıyla” olarak de i tirilmi tir.

bitti i tarihte kesinle ir; dava açılması halinde mahkemece yükümlü aleyhine verilen kararın gümrük idaresine tebli edildi i tarihte tahsil edilebilir hale gelir.

MADDE 198-¹⁴³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadı ı veya noksan alındı ı belirlenen gümrük vergileri ile i lemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen e yaya ili kin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebli edildi i tarihten itibaren on be gün içinde ödenmesi zorunludur. Ödeme süresinin bitmesinden önce ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması artıyla ödeme süresi otuz gün daha uzatılabilir. Süre uzatımı beyanname kapsamı e yanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 48 inci maddesine göre tecil faizi alınır.

2. Tebli edilen gümrük vergilerine kar ı 242 nci madde çerçevesinde gümrük idareleri nezdinde itiraz edilmesi ödeme süresini keser. Ödeme süresi idarenin ya da yargı mercii kararının tebli edildi i tarihten itibaren yeniden ba lar.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksizin ödeyebilir.

4. 195 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlar hariç olmak üzere; e yanın tercihli tarifesinin kar ı ülke idareleri ile idari i birli i çerçevesinde olu turuldu u durumlarda, dola ım belgesinin kar ı ülke idaresince yanlı lıkla onaylandı ı tespit edildi inde, yükümlü, gümrük mevzuatının gerektirdi i yükümlülüklerin yerine getirilmesinde tüm özeni gösterdi ini ispat edebildi i takdirde, tercihli tarife uygulanması nedeniyle tahakkuk ettirilmeyen vergiler sonradan istenmez. Ancak, belgeyi onaylayan idarenin e yanın tercihli tarife için tayin edilen artları yerine getirmedi ini bildi i veya bilmesi gerekti i durumlar hariç olmak üzere, do ru olmadı ı tespit edilen belgenin ihracatçı tarafından sunulan yanlı verilere dayanılarak onaylanması veya tercihli düzenlemenin, yararlanan ülke tarafından do ru olarak uygulandı ına dair üphe bulundu u yönünde Resmi Gazetede bir duyuru yayımlanmı olması halinde vergiler yükümlüden tahsil edilir.

MADDE 199- Basitle tirilmi usule göre tescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı e yanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

MADDE 200- 1. Gümrük vergileri Türk Lirası olarak ödenir. Bu ödeme 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen usullere göre yapılır.

2. Gümrük vergileri, yetki verilen bankalar aracılı ıyla da tahsil edilebilir.

MADDE 201- Süresi içinde ödenmeyen kesinle mi gümrük vergileri hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

¹⁴³ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde 198-1.** 69 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadı ı veya noksan alındı ı belirlenen gümrük vergileri ile i lemleri daha sonra yapılmak üzere teslim edilen e yaya ili kin gümrük vergilerinin, yükümlüye tebli edildi i tarihten itibaren on gün içinde ödenmesi zorunludur.

Bununla birlikte, bu sürelerin bitti i tarihten itibaren ilgilinin yazılı istemde bulunması ve teminat alınması ko uluyla bu süre otuz gün daha uzatılabilir. Bu süre uzatımı bir beyanname kapsamı e yanın her bir kalemi için ayrı ayrı da yapılabilir. Uzatılan süre için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı oranında faiz alınır.

2. darenin yürüttü ü i lemlerin gecikmesi nedeniyle veya adli mercilerce ya da e yanın ithaline veya ihracına ili kin olarak resmi mercilerce yürütülen herhangi bir i lem nedeniyle geçecek süreler ödeme süresini durdurur.

3. Yükümlü, vergi tutarının tamamını veya bir kısmını verilen sürenin bitimini beklemeksizin ödeyebilir.”

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Teminat

MADDE 202- 1. Gümrük mevzuatı uyarınca, gümrük idarelerinin gümrük vergilerinin ¹⁴⁴ve di er amme alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere bir teminat verilmesini gerekli görmeleri halinde, bu teminat söz konusu vergiler tutarının % 20 fazlasıyla yükümlü veya yükümlü olması muhtemel ki i tarafından verilir.

2. Gümrük idareleri, teminat vermesi istenen ki inin yerine başka bir ki inin de teminat vermesini kabul edebilir.

3. Genel ve katma bütçeye dahil kamu kurulu larının, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadi kurulu larının ve Türkiye'deki yabancı misyon eflerinin verecekleri garanti mektuplarını teminat olarak kabule Müste arlık yetkilidir.

4. Teminat aranmayacak ve kısmi teminat uygulanacak halleri belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 203- 202 nci maddenin 1 inci veya 3 üncü fıkrasında belirtilen ki iler talebi üzerine, gümrük idareleri, bir gümrük yükümlülü ünü gerektiren veya gerektirebilecek iki veya daha fazla i lemi kapsamak üzere toplu teminat verilmesine izin verirler.

MADDE 204- 1.¹⁴⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın ilk paragrafı de i tirilmi tir.) 202 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, di er hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarı esas alınarak belirlenir.

Zaman içinde de i kenlik gösteren gümrük vergileri için verilen toplu teminat tutarları, söz konusu gümrük vergilerini her zaman karşılayabilecek biçimde belirlenir.

2. Götürü teminat alınmasına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

MADDE 205- Gümrük vergileri için kabul edilecek teminatlar ile bunların de erlendirilmesi 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabidir. Yabancı paraların T.C. Merkez Bankası efektif alı kuru üzerinden hesaplanan de eri üzerinden teminat olarak kabulüne Müste arlık yetkilidir.

MADDE 206- 1. Teminatın zaman içinde de erini yitirmesi veya yetersiz kalması halinde, ilgili gümrük idaresi ek teminat verilmesini veya ilk teminatın yeni bir teminat ile de i tirilmesini isteyebilir.

2. Teminatın alınmasını gerektiren gümrük yükümlülü ü sona erdi inde teminat çözülür.

3. Gümrük yükümlülü ü kısmen sona erdi inde, ilgilinin talebi üzerine verilmi teminat kısmen çözülür. Ancak, söz konusu teminatın kısmen çözülmeye uygun olması gerekir.

MADDE 207-¹⁴⁶(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik)**1.** Nakdî teminat dı ında, bu Kanuna göre;

¹⁴⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük vergilerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve di er amme alacaklarının” ibaresi ile “bu teminat” ibaresinden sonra gelmek üzere “söz konusu vergiler tutarının % 20 fazlasıyla” ibaresi eklenmi tir.

¹⁴⁵ **Paragrafın de i iklikten önceki hali:** “Teminat tutarı, teminata konu gümrük vergileri tutarının kesin olarak tespiti halinde bu miktar, di er hallerde ise tahakkuk edilen veya edilebilecek gümrük vergilerinin en yüksek tutarına e it düzeyde saptanır.”

¹⁴⁶ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 207- Nakdi teminat dı ında, bu Kanuna göre;

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü tarihinden itibaren,

a) Tahakkuk ettirilip tahsili gereken gümrük vergileri için verilen teminatın kabulü,
b) Bir artlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulan e yaya ili kin gümrük yükümlülü ü do ması halinde, artlı muafiyete ili kin beyannamenin tescili,
tarihinden ba lamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı tahsil edilir.

2. Bir artlı muafiyet düzenlemesi kapsamında e ya için indirimli teminattan faydalanılması durumunda birinci fıkrada belirtilen gecikme zammı, teminatın nakit verilen kısmı dı nda kalan kısım ile teminat verilmeyen kısmın tümü için uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Gümrük Yükümlülü ünün Sona Ermesi**

MADDE 208- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük yükümlülü ü;

- a) Vergilerin ödenmesi,
- b) Vergilerin kaldırılmasına karar verilmesi,
- c) Gümrük beyannamesinin iptal edilmesi,
- d) E yanın bir gümrük rejimi kapsamında tesliminden önce zapt ve müsadere edilmesi veya imha edilmesi, 164 üncü madde uyarınca imha veya terk edilmesi, do al özellikleri veya beklenmeyen haller yahut mücbir sebep nedeniyle telef veya kaybı,
- e) 182 nci madde uyarınca gümrük yükümlülü ü do an e yanın kanuna aykırı giri i nedeniyle müsadere edilmesi,
Hallerinde sona erer.

MADDE 209- 194 üncü maddenin 1 inci fıkrası uyarınca do an gümrük yükümlülü ü, bu i lemlerin iptal edilmesiyle ortadan kalkar.

BE NC BÖLÜM **Vergilerin Geri Verilmesi veya Kaldırılması**

MADDE 210- Bu Kanunda geçen;

- a) “Geri verme” deyimi, ödenmi olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen geri ödenmesi,
- b) “Kaldırma” deyimi, henüz ödenmemi olan gümrük vergilerinin tamamen veya kısmen alınmamasına karar verilmesi,
Anlamına gelir.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile eklenmi tir.) Gümrük vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılmasına ili kin hükümler bu Kanun kapsamında tatbik edilen para cezaları için de uygulanır.

MADDE 211- 1. Kanunen ödenmemeleri gerekti i halde ödenmi oldu u belirlenen gümrük vergileri geri verilir. Kanunen tahakkuk ettirilmemeleri gerekti i halde tahakkuk ettirilen gümrük vergileri kaldırılır.

Ancak, kanunen ödenmemesi veya tahakkuk ettirilmemesi gereken gümrük vergileri ilgili ki inin kasten yaptı ı bir tahrifat sonucunda ödenmi veya tahakkuk ettirilmi se, bu vergilerin geri verilmesine veya kaldırılmasına ili kin talepler kabul edilmez.

---

b) Bir artlı muafiyet düzenlemesine ve ekonomik etkili gümrük rejimine tabi tutulan e yanın ilgili rejimin öngördü ü hükümlere uyulmaması nedeniyle bir gümrük yükümlülü ü do ması halinde, buna ili kin teminatın kabulü tarihinden itibaren,

Ba lamak üzere, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.”

2. Kanunen ödenmemeleri gereken gümrük vergileri, söz konusu vergilerin yükümlüye tebli edilmesi ve ilgilinin üç yıl içinde gümrük idaresine müracaatı üzerine geri verilir veya kaldırılır.

Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, aynı süre içinde geri verme veya kaldırma işlemi doğrudan yapılır.

Bu süre mücbir sebep veya beklenmeyen hallerde uzatılabilir.

MADDE 212- Bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. Bu istemin, gümrük beyannamesinin iptal edilmesi amacıyla müracaatta bulunulması için öngörülen süreler içerisinde yapılması gerekir.

MADDE 213-1. Beyannamenin tescili tarihi itibarıyla, kusurlu veya ithallerine esas teşkil eden sözleşme hükümlerine aykırı olduklarından bahisle, ithalatçı tarafından kabul edilmeyen ve yasa ile kin ithalat vergileri geri verilir veya kaldırılır. Kusurlu ve yasa, teslimden önce hasar gören ve yasa da dahildir.

2. Bu tür ve yasa ile kin ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması, kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduklarının tespiti için gerekli olan ilk kullanım durumunda ve yanın kullanılmaması olması ve yanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına ihraç edilmesi koşullarına bağlıdır.

Gümrük idareleri, ilgilinin talebi üzerine, yanın ihracı yerine; imhasına, yeniden ihraç amacıyla transit veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulmasına veya serbest bölgeye konulmasına izin verirler. Söz konusu işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulan ve yasa, serbest dolaşımda olmayan ve yasa olarak değerlendirilir.

3. Gümrük beyanından önce denemek üzere geçici olarak teslim edilen yanın vergileri, yanın kusurlu veya sözleşme hükümlerine aykırı olduğu hususlarının deneme sırasında anlaşılmadığı kanıtlanmadıkça geri verilmez veya kaldırılmaz.

4. Bu madde uyarınca geri verilecek veya kaldırılacak gümrük vergileri için vergilerin yükümlüye tebli tarihi tarihinden itibaren bir yıl içerisinde gümrük idaresine müracaat edilmesi gerekir. Mücbir sebebin tespiti halinde bu süre Müstezarlıkça uzatılır.

MADDE 214- Gümrük vergileri 211, 212 ve 213 üncü maddelerde belirtilen haller dışında, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşma hükümleri çerçevesinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek hallerde geri verilir veya kaldırılır.

Bu maddede belirlenen geri verme ve kaldırma işlemleri, gümrük vergilerinin yükümlüye tebli tarihi tarihinden itibaren bir yıl içinde ilgili gümrük idaresine başvurulması üzerine yapılır.

Ancak, mücbir sebebin tespiti halinde, bu sürenin anlaşılmasına Müstezarlıkça izin verilir.

MADDE 215- Geri verme veya kaldırma işlemine tabi olmayacak gümrük vergileri miktarı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenir.

MADDE 216- Yetkili idareler tarafından, gümrük vergileri ile bunların ödenmelerine bağlı olarak tahsil edilmiş gecikme faizinin veya gecikme zammının geri verilmesinde idarece faiz ödenmez. Ancak, geri verme kararının alındığı tarihten itibaren üç ay içerisinde idarece söz konusu kararın uygulanmaması halinde, ilgilinin talebi üzerine, üç aylık sürenin bitiminden itibaren faiz ödenir. Bu faiz, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun tecil faizine ilişkin hükümlerine göre hesaplanır.

MADDE 217- Gümrük vergilerinin hatalı olarak kaldırılması veya geri verilmesi halinde, başlangıçta tahakkuk eden vergiler ile 216 ncı madde uyarınca ödenmiş faizler yeniden tahsil edilir.

Tahsil edilmeyen miktarlar tebli tarihinden itibaren ¹⁴⁷on be gün içinde ödenir. Bu süre içinde ödenmeyenler için 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre i lem yapılır.

ONUNCU KISIM Di er Hükümler

B R NC BÖLÜM

¹⁴⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) İ letmelerin Yükümlülükleri

MADDE 218- 1. Türkiye ile di er ülkeler arasında demiryolu dahil kara, deniz ve hava yoluyla yapılan e ya ve yolcu ta ımlarında yararlanılan istasyon, deniz ve hava limanlarını i leten kurulu lar ile posta idareleri, bu Kanun hükümlerine göre gerekli gümrük gözetim ve ¹⁴⁹kontrol i lemlerinin yapılmasını sa lamak üzere; yolcu salonları, geçici depolama yerleri, antrepolar ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinin çalı malarına elveri li ve yeterli bürolar ve gözetleme kuleleri tesis etmek; buraların aydınlatma, ısıtma ve temizlik ihtiyaçlarını kar ılamak; demirba e ya ile telefon ve di er teknik donanımlarını bedelsiz olarak sa lamak; limanlarda ve gümrük kapılarında gümrük gözetimine tabi e ya ve ki iler ile di erlerinin birbirine kar ımasını önlemeye yönelik her türlü fiziki yapıların sa lanması konusunda Gümrük Müste arlı ının isteklerini yerine getirmek zorundadırlar.

2. Posta idareleri,1 inci fıkrada sayılanların yanı sıra posta kolilerinin muayene ve tahlili için gerekli ölçü aletleri ve di er donanımları sa lamakla yükümlüdür.

MADDE 219- 1. Antrepo i leticileri buralardaki e yanın güvenli i ve hizmetlerin çabuk görülmesi bakımından, zaman içerisinde Müste arlıkça gerekli görülecek ek donanımları ve de i iklikleri yapmak ve ileri teknolojinin gerektirdi i araçları sa lamak zorundadırlar.

2. a) Özel antrepo i leticileri, buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müste arlıkça belirlenecek fazla çalı ma ücretlerini ve yolluklarını pe in olarak gümrük veznesine ödemekle yükümlüdürler.

b) Do rudan do ruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük i lemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük ve gümrük muhafaza idarelerinde görevli memurların devlet tarafından belirlenen maa , fazla çalı ma ücreti ve di er tahsisat tutarları, antrepo i leticileri tarafından her ay pe in olarak gümrük veznesine yatırılmak zorundadır.

c) Posta idarelerinde yapılacak gümrük ¹⁵⁰kontrolleri ve gümrük i lemleri nedeniyle gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müste arlıkça belirlenen fazla çalı ma ücretleri, posta idareleri tarafından gümrük veznesine yatırılır.

¹⁴⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “on gün” ibaresi “on be gün” olarak de i tirilmi tir.

¹⁴⁸ **Ba lı m de i iklikten önceki hali:** “Liman ve Antrepo İ letmelerinin Yükümlülükleri”

¹⁴⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetim” ibaresi “kontrol” olarak de i tirilmi tir.

¹⁵⁰ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “denetimleri” ibaresi “kontrolleri” olarak de i tirilmi tir.

K NC BÖLÜM
Çalı ma Zamanları, Gümrük Personelinin Kıyafeti ve Gümrük Bayra ı

B R NC AYIRIM
Çalı ma Zamanı ve Fazla Çalı ma Ücreti

MADDE 220- Gümrük idarelerinde normal çalı ma saatleri; iklim, mevsim ve bölgenin ekonomik durumu ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Müste arlıkça belirlenir.

35 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gece ve gündüzün her saatinde yolcu ve yük alıp verme i leri yapılan veya ta ıtların geli ve gidi leri normal çalı ma saatlerine uymayan kara hudut kapıları, demiryolu istasyonları ile deniz ve hava limanlarındaki gümrük idareleri devamlı surette açık bulundurulur. Buralarda görevli memurların çalı ma saatleri, aralarında nöbet esasına göre düzenlenir.

MADDE 221-¹⁵¹(5/4/2007 tarih ve 5622 sayılı Kanun ile de i ik) (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkrada yer alan “Ba müdür, müdür veya vekilleri” ibaresi “Gümrük idare amirleri” ekinde de i tirilmi tir.) Yolcuların ve ta ıt araçlarının giri ve çıkı larına ait i lem dı nda, yükleme ve bo altma ile her türlü gümrük i lemlerinin normal çalı ma saatleri içinde yapılması gerekir. Ancak, bu saatler dı nda veya tatil zamanlarında hizmet talebinde bulunuldu unda, yazılı olarak yapılacak bu talep, i in yapılaca ı gümrük idarelerince yerinde görülürse, gerekli önlemler alınmak ve çalı acak personelin fazla çalı ma ücreti ve varsa hak sahibine ödenecek kanunî yollukları kar ılı ı tutarlar, talep sahipleri tarafından ilgili muhasebe birimi hesabına yatırılmak ko uluyla kabul edilir. Fazla çalı ma ücretinden yararlanan personel, bu suretle kendilerine verilecek i leri yapmakla görevlidir. Gümrük idare amirleri normal çalı ma saatleri dı nda verilecek hizmetleri düzenler ve kontrol eder.

Normal çalı ma saatleri içinde veya dı nda oldu una bakılmaksızın, çalı ma ücretinin yatırılması halinde, özel kurye ta ımacılı ı gümrük hizmeti ile özel yolcu servisi taleplerinin yetkili gümrük idarelerince kar ılanması mümkündür.

¹⁵²(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra de i tirilmi tir.) İlgililerden tahsil edilecek fazla çalı ma ücretlerinin miktarı ve tahsiline ili kin usul ve esaslar Bakanlar Kurulunca belirlenir. Fazla çalı ma ücreti olarak yatırılan tutarlar, personelin fazla çalı ma süresi, görev yapmı oldu u yer, görevinin önem ve güçlü ü, sınıfı, kadro unvanı gibi hususlar dikkate

¹⁵¹ **Maddenin de i iklikten önceki hali** – “1. Yolcuların ve ta ıt araçlarının giri ve çıkı larına ait i lem dı nda, yükleme ve bo altma ve her türlü gümrük i lemlerinin normal çalı ma saatleri içinde yapılması gerekir. Ancak, bu saatler dı nda veya tatil zamanlarında hizmet talebinde bulunuldu unda, yazılı olarak yapılacak bu talep, i in yapılaca ı gümrük idare amirince yerinde görülürse, gerekli önlemler alınmak ve çalı acak personelin fazla çalı ma ücretleri ve varsa kanuni yollukları talep sahipleri tarafından ödenmek ko uluyla kabul edilir. Memurlar (gümrüklerdeki sorumlu saymanlık ve TAS personeli dahil) bu suretle kendilerine verilecek i leri yapmakla görevlidirler. Ba müdür, müdür veya vekilleri normal çalı ma saatleri dı nda verilecek hizmetleri düzenler ve kontrol ederler. Bunlar ve normal çalı ma saatlerine ba ılı olmaksızın hizmet görenler 222 nci maddenin 3 üncü fıkrası hükmünden yararlanırlar.
2. Normal çalı ma saatleri içinde veya dı nda oldu una bakılmaksızın, çalı ma ücretinin yatırılması halinde, özel kurye ta ımacılı ı gümrük hizmeti ile özel yolcu servisi taleplerinin yetkili gümrük idarelerince kar ılanması mümkündür.”

¹⁵² **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “Fazla çalı ma ücreti olarak yatırılan tutarların % 50’si bütçeye gelir kaydedilir. Geri kalan % 50’si, personelin fazla çalı ma süresi, görev yapmı oldu u yer, görevinin önem ve güçlü ü, sınıfı, kadro unvanı gibi hususlar dikkate alınmak suretiyle belirlenecek usul ve esaslar dahilinde Müste arlık merkez ve ta ra te kilâtı kadrolarında bulunan personele ödenmek üzere Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılır. Söz konusu ödemeler, Maliye Bakanlı mın uygun görü ü üzerine Gümrük Müste arlı mın ba ılı oldu u Bakan tarafından belirlenir ve bu ödemelerin aylık miktarı, (36.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçemez. Ödenen fazla çalı ma ücretinin net tutarı, 222 nci maddeye göre yapılması öngörülen ek ödemenin net tutarından mahsup edilir. Yapılan da ıtımdan sonra yıl sonu itibarıyla hesaplarda kalan tutarlar, takip eden Ocak ayı sonuna kadar bütçeye gelir kaydedilir. Ayrıca, gümrük idaresinin ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Kurum bütçesine yeterli ödenek konulur.”

alınmak suretiyle belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde Müste arlık merkez ve ta ra te kilâti kadrolarında fiilen çalı an memurlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre çalı an sözleşmeli personele ödenmek üzere Ankara Gümrük Muhasebe Birimi hesabına aktarılır. Söz konusu ödemeler, Maliye Bakanlı ının uygun görü ü alınarak aylık miktarı 36.500 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere, Müste arlı ın ba lı oldu u Bakan tarafından belirlenir. Ödenen fazla çalı ma ücretinin net tutarı, 222 nci maddeye göre yapılması öngörülen ek ödemenin net tutarından mahsup edilir. Yapılan da ıtımdan sonra yılsonu itibarıyla hesapta kalan tutar, takip eden ocak ayı sonuna kadar bütçeye gelir kaydedilir.

¹⁵³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkra de i tirilmi tir.) Üçüncü fıkrada belirtilen ödemedan aynı esas ve usullere göre kara sınır kapılarında görevli mülki idare amirleri ile gümrük idarelerinin hizmetini yürüten muhasebe birimi personelinden Maliye Bakanı ile Müste arlı ın ba lı oldu u Bakan tarafından belirlenecekler de yararlandırılır. Bu madde kapsamında yapılan ödemeler 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelle tirme Uygulamaları Hakkında Kanunun 22 nci maddesine göre ödenen fark tazminatı hesabında dikkate alınır.

¹⁵⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile be inci fıkra yürürlükten kaldırılmı tur.)

MADDE 222 ¹⁵⁵- (14/7/2004 tarih ve 5217 sayılı Kanun ile De i ik) Gümrük Müste arlı ı merkez ve ta ra te kilâti kadrolarında fiilen çalı an memurlar ile sözleşmeli personele, en yüksek Devlet memuru aylı ının (ek gösterge dahil) % 200'ünü geçmemek üzere ek ödeme yapılır. Ek ödemenin miktarı ile esas ve usulleri; görev yapılan birim ve i hacmi, görevin önem ve güçlü ü, çalı ma süresi, personelin sınıfı, kadro unvanı ve derecesi, atanma usulü ile personele aylık ve özlük hakları dı ında ilgili mevzuatına göre yapılan di er ilave ödemeler gibi kriterler dikkate alınarak Maliye Bakanlı ının uygun görü ü üzerine Gümrük Müste arlı ının ba lı oldu u Bakan tarafından belirlenir. Bu ödemede 657 sayılı Kanunun aylıklara ili kin hükümleri uygulanır ve bu ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.

¹⁵³ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “Üçüncü fıkrada belirtilen ödemedan gümrük idarelerinin hizmetini yürüten muhasebe birimi personelinden Maliye Bakanlı ı ile Müste arlı ın ba lı oldu u Bakan tarafından belirlenecekler ile görevli mülki idare amirleri de yararlandırılır. Kara sınır kapılarında, gümrük i lemleri ile ba lantılı, araç ve e ya geçi i için zorunlu ve bizzat hizmet veren di er kurum memurları, ilgili kurumların görü ü alınmak suretiyle Müste arlı ın ba lı oldu u Bakan tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre bu ödemedan yararlandırılabilir. Bu kapsamdaki personelin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren personel olması halinde, anılan ek 3 üncü maddenin üçüncü fıkrası bu ödeme bakımından bunlar hakkında da uygulanır.”

¹⁵⁴ **Yürürlükten kaldırılan fıkra:** “İlgililerden tahsil edilecek çalı ma ücretlerinin miktarı ve tahsiline ili kin usul ve esaslar Müste arlı ın ba lı oldu u Bakanlık tarafından yürürlü e konulacak yönetmelikle belirlenir.”

¹⁵⁵ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 222- 221 inci maddeye göre çalı acak personele ödenecek çalı ma ücretinin miktarı ile bunun tahsil ve da ıtım ekli Gümrük Müste arlı ının ba lı oldu u Bakanlıkça çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir. Merkez personeline yapılacak ödemelerin aylık miktarı, en yüksek devlet memuru aylı ının (ek gösterge dahil) %200'ünü geçemez.

2. Bu ekilde tahsil edilen çalı ma ücretlerinin %50'si hak sahibi olan personele ödenir. Geri kalan miktarın %40'ı gümrük idaresinin ihtiyaçlarında kullanılmak üzere Merkezdeki Hesaba aktarılır.

3. 2 nci fıkra hükmüne göre kullanılan miktar dı ında kalan mebla ın di er personele da ıtılmasına ili kin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

Bu fıkraya göre yapılacak ödemelerde, damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesinti yapılmaz.”

K NC AYIRIM Gümrük Personelinin Kıyafeti ve Gümrük Bayra ı

MADDE 223-¹⁵⁶*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik)* Müste arlık merkez te kilatında çalı an personel, ba müdür ve ba müdür yardımcıları ile yaptı ı i in mahiyeti gere i sivil olarak çalı ması gerekenler hariç olmak üzere, Müste arlı ın di er tüm kadro ve unvanlarda görev yapan personeli resmi kıyafet giymek zorundadır. Resmi kıyafetlerin ve bunlara takılacak kokart, isim plaketleri ve di er i aretlerin ekli ile yaptı ı i in mahiyeti gere i sivil olarak çalı ması gereken personel yönetmelikle belirlenir.

MADDE 224- Günün her saatinde hizmet veren gümrük kapılarında gümrük bayra ı sürekli olarak çekili kalır. Di er gümrük binalarında ise yalnız kanuni çalı ma saatlerinde gümrük bayra ı çekilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Gümrüklerde Takibi ve Gümrük Mü avirleri

MADDE 225- 1. E yanın gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulmasına ili kin faaliyetler, 5 inci madde hükümleri çerçevesinde, sahipleri ile bunların adına hareket edenler tarafından do rudan temsil yoluyla veya gümrük mü avirleri tarafından dolaylı temsil yoluyla takip edilir ve sonuçlandırılır. *(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkranın sonuna a a idaki cümleler eklenmi tir.)* Gerçek ki inin do rudan temsil yoluyla i takibi, geçerli vekaletnameye istinaden ticari miktar ve mahiyet arz etmeyen e yanın ve özel kullanıma mahsus ta it araçlarının gümrük i lemleri ile ilgili olarak mümkündür. Posta yolu ve hızlı kargo ta ımacılı ı kapsamında gelen ya da gönderilen, miktarı ve de eri Bakanlar Kurulunca belirlenecek e yanın gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulması faaliyetlerinin takip edilip sonuçlandırılmasında, posta idaresi ya da hızlı kargo ta ımacılı ı yapan ırketler dolaylı temsilci olarak yetkili kılınabilir.

2. Devlet, belediye, il özel idareleri ve di er kamu tüzel ki ilerinin amir ve memurları, özel hukuk tüzel ki ilerinin kendilerini temsile yetkili personeli, tüm gümrük i lemlerini do rudan temsil yoluyla takip edebilirler.*(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkranın birinci paragrafının sonuna a a idaki cümle eklenmi tir.)* Özel hukuk tüzel ki ilerinin do rudan temsil yoluyla gümrük idarelerinde i takibi yapacak personeli için 227 nci maddenin birinci fıkrasının (g) ve (h) dı ndaki bentlerinde sayılan artlar aranır.

Kara, deniz ve havayolu i letmeleri ile nakliyeciler kurulu temsilcileri, ta ıdıkları e yanın sadece transit i lemlerini do rudan temsil yoluyla takip edebilirler.

(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile ikinci fıkranın sonuna a a idaki paragraf eklenmi tir.) Do rudan veya dolaylı temsilcilerin bu Kanunda öngörülen faaliyetlerini yapmalarına engel hastal ının bulunmaması gerekir. Tereddüt edilmesi halinde, Müste arlık tarafından tam te ekküllü resmi sa lık kurumlarından sa lık raporu talep edilebilir.

MADDE 226- 1. Gümrük mü avirleri her türlü gümrük i lemini takip ederek sonuçlandırabilirler.

¹⁵⁶ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 223-1. Gümrük muhafaza bölge ve kısım amirleri, memurları; yolcu veya i sahipleriyle do rudan temas halinde olan gümrük memurları resmi kıyafet giymek zorundadır.

Resmi kıyafetlerin ve bunlara takılacak kokart, isim plaketleri ve di er i aretlerin ekli Müste arlıkça belirlenir.

2. Ba müdür ve Ba müdür Yardımcıları ile Müste arlık merkez te kilatında çalı an personel 1 inci fıkrta hükmünün dı ndadır.”

2. Gümrük mü avir yardımcıları bir gümrük mü avirinin yanında çalışır ve onun adına gümrük idarelerinde i takip edebilirler. Gümrük mü avir yardımcılarının gümrüklerde i takibine ili kin sınırlandırmalar yapmaya Gümrük Müste arlı ı yetkilidir.

3. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkra eklenmi tir.) Stajyerler, gümrük idarelerinde i takibi yapamaz.

4. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkra eklenmi tir.) Gümrük mü avir yardımcılarının ve stajyerlerin fiil ve hareketlerinden do acak mali sorumluluk, yanında çalış tıkları gümrük mü avirine aittir.

MADDE 227- 1. Gümrük mü avir yardımcısı olabilecek ki ilerin a a ıda belirtilen ko ullara sahip olmaları gerekir.

a) Türkiye Cumhuriyeti vatanda ı olmak,

b) Medeni hakları kullanma ehliyetine sahip bulunmak,

c) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

d) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa u ramı olsalar dahi, a ır hapis veya be yıldan fazla hapis ya da kaçakçılık, zimmet, ihtilas, irtikap, rü vet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas, yalan yere ahadet, suç tasnii, iftira gibi yüz kıvartıcı suçlar ile resmi ihale ve alım satımlara fesat karı tırma veya devlet sırlarını aç ı a vurma, vergi kaçakçılı ı veya vergi kaçakçılı ına te ebbüs suçlarından dolayı hüküm giymi bulunmamak,

e) Ceza veya disiplin soru turması sonucunda memuriyetten çıkarılmı olmamak,

f) i) Hukuk, iktisat, maliye, i letme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisli i dallarında e itim veren fakülte ve yüksek okullardan veya denkli i Yüksek Ö retim Kurumunca tasdik edilmi yabancı yüksek ö retim kurumlarından en az lisans seviyesinde mezun olmak,

ii) Di er ö retim kurumlarından lisans seviyesinde mezun olduktan sonra (i) alt bendinde belirtilen bilim dallarından lisans üstü seviyede diploma almı olmak ya da ön lisans e itimi veren gümrük, dı ticaret ve Avrupa Toplulu u konularında uzmanlık programı olan meslek yüksek okullarından mezun olmak,

g) Staj amacıyla bir gümrük mü avirinin yanında üç yıl çalış mı olmak,

h) Yapılan gümrük mevzuatı ve gümrü e ili kin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda ba arılı olmak,

2. a) Gümrük idaresinde en az onbe yıl çalış ıp da görevlerinden istifa ederek veya emekli olarak ayrılan memurlardan 1 inci fıkradaki ko ulları ta ıyanlar, staj ko ulu aranmaksızın gümrük mü avir yardımcısı sınavına girebilirler.

b) Gümrük idaresinde en az onbe yıl çalış ıp da bunun üç yılını gümrük muayene memuru, gümrük ba memuru ve gümrük müdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılan ve 1 inci fıkradaki ko ulları ta ıyanlar sınav ve staj ko ulu aranmaksızın gümrük mü avir yardımcısı olabilirler.

3. Yukarıda belirtilen ko ulları yerine getirenlere gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmı gün içinde Gümrük Müste arlı ı tarafından Gümrük Mü avir Yardımcılı ı zin Belgesi verilir. Gümrük mü avir yardımcıları ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler.

MADDE 228- 1. 227 nci maddenin 1 inci fıkrasının (f) bendinin (ii) alt bendi hariç olmak üzere, aynı fıkrada belirtilen ko ulları ta ıyan ve üç yıl süre ile gümrük mü avir yardımcılı ı yaparak, gümrük mevzuatı ve gümrü e ili kin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan sınavda ba arılı olan ki iler, gümrük mü avirli i yapmaya hak kazanır.

2. a) Gümrük idaresinde on yıl çalış mı olup, bunun üç yılını ube müdürü, gümrük müdürü, gümrük muhafaza müdürü, gümrük ba müdür yardımcısı ve gümrük muhafaza ba müdür yardımcısı görevlerinde geçirenlerden, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ko ulları ta ımaları halinde, staj ko uluna tabi tutulmaksızın gümrük

mü avirli i sınavına girebilirler. Bu ki ilere, talep halinde sınav ve staj ko ulu aranmaksızın Gümrük Mü avir Yardımcısı zin Belgesi verilir.

b) Gümrük idaresinde gümrük ba müdürü, gümrük muhafaza ba müdürü, gümrük uzmanı, kontrolör, gümrük müfetti i, daire bakanı ve daha üst görevlerde en az on yıl çalı mı olanlardan, görevlerinden istifa eden veya emekliye ayrılanlar, 227 nci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen ko ulları ta imaları halinde, sınav ve staj ko uluna ba lı olmaksızın gümrük mü aviri olmaya hak kazanırlar.

3. 1 inci ve 2 nci fıkralarda belirtilen ko ulları yerine getirenlere, gerekli müracaat belgelerinin tamamlanmasından itibaren altmı gün içinde Müste arlıkça Gümrük Mü avirli i zin Belgesi verilir. Gümrük mü avirleri ancak bu izin belgesini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilirler

MADDE 229- 1. Gümrük mü avirleri tebligat adreslerinde kullanılacak çalı ma yerlerini, bu yerin ba lı bulundu u¹⁵⁷Gümrük ve Muhafaza Ba müdürlü üne yazı ile bildirirler.

2.¹⁵⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) Gümrük mü avirli inin bir özel hukuk tüzel ki ili i olu turularak yürütülmesi halinde, gümrük mü avirlerinin kuraca ı tüzel ki iliklere gümrük mü avir yardımcısı da ortak olabilirler. Ancak, gümrük mü aviri ve gümrük mü avir yardımcısı birden fazla tüzel ki ili e ortak olamaz. Gümrük mü avirli inin bir tüzel ki ilik olması halinde, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul edilen di er belgeler üzerine imzasını atmı olanların vergi kaybına neden olan durumu bildi i veya bilmesi gerekti i hallerde, bunlar gümrük idaresine kar ı ba lı buldukları tüzel ki ilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hallerde, ilgili gümrük mü avirinin ki isel cezai sorumlulu u saklı kalmak kaydıyla, i lemi yapan ki i ile birlikte tüzel ki ilik de gümrük idaresince alınan vergiler ve verilen para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur.

MADDE 230- Gümrük mü avirleri, kanunlara göre tutmaya mecbur oldukları ticari veya kanuni defterlerini, vekaletname ve sözleşmelerini; i lerine dair yazdıkları ve aldıkları mektup, faks, telgraf ve benzeri belgeler ile düzenledikleri fatura, makbuz ve masraflarına ili kin belgelerin asıllarını ve örneklerini özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla be yıl muhafaza etmeye; bunları¹⁵⁹gümrük müfetti i, gümrük müfetti yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve yetkili gümrük amir ve memurlarına göstermeye; bunların incelenmesine, denetlenmesine izin vermeye ve gerekti inde yazılı istek üzerine bunları yukarıda belirtilen görevlilere ibraz etmeye mecburdurlar.

¹⁵⁷ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük ba müdürlü üne” ibareleri “gümrük ve muhafaza ba müdürlü üne” olarak de i tirilmi tir.

¹⁵⁸ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “2. Gümrük mü avirli inin bir tüzel ki ilik olu turularak yürütülmesi halinde, tüzel ki ilik ortaklarının gümrük mü aviri olması zorunludur. Bu durumda, gümrük beyannamesi veya beyanname kabul edilen di er belgeler üzerine imzasını atmı olanların vergi kaybına neden olan durumu bildi i veya bilmesi gerekti i hallerde, bunlar, gümrük idaresine kar ı ba lı buldukları tüzel ki ilikle birlikte müteselsilen sorumlu olurlar. Bu hallerde, ilgili gümrük mü avirinin ki isel cezai sorumlulu u saklı kalmak kaydıyla, i lemi yapan ki i ile birlikte irket de gümrük idaresince alınan vergiler ve para cezaları yönünden müteselsilen sorumludur.”

¹⁵⁹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük müfetti i, gümrük müfetti yardımcısı, kontrolör,” ibaresi “gümrük müfetti i, gümrük müfetti yardımcısı, kontrolör, stajyer kontrolör ve” olarak de i tirilmi tir.

ONB R NC KISIM
Cezalar

B R NC BÖLÜM
Genel Hükümler

MADDE 231-¹⁶⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması ba lamında, Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan suç ve kabahatlere ili kin hükümler saklıdır.

Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda suç veya kasten i lenen kabahat olarak tanımlanan fiillerin ancak taksirle i lenmeleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre idari para cezası verilebilir.

MADDE 232-¹⁶¹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Bu Kısımın ikinci Bölüm hükümlerine göre gümrük vergileri ile birlikte alınması gereken para cezaları bu vergiler ile aynı zamanda karara ba lanarak tebli edilir ve aynı zamanda ödenir.

2. Bu Kanun uyarınca idari yaptırım kararları gümrük idarelerinin amirleri veya yardımcıları tarafından verilir.

MADDE 233-¹⁶²(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Bu Kanuna göre tahsil edilen idari para cezalarının yüzde onbe i nispetinde bir tutar, varsa muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun ortaya çıkarılmasını sa layacak muhbirlere Müste arlık bütçesinin

---

¹⁶⁰ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde 231-1.** Bu Kanun hükümlerine aykırı hareket edenlere bu Kanunda yazılı ceza hükümleri uygulanır.

2. Bu Kanun hükümlerine göre para cezası verilmesinde ve bu cezaların idari itiraz mercilerince hükme ba lanmasında, para cezasını gerektiren eylemde bulunanların kasıtlı olup olmadıkları aranmaz.

3. Bu Kısım hükümlerine göre ceza tayin edilen eylemler hakkında kaçakçılık ve di er ceza koyan kanunlara göre takibat yapılp, bu Kısımda tayin edilen cezalardan daha a ır bir ceza ile kesin olarak mahkûm edilenler hakkında, ayrıca bu Kısımdaki maddelere göre ceza verilmez.

4. Aynı eylemin bu Kısımda yer alan maddelerdeki cezalardan birden fazlasına temas eder mahiyette oldu u hallerde, daha a ır ceza içeren madde hükmü uygulanır.

5. Bu Kısım hükümlerine göre ceza verilmesi, bu eylemleri yapanlar hakkında di er idari yaptırımların uygulanmasına engel te kil etmez.”

¹⁶¹ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde 232-1.** 234 üncü madde hükümlerine göre alınacak para cezaları, itiraz olmaksızın vergi tahakkukunun kesinle mesinden veya idari itirazın red kararı ile sonuçlanmasından sonra karara ba lanır. dari yargı mercilerine ba vurulması, gümrük idaresinin ceza uygulamalarını engellemez. Bu fıkraya göre karara ba lanacak para cezalarının zamana ımı süresi vergi tahakkukunun kesinle ti i tarihi takibeden günden itibaren i lemeye ba lar.

2. 1 inci fıkrada dı nda kalan bu Kısımdaki madde hükümlerine göre karara ba lanacak para cezalarının zamana ımı süresi, söz konusu maddelerde belirtilen usulsüzlüklerin gümrük idarelerince tespit edildi i tarihi takibeden günden itibaren i lemeye ba lar.

3. 1 inci ve 2 nci fıkralarda belirtilen para cezaları üç yıl içinde karara ba lanıp, tebli edilmedi i takdirde zamana ımına u rar.

4. İlgilisine tebli edilerek kesinle en para cezaları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine tabidir.”

¹⁶² **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “**Madde 233-** Bu Kanunun 234 üncü maddesine göre alınan para cezalarının;
a) Muayene ve tahlilden önce cezayı gerektiren durumun meydana çıkarılmasına hizmet veren muhbirlere % 30’u,

b) Cezayı gerektiren durumu muayene, tahlil, denetleme veya inceleme ile meydana çıkaranlara % 30’u, da ıtılır. Arta kalanı, Müste arlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, idarenin e itim, geli tirme ve otomasyon hizmetlerinde kullanılır. Muhbir olmaması durumunda muhbire ayrılan pay da bu hüküm do rultusunda kullanılır.”

ilgili tertibinden ödenir.

K NC BÖLÜM Vergi Kaybına Neden Olan lemlere Uygulanacak Cezalar

MADDE 234-¹⁶³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 1. Serbest dola ıma giri rejimi veya kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan e yaya ili kin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) 15 inci maddede belirtilen Gümrük Tarifelerini olu turan unsurlarda veya vergilendirmeye esas olan sayı, ba , a ırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldü ü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5'i a tı ı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi e yanın beyan edilen kıymeti, 23 ila 31 inci maddelerde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulundu u takdirde, bu noksanlı a ait gümrük vergisinden ba ka vergi farkının üç katı para cezası alınır.

c) Satı birimine göre miktar itibarıyla %5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından do an noksan kıymet beyanlarında, bu farklılara ait gümrük vergisinden ba ka vergi farkının yarısı tutarında para cezası alınır.

2. Dâhilde i leme rejimi, gümrük kontrolü altında i leme rejimi ve tam muafiyetli geçici ithalat rejimi hükümlerine tabi e yaya ili kin olarak yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda; birinci fıkrada belirtilen farklılıkların tespiti durumunda aynı fıkrada öngörülen cezaların yarısı kadar para cezası alınır.

3. Yukarıda belirtilen aykırılıkların gümrük idaresince tespit edilmesinden önce beyan sahibince bildirilmesi durumunda söz konusu cezalar yüzde onbe nisbetinde uygulanır.

4. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri için yukarıda belirtilen cezalara ili kin hükümler uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin birinci fıkra hükmüne göre i lem yapılır.

5. 194 üncü maddenin birinci fıkrası uyarınca do an gümrük yükümlülü ü kapsamında ödenmesi gereken ithalat vergilerinin anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen tarihe kadar hiç ödenmemi veya eksik ödenmi oldu unun gümrük idarelerince yapılan kontrol sonucunda tespit edildi i durumda, ödenmesi gereken ithalat vergilerinin söz konusu dördüncü fıkrada belirtilen faizi ile birlikte tahsilinin yanı sıra, yükümlüsü hakkında bu vergilerin dörtte biri tutarında para cezasına hükmedilir. Bu fıkrada belirtilen hiç ödenmeyen veya eksik ödenen ithalat vergilerinin

¹⁶³ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 234-1. Serbest dola ıma giri rejimine veya bir geçici muafiyet düzenlemesine tabi tutulan e yaya ili kin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;

a) E yanın tarife uygulamasını etkileyen cins, tür ve niteliklerinde veya vergilendirmeye esas olan sayı, ba , a ırlık gibi ölçülerinde aykırılık görüldü ü ve beyana göre hesaplanan gümrük vergisi ile muayene sonuçlarına göre alınması gereken gümrük vergisi arasındaki fark %5'i a tı ı takdirde, gümrük vergisinden ayrı olarak bu farkın üç katı para cezası alınır.

b) Kıymeti üzerinden gümrük vergisine tabi e yanın beyan edilen kıymeti, muayene ve denetleme sonucunda bu Kanunun 23 ila 31 inci maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde belirlenen kıymete göre noksan bulundu u takdirde, bu noksanlı a ait gümrük vergisinden ba ka bu vergi farkının üç katı para cezası alınır.

2. Ancak, satı birimine göre miktar itibarıyla %5'i geçmeyen bir fark ile maddi hesap hatasından do an noksan kıymet beyanlarında, bu farklılara ait gümrük vergisinden ba ka bu verginin bir katı da para cezası alınır.

3. Genel ve katma bütçeye dahil kamu kurulu ları ile özel idareler ve belediyeler için 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmaz. Bu gibi hallerde, 241 inci maddenin 1 inci fıkra hükmüne göre i lem yapılır.

4. Bu maddeye göre verilen ceza hiçbir ekilde 241 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.”

yükümlüsünce gümrük idaresinin tespitinden önce bildirilmesi durumunda bu cezaya hükmedilmez. 194 üncü maddenin dördüncü fıkrası uyarınca i lem yapmakla yetinilir.

6. Bir ila üçüncü fıkralara göre verilen cezalar 241 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

MADDE 235- Teminat alınmı olsa bile, gümrük i lemlerine ba lanmadan veya bu i lemler bitirilip gümrük idaresinin izni alınmadan antrepolarından veya gümrük idaresince e ya konulmasına izin verilen yerlerden kısmen veya tamamen e ya çıkarılması halinde, çıkarılan e yanın ithalat veya ihracat vergilerinin yanı sıra, bu vergilerin üç katı para cezası alınır.

MADDE 236- 1. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince e ya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre e yanın bir kısmının noksan oldu unun anla ılması halinde,¹⁶⁴184 üncü veya 189 uncu madde hükümleri uyarınca noksan çıkan e yanın ithalat veya ihracat vergilerinin yanı sıra, bu vergilerin üç katı para cezası alınır.

2. Gümrük antrepolarında veya gümrük idaresince e ya konulmasına izin verilen yerlerde yapılan sayımlarda kayıtlara göre fazla e ya çıkması halinde, bu e yanın 177 ila 180 inci madde hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulmasının yanı sıra, fazla çıkan e yaya ait ithalat veya ihracat vergileri tutarı kadar para cezası alınır.

3.¹⁶⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmı tır.)

MADDE 237- (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci ve üçüncü fıkralarda yer alan “42 ila 45 inci madde” ibareleri “35/A ila 35/C madde” olarak de i tirilmi tir.) 1. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre ta it araçlarının sahipleri, kaptanları veya acentaları tarafından gümrük idaresine verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre noksan çıkan kapların mahrecinden yüklenmemi veya yanlı lıkla ba ka yere çıkartılmı veya kaza ve avarya sonucunda yok olmu veya çalınmı bulundu u gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadı ı takdirde, bu noksan kaplara ait e yadan tarife pozisyonuna veya tarife pozisyonu tespit edilemiyor ise cinsine ve türüne göre tarifede dahil oldu u faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna göre hesaplanacak gümrük vergisi kadar para cezası alınır.

2. 1 inci fıkraya göre ceza belirlenmesi mümkün olamıyorsa, noksan her kap için 241 inci maddenin 1 inci fıkrasında belirlenen miktarda para cezası alınır.

3. 35/A ila 35/C madde hükümlerine göre ta it araçlarının sahipleri, kaptanları veya acentaları tarafından gümrük idaresine verilen özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgelerdeki kayıtlı miktara göre fazla çıkan kapların yanlı lıkla mahrecinden fazla olarak yüklenmi oldu u gümrük idaresince belirlenecek süre içinde kanıtlanamadı ı takdirde, söz konusu e yaya el konularak müsadere olunur ve e yanın CIF kıymeti kadar para cezası alınır.

4.¹⁶⁶(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) Dökme gelen e yada yüzde üçü a mayacak ekilde e ya cinsi itibarıyla Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenecek oranlardaki eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz. Do algaz ürünlerinde boru hatları ile ta marak ithal edilenler hariç bu oran % 4’ü a mayacak ekilde uygulanır.

5. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkradan sonra gelmek ve mevcut be inci fıkra teselsül ettirilmek suretiyle a a idaki fıkra eklenmi tir.) E ya miktarının gümrük idaresince tespit edilmedi i ve rejim beyanının belgelerinde kayıtlı miktarlara göre yapıldı ı

¹⁶⁴ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “halinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “184 üncü veya 189 uncu madde hükümleri uyarınca” ibaresi eklenmi tir.

¹⁶⁵ **Yürürlükten kaldırılan fıkra:** “3. Bu maddede belirtilen para cezaları, antrepo i leticilerinin veya kullanıcılarının sorumlulukları göz önünde bulundurularak, yapılan tespite göre bunlardan müteselsilen alınır.”

¹⁶⁶ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “4. Dökme gelen e yadaki % 3’ü a mayan eksiklik ve fazlalıklar için takibat yapılmaz.”

durumlarda, tespit edilen miktar farklılıkları özet beyan eksiklik veya fazlalığı olarak değerlendirilir. Yapılan özet beyan eksiklik veya fazlalık takibatı sonucunda miktar farklılığı nedeniyle cezayı gerektiren bir durum ortaya çıkması halinde, 234 üncü madde hükümleri uygulanmayarak sadece bu madde hükümlerine göre işlem yapılır.

6. Bu maddede belirtilen para cezaları, yapılan tespite göre taahhüt araçlarının sahipleri, kapitanları veya acentalardan alınır.

MADDE 238-¹⁶⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile değiştirilmiştir) 1. 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen durumlar hariç, dâhilde işlem rejimi, gümrük kontrolü altında işlem rejimi ile geçici ithalat rejimine ilişkin hükümlerin ihlali halinde e yanın gümrük vergileri tutarının iki katı, tam muafiyet suretiyle geçici olarak ithal edilen özel kullanıma mahsus taahhütler için gümrük vergileri tutarının dörtte biri oranında para cezası alınır. Bu cezanın ödeme süresi içinde e yanın gümrükçe onaylanmaması veya kullanıma tabi tutulmaması halinde e yanın gümrük vergileri tutarında para cezası tahsil edilir.

2. Birinci fıkraya göre verilen cezalar 241 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen miktardan az olamaz.

3. Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri hakkında bu maddenin para cezasına ilişkin hükümleri ile 241 inci maddenin üçüncü fıkrasının (h), (l) ve (m) bentleri, dördüncü fıkrasının (g) ve (h) bentleri ile beşinci fıkrasının (b) bendi hükümleri uygulanmaz. Bu durumda, 241 inci maddenin birinci fıkraya hükmü uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

MADDE 239- tahat veya ihracat vergilerinden muaf e yayı 33 üncü madde hükümleri gereğince belirlenen gümrük kapıları dışında başka yerlerden izinsiz olarak ithal veya ihraç veya bunlara teebbüs edenlerle, bu tür e yayı gümrük işlemlerini yaptırmaksızın yurda sokanlar veya çıkarıcılar ile buna teebbüs edenlerden, söz konusu e yanın ithalata konu olması halinde, CIF de erinin, ihracata konu olması halinde ise FOB de erinin onda biri oranında para cezası alınır.

MADDE 240-¹⁶⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

MADDE 241- 1.¹⁶⁹(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile birinci fıkraya değiştirilmiştir) 1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan ikincil düzenlemelerle getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere söz konusu düzenlemelerde açıkça öngörülmesi kaydıyla altmış TL usulsüzlük cezası uygulanır.

2. 1 inci fıkrada belirtilen miktar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul

¹⁶⁷ **Maddenin de i iklikten önceki hali:** “Madde 238-108 ila 127 nci maddelerde düzenlenen Dahilde İşleme Rejimi ile 128 ila 134 üncü maddelerde düzenlenen Geçici Tahat Rejimine İlişkin Hükümlerin İhlali Halinde, e yanın gümrük vergileri tahsil edilir. Ayrıca, bu vergilerin iki katı para cezası alınır.”

¹⁶⁸ **Yürürlükten kaldırılan madde:** “Madde 240-179 uncu maddenin 1 inci fıkrası hükmüne göre, beyan sahibinin söz konusu e yayı serbest dolaşıma girişi rejimine tabi tutmak istemesi halinde, e yanın döviz cinsinden CIF de erinin % 1’i oranında para cezası Türk Lirası olarak alınır.”

¹⁶⁹ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “1. Bu Kanunda ayrı bir ceza tayin edilmiş haller saklı kalmak üzere, bu Kanuna ve bu Kanunda tanınan yetkilere dayanılarak çıkarılan tüzük, yönetmelik, tebliğ ve talimatlarla getirilen hükümlere aykırı hareket edenlere 30.000.000 TL usulsüzlük cezası uygulanır.”

Kanunu uyarınca belirlenen yeniden de erleme oranında arttırılır, bu hesaplamada 1.000.000 TL'sına kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

3. ¹⁷⁰(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü fıkranın (h), (j) ve (l) bentleri a a ıdaki ekilde de i tirilmi tir.) Usulsüzlük cezası a a ıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın iki katı olarak uygulanır:

a) 6 ve 7 nci maddelere göre, gümrük idarelerince verilen kararlara dayanak olu turan belge ve bilgilerin, ilgili ki iler tarafından yanlış olarak verilmesi,

b) Vergi kaybı do urmamasına kar ın, 24 üncü maddeye göre birbirleriyle ili kisi bulunan ki iler arasında bir satı i lemi olması ve bu ili kinin beyan edilmemesi,

c) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye Gümrük Bölgesinden yabancı limanlara giden gemilerin geli ve ¹⁷¹gidi lerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya i leten veya acentası tarafından gümrük idaresine bilgi verilmemesi,

d) ¹⁷²35/A maddesine göre özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belgenin süresi içinde verilmemesi,

e) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit e ya ta ıyan ta it araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yirmi dört saate kadar a ması,

f) Gümrük antrepolarının 93 üncü maddenin 3 üncü fıkrasında belirtilen teknik donanımlarında noksanlık bulunması,

g) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulan e yanın, antrepolara konuldukları tarihte i leticiler tarafından kayıtlara geçirilmemesi,

h) Dâhilde i leme rejimi ve gümrük kontrolü altında i leme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın izin verilen süresinin bitimini takiben bir ay içerisinde rejimin gerektirdi i i lemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmı bir i lem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) Geçici olarak Türkiye Gümrük Bölgesi dı ına çıkarılan e yanın verilen süreyi a tıktan sonra geri getirilmesi,

j) Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri saklı kalmak kaydıyla, ihraç e yasının yapılan beyan ve eki belgelere göre miktar veya cinsinde %10'dan fazla farklılık çıkması,

k) Serbest bölgelerde çalı an veya buralara giren ve çıkan ki iler bu Kanunla konulmu kurallara uymaması,

l) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın verilen sürenin bitimini takiben bir ay içerisinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmı bir i lem veya kullanıma tabi tutulması,

m)(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile eklenmi tir.) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen e yanın gümrük idaresine bilgi verilmeden, ancak süresi içerisinde Türkiye Gümrük Bölgesinin dı ına çıkarıldı ının kabul edilebilir belgelerle kanıtlanması.

4. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile dördüncü fıkraya (g), (h), (ı) bentleri eklenmi tir.) Usulsüzlük cezası a a ıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın dört katı olarak uygulanır:

a) Bir ki inin 5 inci madde hükümlerine göre geçerli bir temsil yetkisi olmadı ı halde ba ka bir ki i adına veya hesabına gümrük idarelerinde i takip etmesi,

¹⁷⁰ **Bentlerin de i iklikten önceki halleri:** “h) Gümrük kontrolü altında i leme rejimi çerçevesinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın süresi içinde rejimin gerektirdi i i lemlerinin bitirilmemesi, j) Herhangi bir ihracat iadesinden yararlanmayan veya ihracat vergisine ve ticaret politikası önlemlerine tabi olmayan ihracata konu e yanın cins, tür, miktar veya kıymetinin yanlış beyan edilmesi, l) Kanunun 13 üncü maddesinde belirtilen belgelerin be yıl süreyle saklanmaması.”

¹⁷¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gidi lerinden en az üç saat önce sahip veya acentası” ibaresi “gidi lerinde yönetmelikle belirlenecek süreler içerisinde donatan veya i leten veya acentası” olarak de i tirilmi tir.

¹⁷² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “42 nci maddeye” ibaresi “35/A maddesine” olarak de i tirilmi tir.

b) 34 üncü maddenin 2 nci fıkrası hükümlerinin aksine, karayolu ta ıtlarının gümrük idaresinin izni olmadan yük veya yolcu olarak yoluna devam etmesi,

c) ¹⁷³(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) 45 inci maddenin birinci fıkraya hükümlerine aykırı olarak ta ıtlardan e ya bo altılması, özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari ve resmi belgelerde kayıtlı e yanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve i aretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,

d) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit e ya ta ıyan ta ıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri kırk sekiz saate kadar a ması,

e) Genel antrepo ve serbest bölgelere getirilen parlayıcı, patlayıcı veya bir arada buldukları e ya için tehlikeli olan ya da korunmaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren e yanın 94 ve 154 üncü madde hükümlerine aykırı olarak genel amaçlı e ya konulan yerlerde depolanması,

f) Gümrük antrepolarında bulunan e yanın gümrük idarelerinin izni olmaksızın 102 nci maddede belirtilen elleçlemelere tabi tutulması,

g) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın verilen sürenin bitimini takiben iki ayı a mayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulması,

h) Dâhilde i leme rejimi ve gümrük kontrolü altında i leme rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen e yanın izin verilen süresinin bitimini takiben iki ayı a mayan süre içerisinde rejimin gerektirdi i i lemlerinin bitirilmesi, yeniden ihracı veya gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulması,

ı) 11 inci madde hükmüne göre kendilerinden yazılı olarak bilgi ve belge istenilmesine rağmen bilgi ve belgelerin ibraz edilmemesi.

5. ¹⁷⁴(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik) Usulsüzlük cezası a a ıdaki hallerde birinci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit e ya ta ıyan ta ıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmi iki saate kadar a ması,

b) Geçici ithalat rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ta ıtlara verilen sürenin bitimini takiben üç ayı a mayan sürede yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış bir i lem veya kullanıma tabi tutulması.

6. Usulsüzlük cezası a a ıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın sekiz katı olarak uygulanır:

a) 34 üncü maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerinin aksine, Türkiye Gümrük Bölgesine giren gemilerin rota de i tirmesi, yolda durması, ba ka gemilerle temas etmesi, gümrük gözetimi yapılması için yol kesmemesi veya gümrük idaresi bulunmayan yerlere yana ması,

b) Ta ıt araçlarının 33 üncü ve 91 inci maddede belirtilen önceden belirlenmiş yollar dı ında seyretmesi,

c) Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit e ya ta ıyan ta ıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmi iki saatten daha fazla bir süre ile a ması.

d) (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile eklenmiş tir.) 13 üncü maddede belirtilen belgelerin be yıl süreyle saklanmaması.

ON K NC KISIM

¹⁷³ **Bendinde i iklikten önceki hali:** “ c) 45 inci maddenin 1 inci fıkraya hükümlerine aykırı olarak, gümrük idaresine özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan ticari veya resmi belge verilmeksizin ta ıtlardan e ya bo altılması, bu belgelerde kayıtlı e yanın cinsinin yanlış beyan edilmesi veya kapların türleri ile üzerlerinde kayıtlı numara ve i aretlerin özet beyan kayıtlarına uygun olmaması,”

¹⁷⁴ **Fıkranın de i iklikten önceki hali:** “5. Usulsüzlük cezası a a ıdaki hallerde 1 inci fıkrada belirtilen miktarın altı katı olarak uygulanır:

Türkiye Gümrük Bölgesinde karayoluyla transit e ya ta ıyan ta ıt araçlarının 91 inci maddeye göre verilen süreleri yetmi iki saate kadar a ması.”

tirazlar

MADDE 242 ¹⁷⁵(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile de i ik.) 1. Yükümlüler kendilerine tebli edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara kar ı tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.

2. dareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara ba lanarak ilgili ki iye tebli edilir.

3. tiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlı makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmı sayılır ve idarece yetkili makama ula tırılır.

4. tirazın reddi kararlarına kar ı i lemin yapıldı ı yerdeki idari yargı mercilerine ba vurulabilir.

MADDE 243-1. İgili ki ilere 197 nci maddeye göre tebli edilen gümrük vergilerinin hesaplanmasında esas alınan kimyevi tahlil sonuçlarına kar ı tebli den itibaren onbe gün içinde ¹⁷⁶Gümrük ve Muhafaza Ba müdürlü üne yazılı olarak itiraz edilebilir.

2. tiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldı ı gümrük laboratuarında görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dı ndaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde hazır bulunmasına izin verirler.

Üç kimyagerden fazla kimyager bulunmayan gümrük laboratuarında yapılan tahlile itiraz edilmesi halinde, ikinci tahlil enaz iki kimyager bulunan en yakın gümrük idaresine ait laboratuarda yaptırılır.

¹⁷⁷(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile üçüncü bent yürürlükten kaldırılmı tr.)

3. kinci tahlil sonucu, e yanın teknik özelliklerinin ve niteliklerinin belirlenmesi yönünden kesindir.

MADDE 244-¹⁷⁸(18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmı tr.)

¹⁷⁵ **Maddenin de i iklikten önceki hali** – “Madde 242-1. Yükümlüler, kendilerine tebli edilen gümrük vergileri için tebli tarihinden itibaren onbe gün içinde ilgili gümrük idaresine verecekleri bir dilekçe ile düzeltme talebinde bulunabilirler.

2. Düzeltme talepleri ilgili gümrük müdürlü ü tarafından otuz gün içinde karara ba lanarak yükümlüye tebli edilir.

3. Ki iler, düzeltme taleplerine ili kin kararlara, idari kararlara, gümrük vergilerine ve cezalara kar ı yedi gün içinde kararı alan gümrük idaresinin ba lı bulundu u gümrük ba müdürlü ü nezdinde itirazda bulunabilirler.

4. Gümrük ba müdürlüklerine intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara ba lanarak ilgili ki iye tebli edilir.

5. İlk kararın alındı ı idarenin gümrük ba müdürlü ü oldu u hallerde, bu karara kar ı onbe gün içinde Gümrük Müste arlı na itiraz edilebilir.

6. Gümrük Müste arlı na intikal eden itirazlar kırkbe gün içinde karara ba lanarak ilgili ki iye tebli edilir.

7. Gümrük ba müdürlükleri ile Gümrük Müste arlı ı kararlarına kar ı i lemin yapıldı ı gümrük müdürlü ünün veya gümrük ba müdürlü ünün bulundu u yerdeki idari yargı mercilerine ba vurulabilir.

8. Bu Kanuna göre yapılacak yazılı bildirimler posta ile taahhütlü olarak gönderilebilir. Bu takdirde bildirim postaya verildi i tarih gümrük idaresine verilme tarihi yerine geçer. Bu hüküm derdest olan uyu mazlıklarda da uygulanır.”

¹⁷⁶ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük ba müdürlü üne” ibaresi “gümrük ve muhafaza ba müdürlü üne” olarak de i tirilmi tir.

¹⁷⁷ **Yürürlükten kaldırılan bent:** “ kinci tahlil isteyenlerden, haklı çıktıkları takdirde geri verilmek üzere, tahlil masrafı alınır. Tahlil tarifeleri ilgili kurulu ların görü leri alınmak suretiyle Müste arlı ın ba lı oldu u Bakanlıkça belirlenir.”

¹⁷⁸ **Yürürlükten kaldırılan madde:** “Madde 244- Bu Kanuna göre verilen para cezalarına kar ı idari yargı mercilerine itiraz yoluna gidilmeden ve ceza kararlarının tebli tarihinden itibaren onbe gün içerisinde sözkonusu cezanın ilgili ki i tarafından ödendi i veya ödenece i yazılı olarak gümrük idaresine bildirildi i ve bu miktarın ceza kararlarının tebli i tarihinden itibaren iki ay içinde ödendi i hallerde, ilgili ki iler itirazı dü er. Bu durumda, kesilen para cezası üçte bir

MADDE 245-¹⁷⁹ (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

(...)

(...)¹⁸⁰ (2 nci ve 3 üncü fıkralar Anayasa Mahkemesinin 18/10/2005 tarih ve 2003/7 E. ve 2005/71 K. sayılı kararıyla iptal edilmiş ve bu Karar 22/02/2006 tarih ve 26088 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler, Geçici Maddeler ve Yürürlük

B R NC BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan Hükümler

MADDE 246- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren;

a) Nisan 1334 tarihli Gümrük Kanununun 113, 117 ve 118 inci maddeleri ile aynı Kanunun 07.06.1926 tarihli 906 sayılı Kanunla değiştirilen 112 ve 116 ncı maddeleri,

b) 30.11.1960 tarihli 146 sayılı Kanun,

c) 19.07.1972 tarihli 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile bu Kanunda değişiklik yapan 25.02.1981 tarihli 2419 sayılı, 18.04.1983 tarihli 2817 sayılı, 22.05.1987 tarihli 3375 sayılı, 10.02.1994 tarihli 3968 sayılı, 03.04.1997 tarihli 4236 sayılı Kanunlar ile 07.02.1990 tarihli 3612 sayılı Kanunun 55 inci maddesi,

d) 30.06.1995 tarihli 564 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,

e) 7.1.1932 tarihli 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun 15 ve 16 ncı maddeleri,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

K NC BÖLÜM

Geçici Maddeler

GEÇİCİ MADDE 1- 1. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Gümrük Bölgesindeki gümrük sundurmalarında veya gümrükçe beyan edilmesine izin verilen yerlerde bulunan ve yanın buralardaki bekleme süreleri ile bunlara ilişkin süre uzatım talepleri hakkında yürürlükten kaldırılan Gümrük Kanunu hükümleri uygulanır.

2. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte genel, özel veya fiktif antrepolarda bulunan ve yanın, buralardaki bekleme süreleri bu Kanun hükümlerine tabidir.

GEÇİCİ MADDE 2- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bir beyan hakkında rejim beyanında bulunulmuş olmakla birlikte, henüz sonuçlandırılmamış gümrük işlemlerinin yürütülmesinde beyan hakkı sahibi olarak adlandırılan mükellefin lehine olan hükümler uygulanır.

Beyannameyi tescil edilmiş ve ya ile ilgili olarak, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten

---

noksansız olarak tahsil edilir.”

¹⁷⁹ **Yürürlükten kaldırılan madde:** “Madde 245-1. Yükümlüler, gümrük idaresine verdikleri beyanname ve bu beyanname eki bilgi ve belgeler esas alınarak suretiyle kendileri tarafından hesaplanan gümrük vergilerine itirazda bulunamazlar.”

¹⁸⁰ **İptal edilen fıkralar:** “2. İdari yargı mercilerine yapılan itirazda, gümrük idaresine itiraz sırasında kullanılan bilgi ve belgeler dışında herhangi bir bilgi ve belge kullanılamaz.

3. Alınan kararlara karşı idari yargı merciine başvurulması, bu kararın idare tarafından uygulanmasına engel oluşturmaz.”

ba lamak üzere kırkbe gün içinde beyan hak sahiplerinin rejim de i ikli i talepleri kabul olunur. Ancak, bu taleplerin kabulü, alınımı veya alınacak ceza kararlarının uygulanmasını ortadan kaldırmaz.

GEÇ C MADDE 3- 1. Ba ka kanunlarda Gümrük ve Tekel Bakanlı ına; Gümrük Müste arlı nın görev ve yetki alanına giren konularda Maliye ve Gümrük Bakanlı ına yapılan atıflar Gümrük Müste arlı ına yapılmı sayılır.

2. Halen yürürlükte bulunan kanunlarda 1615 sayılı Gümrük Kanunu ile söz konusu Kanunda de i iklik yapan kanunlara yapılmı olan atıflar bu Kanuna yapılmı kabul edilir.

GEÇ C MADDE 4- Yürürlükten kaldırılan Gümrük Kanunu hükümlerine göre tasfiyelik hale gelmi e yanın, ihale ilanının henüz yayınlanmamı veya perakende satı na karar verilmemi olması ve beyan sahibinin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren otuz gün içinde gümrük idaresine ba vurması halinde, bu Kanunun 179 uncu maddesi hükümleri uygulanır. Dı ticaret tahdidine giren e yalar için bu madde hükmü uygulanmaz.

GEÇ C MADDE 5- 1. Bu Kanunun yürürlü e girmesinden önce gümrük komisyoncu yardımcısı karnesine sahip olanlar, Kanunun yürürlü e girmesinden itibaren iki yıl içinde Gümrük Müste arlı na müracaat etmeleri halinde, ö renim artı hariç olmak üzere 227 nci maddede belirtilen ko ulları ta ımaya devam ettiklerinin anla ılması durumunda, kendilerine Gümrük Mü avir Yardımcısı zin Belgesi verilir. Bu ekilde gümrük mü avir yardımcısı olanlar en az lise mezunu olmaları halinde, gümrük mü avirli i için açılacak ilk üç sınava girebilirler.

2. Bu Kanunun yürürlü e girmesinden önce gümrük komisyoncusu karnesine sahip olanlar, Kanunun yürürlü e girmesinden itibaren iki yıl içinde Gümrük Müste arlı na müracaat etmeleri halinde, ö renim artı hariç olmak üzere 227 nci maddede belirtilen ko ulları ta ımaya devam ettiklerinin anla ılması durumunda, kendilerine Gümrük Mü avirli i zin Belgesi verilir.

3. Bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihte, yürürlükten kaldırılan 1615 sayılı Gümrük Kanununun 167 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrası ile 168 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre gümrük komisyoncusu veya gümrük komisyoncu yardımcısı olmaya hak kazananların görevlerinden istifa etmelerini veya emekli olmalarını müteakip, kendilerine bu Kanun hükümlerine göre gümrük mü avirli i veya gümrük mü avir yardımcılı ı izin belgesi verilir.

4. 227 nci maddenin 1 inci fıkrasının (d) bendinde belirtilen suçlarla ilgili olarak devam eden davalar bulundu u takdirde, 1 inci ve 2 nci fıkralarda yer alan iki yıllık müracaat süresine bakılmaksızın, her halükarda davanın lehte sonuçlanmasından itibaren bir yıl içinde Müste arlı a müracaat edilmesi gerekir.

GEÇ C MADDE 6-. Gümrük mü avirleri ve gümrük mü avir yardımcıları çıkarılacak bir kanunla ba lı buldukları ¹⁸¹Gümrük ve Muhafaza Ba müdürlü ü görev alanı itibariyle kamu kurumu niteli inde meslek kurulu u ekinde örgütleninceye kadar a a ıdaki hükümler uygulanır:

1.1615 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre kurulan Gümrük Komisyoncuları Dernekleri faaliyetlerine devam eder ve sınav açılması ile izin belgeleri verilmesi i lemleri Gümrük Müste arlı nca yürütülür.

a) Gümrük mü avirli i ve gümrük mü avir yardımcılı ı sınavları Müste arlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde her yıl bir kez yapılır.

b) 227 ve 228 inci maddelerde belirtilen ko ulları sınavın açıldı ı yıl ba ında sa lamı olanlar, o yıl açılan gümrük mü avirli i veya gümrük mü avir yardımcılı ı sınavlarına müracaat edebilirler.

c) Gümrük mü avirli i ve gümrük mü avir yardımcılı ı sınavlarına en fazla üçer kez girilebilir.

¹⁸¹ 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük ba müdürlü ü” ibaresi “gümrük ve muhafaza ba müdürlü ü” olarak de i tirilmi tir.

2. Gümrük mü avirli i veya gümrük mü avir yardımcılı ı mesle inin vakar ve onuruna aykırı fiil ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da görevinin gerektirdi i güveni sarsıcı hareketlerde bulunan meslek mensupları hakkında, gümrük mü avirli i hizmetlerinin gere i gibi yürütülmesi amacıyla, durumun niteli ine ve a ırlık derecesine göre a a ıda tanımlanan disiplin cezaları verilir.

a) Uyarma: Meslek mensubuna mesle inin icrasında daha dikkatli davranması gerekti inin yazı ile bildirilmesidir.

b) Kınama: Meslek mensubuna görevinde ve davranı ında kusurlu sayıldı ının yazı ile bildirilmesidir.

c) Geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma: Mesleki sıfatı saklı kalmak artıyla altı aydan az, bir yıldan çok olmamak üzere mesleki faaliyetten alıkoymadır.

d) Meslekten çıkarma: Meslek mensubunun izin belgesinin geri alınarak, bir daha bu mesle i icra etmesine izin verilmemesidir.

3. Mesleki kurallara, mesle in vakar ve onuruna aykırı fiil ve harekette bulunanlarla, görevin gerektirdi i güveni sarsıcı harekette bulunan meslek mensupları hakkında, ilk defasında uyarma, tekrarında ise kınama cezası uygulanır.

Görevini ba ımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapmayan veya kusurlu olarak yapan ya da bu Kanunda yer alan mesle in genel prensiplerine aykırı harekette bulunan meslek mensupları için geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

Sahte belgelere dayanılarak yanlı beyanda bulunuldu unun, ancak bu durumun gümrük mü avirinin bilgisi dı ında oldu unun, bununla birlikte, bir ara tırma sonucunda gerçek durumun ö renilebilece inin Gümrük Müste arlı ı merkez denetim elemanlarınca rapora ba landı ı durumlarda, ilgili gümrük mü avirine ilk defasında kınama cezası verilir. Bu hususun tekrür etmesi halinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır.

7.1.1932 tarih ve 1918 sayılı Kaçakçılı ın Men ve Takibine Dair Kanun hükümlerine göre kaçakçılık suçundan mahkumiyet kararı kesinle en meslek mensuplarına, meslekten çıkarma cezası verilir.

4. Üç yıllık bir dönem içinde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranı ta bulunan meslek mensubuna, her yeni suçu için bir öncekinden daha a ır ceza uygulanabilir. Be yıllık dönem içinde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren fiili yeniden i leyen meslek mensupları hakkında meslekten çıkarma cezası uygulanır.

Disiplin kurulları bir derece a ır veya bir derece hafif disiplin cezasının uygulanmasına karar verebilirler. Takibat ve hüküm tesisi, disiplin soru turması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına engel de ildir.

5. Meslek mensubu hakkında savunması alınmadan disiplin cezası verilemez. Yetkili disiplin kurulunun on günden az olmamak üzere verdi i süre içinde savunma yapmayanlar, savunma hakkından vazgeçmi sayılırlar.

Disiplin cezaları kesinle me tarihinden itibaren uygulanır.

6. Gümrük mü avirleri ve gümrük mü avir yardımcıları, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle i ledikleri suçlardan dolayı fiillerinin niteli ine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılır.

7. Disiplin cezaları bir dava sonucuna ba lı olmaksızın mevzuat hükümlerine aykırılı ı gümrük idarelerince tespit edildi i tarihten itibaren üç yıl süreyle uygulanmadı ı takdirde zamana ımına u rar. Mevzuata aykırı i lem ve eylemlerin aynı zamanda bir adli kovu turma konusu olması halinde, bu aykırılık için Türk Ceza Kanununda ö ngörülen zamana ımı hükümlerine göre disiplin cezası verilebilir.

8. 2 numaralı bentte belirtilen uyarma ve kınama cezası yetkili gümrük ba müdürü, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası Müste arlık Merkez Disiplin Kurulu, meslekten çıkarma cezaları Müste arlık Yüksek Disiplin Kurulu tarafından verilir.

9. Bu Kanuna ve gümrüklerde uygulanan mevzuat hükümlerine aykırı hareketleri görülen

gümrük mü avirleri ve gümrük mü avir yardımcılarının izin belgeleri ¹⁸²gümrük müfetti leri, gümrük müfetti yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler ve gümrük ba müdürleri tarafından gerek görülmesi halinde tedbir mahiyetinde geçici olarak alınır ve gümrüklerde i takip etmelerine izin verilmez. Bu durum, gerekçesiyle birlikte izin belgesinin alınmasını izleyen günde Müste arlı a bildirilir. Bu ekilde izin belgeleri alınanlar hakkında geçici mesleki faaliyetten alıkoyma cezası verilmesi halinde, tedbir mahiyetinde izin belgelerinin alındı ı süre verilen cezadan mahsup edilir.

10. (18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile onuncu bent eklenmi tir.) Gümrük mü avir derneklerince, gümrük mü avirlerinin yapacakları i ve i lemler kar ılı ı alacakları asgari ücretleri gösteren ve takvim yılı bazında belirlenen Asgari Ücret Tarifesi, Müste arlıkça uygun görülerek onaylanmak suretiyle uygulamaya konulur.

GEÇ C MADDE 7-(12/11/2008 tarih ve 5810 sayılı Kanun ile eklenmi tir.)

Bu Kanunun 152 nci, birinci fıkrasının (a) bendi hariç olmak üzere 157 nci, 158 inci bölgede faaliyette bulunan i letmelerin ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak 185 inci maddelerinin 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa aykırı olan hükümleri, Avrupa Birli ine tam üyeli in gerçekte ti i tarihe kadar uygulanmaz. Ancak 158 inci ve 185 inci madde hükümleri, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu yönünden uygulanmaya devam olunur.

Bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten önceki dönemler için 4760 sayılı Kanuna göre tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılan tarhiyatlardan vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir. Tahsil edilmi tutarlar ret ve iade edilmez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yürürlük ve Yürütme

MADDE 247- Bu Kanun yayımını izleyen tarihten itibaren üç ay sonra yürürlü e girer.

MADDE 248- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

¹⁸² 18/6/2009 tarih ve 5911 sayılı Kanun ile “gümrük müfetti leri, gümrük müfetti yardımcıları, kontrolörler” ibaresi “gümrük müfetti leri, gümrük müfetti yardımcıları, kontrolörler, stajyer kontrolörler” olarak de i tirilmi tir.